"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 9 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 3 d. KOVO (MARCH), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškoji valdzia viešai pagarsino, jog gavo atsakymą nuo Chinų valdžios ir kad tas atsakymas ją užganėdina, todėl ne siųs nė kariumenės prie Chinų sienos. Chinai pripažįsta laisvę Turkestano Chinams prigulinčioj dalyj maskoliškiems prekėjams, o to Maskolija ir reikalavusi. Dar ėsą menki nesutikimai, bet nėra abejonės, kad ir tuose mažmožiuose Maskolija galėsianti susitaikyti. Apie užėmimą Chinams prigulinčių žemės plotų jau kalbos nėra. Kokios priežastįs sumažino Maskolijos godumą, nežinia; bet be priežasties ji neišsižada niekada savo mierių, jaigu mano, kad pigiai gali tuos mierius atsiekti. Svarbiausi Maskolijos mieriai Azijoj yra—griebti kuodaugiausiai kitiems prigulinčios žiemės. Dabar ten liko jau vien žemės prigulinčios Chinams, kurių, dar nesusiorganizavusi milžiniškoji Azijos ciecorystė pati apginti negali. Persiją jau Maskolija pasidalino su Anglija; besiplatinant toliau į pietus, turėtų susidurti su Anglija, o su ja pyktiesi gana pavojinga. Dar Maskolija Azijoj golėtų griebti kokį Turkijai prigulintį žemės šmotą, bet tas be karo neapsieitų ir karas būtų vedamas ne tik Azijoj, bet ir Europoj, jin galėtų insikišti ir galingesnės Europos tautos, nes Austrija ir ją paremianti Vokietija neleistų Maskolijai Turkiją apsilpnyti ir jos žemės plotais susidrutinti. Europoj, ypač ant Balkanų pussalio pradėtas karas galėtų apimti visą Europą, o tokio karo pasėkmių šiandien nieks permatyti negali. Europoj karan prisirengusios visos didėsės viešpatystės, jos po ginklų laiko milžiniškas armijas. Nors tam reikia labai didelių išlaidų, bet kad Europa pasidalinosi į dvi dali ir nė viena nesijaučia už kitą drutesnė, todėl nieks karo, nors ir mažo, nors su menka Turkija pradėti nedrįsta, nes ir karas, su Turkija pradėtas, nesiduotų su viena Turkija apribėžiuoti. Jaigu jin insikištų nors vienas pašalinis, jau jis apimtų visą Europą.

Todėl Europoj Maskolija karo nepradės, nors nuo senai tyko ji progos pagriebti Konstantinopolių ir perėjimus iš Juodųjų jurių į Terpžemines, nes karo pasėkmių bijosi. Karas čia būtų labai pavojingas; jaigu jis nepasisektu Maskolijai ir jos draugams, visi labai daug žudyti galėtų: Maskolija galėtų nustoti visų vakarinių, užkariautų žemės plotų; Prancūzija, kuri, sulyg sutarimo, turėtų stoti Maskolijos pusėj, jau 1871 m. nužudžius dvi provinciji, bijosi karo, nes jaigu jis nepasisektų, galėtų žudyti dar daugiaus, o žudyti, vien kad Maskolijai padėti, ji nenori.

Bet su Chinais Maskolija galėjo nesutikimus viena užbaigti, Juos pergalėti dar nesunku, kol jų kariumenė nesuorganizuota ir neapginkluota, kaip reikia. Jaigu ir dabar Maskalija, nors pirma valdziai tarnaujantis laikraštis "Novoje Vremia" garsino, jog Maskolija užims Ili apskritį, kurį jau kartą buvo užėmusi, o dabar ir to išsižada, tai reikia manyti, kad ir Azijoj atsirado toki, kurie nenori leisti Maskolijai susidrutinti žemėms Chinams prigulinčioms, arba gal už leidimą tą daryti ir sau reikalavo tokio atlyginimo, kokio Maskolija duoti nenorėjo. Bet Azijoj, nors ten yra dusyk daugiau gyventojų negu Europoj ir Amerikoj drauge, yra tik viena viešpatystė, prieš kurią dreba dar Maskolija—ta viešpatystė tai Japonija.

Jaigu Maskolija išsižada Chinams prigulinčių žemės plotų, tai, turbūt, todėl, kad tam pasipriešino Japonija. Susipykti su Japonija Maskolijai pavojinga. Karan tolimuose rytuose ji neprisirengusi ir dabar; todėl per karą su Japonija galėtų daugiau žudyti negu pelnyti Chinuose. Galėtų netekti ne tik likusios Sachalino dalies, bet visu rytinių pajurių.

AUSTRALIJA.

Amerikos mėsos trustas stengiasi visą pasaulę apvaldyti ir visą mėsos prekybą į savo rankas paimti, kad paskui galėtų statyti gyventojams visos žemės tokias mėsos kainas, kokios tik patinka. Tas jam iš dalies sekėsi. Trustas gavo leidimą Brazilijoj rengti skerdyklas, supirkinėti galvijus; Argentinoj gyvulių augintojai Amerikos mėsos trustui tarnauja. Todėl trustas, apvaldęs du produkuojančiu daugiausiai mėsos kraštu, o mano dar ir Maskoliją apvaldyti ir ten parengti gyvulių skerdyklas, per savo agentus bandė apvaldyti ir Australiją, kur auginama daugiausiai avių vilnoms, o mėsa jų atlieka, nes gyventojai jos tiek nereikalauja, kiek avių užaugina. Bet su Australija Amerikos trustui nepasisekė.

Australijos vaizbos ministeris Best pagarsino apie machinacijas mėsos trusto atstovų, ir apreiškė, jog valdžia pasistengs trustą suvaldyti ir neleisti jam žmones išnaudoti. Valdžia nemanant laukti, kol svetimas trustas pradės vaisius rinkti. Jaigu suvaldymui svetimo trusto esančių teisių nepakaks, valdžia sumanys naujas. Valdžia niekada neleisianti trustams ir monopoliams Australijoj taip insigaičti, kaip jie insigalėjo kitose žemės dalyse, ypač gi Amerikoj.

PRANCŪZIJA.

Prancūzijoj pasitraukė nuo vietos visa Briando ministerija todėl, kad ji parlamente rado per mažai pritarėjų. Prezidentas Fallieres ministerijos dimisiją priėmė. Briando ministerija užėmė vietą pasitraukusios nuo vietos 23 liepos dieną 1909 m. ministerijos Clemenceau Briand lapkričio mėn. pereitų metų buvo pasitraukęs nuo vietos dėl nesutikimų su darbo ministeriu, bet tam pasitraukus, vėl užėmė vietą ministerių pirmininko. Briand buvo ypač socialistų remiamas, dabar gi jo purėmėjai socialistai, išreiksdami jam nepritarimą, privertė nuo vietos pasitraukti. Labiausiai Briandui užmetinėjo, kad jis per daug švelniai su kuningija kovoja.

Kas užims pasitraukusios ministerijos vietą, dar nežinia. Socialistai ir dabar reikalauja, kad ministerių pirmininkas būtu jų partijos žmogus. Bet ir dabar jų prašalintas Briand buvo jų partijos žmogus. Manoma, kad prezidentas Fallieres paprašys senatorių Monis, Poincare arba Dupuy sutverti naują ministeriją. Briand prezidentui pasiulė dabartinį užsienių ministerį Pichoną. Pasitraukus nuo vietos Briendui, pasitraukia taipgi tūli augštesni urėdninkai, o tarp tų ir Algiero, vienos iš svarbiausių Prancūzijos valdybų gubernatorius Jonnart.

ISPANIŠKOJI AMERIKA.

Pereitą savaitę laikraščiai pagarsino žinią, kuri labai suerzino angliškąja dideją šiaurinę respubliką. Laikraščiai garsino, jog Japonija stengiasi, besirengdama karan su Jungtiniais valsčiais, susirišti su ispaniškoms respublikoms, kur amerikonai didelės simpatijos neturi tarp gyventojų. Kiek teisybės tame paskale, sunku inspėti. Be abejonės Japonijai būtų paranku, jaigu ji susidraugautų su ispaniškoms Amerikos respublikoms ir joms gal nebūtų be naudos, jaigu už intekmę ispaniškose respublikose du konkurentai pradėtą varžytiesi, nes tąsyk viens kitą valdytų ir prižiūrėtų ir jau tą syk nė vienas nė kitas negaiėtų taip kištiesi į reikalus tų respublikų, kaip dabar kišasi neturėdamos konkurentų Jungtinės valstijos. Bet klausymas, ar ispaniškosios respublikos išdrys krypti Japonijos pusėn ir užsitraukti ant savęs neprilankumą Jungtinių valstijų.

Tarybos tarp Honduraso revoliucijonierių atstovų ir prezidento atstovų, pradėtos ant Amerikos kariškojo laivo žengia priekin labai palengva. Revoliucijonierių vadovas Bonilla, pirma buvusios revoliucijos prašalintas, o dabar vėl ją sukėlęs, reikalauja, kad nuo vietos prasišalintų ir jo vietą užėmęs generolas Davilla ir kad naują prezidentą renkant, nė vienas savo kandidaturos nestatytų. Svarbiausias klausymas, ar revoliucijonierių ir valdžios atstovams pasiseks išsirinkti abiem pusėm patinkantį kandidatą, vieną, ar daugiau. Jaigu tas nepasisektų, suprantama, jaigu išrinktų vienai pusei nepatinkantį, prieš jį vėl kiltų revoliucija.

Apie revoliuciją Meksike prieštaraujančios ateina žinios. Sulyg vienų, revoliucija platinasi, sulyg kitų gi ji puola. Buk revoliucijonierių svarbesniejie vadovai nužudė viltį laimėti. Buk vienas iš svarbesnių vadovų, generolas Oresco, pasisiulė pasiduoti valdžiai, jaigu jo šalininkams kaltė bus atleista. Bet su juom drauge buvęs vadovas Blanco su tuom nesutiko ir su savo karian tojais nutraukė į kalnus Sonora valstijoj, kur tikisi prieš prezidento Diazo valdžią sukelti ten gyvenančius indijonus, kurie yra labai neužganėdinti. Revoliucijonieriai buk sutinka liautiesi karo, jaigu nuo vietos pasitrauks dabartinis prezidentas Diaz

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Mokytojas Kairukštis sausio 12 d. laikė savo pirmą lietuvių kalbos lekciją pirmoje valdiškoje Vilniaus vyrų gimnazijoje. Tokias lekcijas ketina įvesti ir privatinė Pavlovskio gimnazija. Kaip matome, pasibaigė tas liudnas laikotarpis, kuomet Vilniaus mokyklų lietuviai mokiniai skurdo, nieko apie savo prigimtą kalbą negirdėdami ten, iš kur visi kitataučiai semia didžiausią savosios numylėjimą.

Sausio 20 d. Rutos bute buvo d-ro Basanavičiaus paskaita "Apie levus lietuvių ir kitų Europos tautų pasakose". Paskaita buvo gana gyva ir turtinga. Klausytojų prisirinko nemažas burelis.

Limpamosios ligos vėl ima siaustų Vilniuje. Paskutinė savaitė susirgo 17 žmonių bėriamąja šiltine, ir vėl škarlatina—12 vaikų.

— Lietuvos žinios —

Švietimo ministeris patvirtino Vilniaus mokslo apygardos globėjo įsakymą uždaryti privatinę Piesockio gimnaziją.

Lukiškiuose yra dabar uždaryti išviso 1,174 žmonės. Tuo tarpu šitas kalėjimas pastatyta tik 700—800 kalinių.

Šv. Jokubo ligonbutyje mirė nesenai kaži-koks Jachimavičius, geležinkelio mašinistas, kuris nesenai buvo čia atveztas pasigydytų, kaipo pamišęs. Jachimavičius paskutinėje valst. lioterijoje buvo išlošęs 6,000 rublių ir važiavo jų atsiimtų Peterburgan. Ūma jo mirtis pasirodė kai-kam abejotina. Apžiūrėjus mirusio kūną, pasirodė išlaužti šonkauliai. Atveztas gi ligonbutin Jachimavičius buvo sveikas. Vadinas, išlaužta jam šonkauliai ligonbutyje. Dėl to dalyko suimta ir pasodinta gub. kalėjiman du ligonbučio tarnu. Bus byla.

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Sausio 9 dieną Tilmanso salėje buvo lietuvių vakaras. Surengė "Daina". Pelnas paskirtas "Peterburgo Lietuvių Studentų Draugijos" naudai. Vakaras buvo labai įvairus: drama "Ukanose", dainos ir skambinimas. Viskas pasisekė.

Tautietis.

— Lietuvos Ukininkas —

Kauno apygardos teismas nagrinės kriminalines bylas: Kaune sausio 24—26 d. 6 bylas ir Tauragėje sausio 24—26 d.—13 bylų.

Sausio 17 d. Kaune prasidėjo tikra žiema. Nemunas sustojo

— Viltis —

IŠ ŠANČIŲ.

Blaivybė eina stipryn tarp lietuvių. Blaivybės draugijon prisirašusių toli per pustrečio šimto. Jų tarpe 45 abstinentai. Kitiems metams į valdybą išrinkta: pirmininku kun. Turauskas, vice-pirmininku—Jonas Jankauskas, iždininku—Kaz. Juozapavyčia, raštininku—Petras Jankauskas ir Motiejus Ivonauskas.

— Viltis —

IŠ JONIŠKIO, Šiaulių pav.

(nuo mūsų korespondento).

29 sausio vienoj smuklėj tūlas girtuoklis iš Pikėlių sodžiaus, pragėręs paskutinius piningus, eidamas laukan, paslydo nuo trepų ir krito augštieninkas. Gulėjo be žado kokią valandą. Atsigavęs tapo suparalyžiuotas nuo sutrenkimo smegenų; ir taip praslinkus keletai valandų, pasimirė. Gydytojaus nešaukta, nes nebuvo iš ko užmokėti: viską pragerdavo. Pati su vaikais liko dideliame varge.

Nors Joniškyje su alkoholiumi smarkiai kovojama, bet visgi jam žmonelės aukauja skatiką savo gyvastį ir sveikatą.

Tą pačią dieną, t. y. 29 sausio, buvo "Saulės" mokyklos buste "Joniškio Pavargėlių šelpimo Draugijos" metinis narių susirinkimas. Prie šios draugijos priguli daug pasiturinčių ūkininkų ir dvarponių. Metinis sąnario mokestis trįs rubliai. Apart sąnarių ir parapijonįs labai užjaučia pavargėliams, ir šelpia juos pininginėmis aukomis, ir valgomais produktais. Dabar draugijos užlaikomas ubagynas samdomuose namuose. Ubagų jame yra į 30. Susirinkime nutarta du penimu meitėliu parduoti ir už gautus piningus nupirkti ubagams dvi karvi ir daugiaus rūpintis pavargėlių sveikata ir užlaikymu.

Šios draugijos pirmininku skaitosi vietinis klebonas, kun. Butkevyčius. Iškart klebono nebuvo ir posėdis tęsėsi ramiai. Jisai pribuvo tik baigiantis posėdžiui, ir šis galas susirinkimo buvo labai triukšmingas. Keli metai atgal, sudegus parapijos namams, kartu sudegė ir esanti jame ubagyno kambariai. "Pavargėlių Šelpimo" komitetas sulygo su klebonu, kad tuose namuose būtų ubagynas su tą išlygą, kad komitetas paskirtų 180 rublių namo remontui. Komitetas tuos piningus įteikė klebonui ir padarė kontraktą, kad ubagynas būtų čionai per ištisus 12 metų. Bet praslinkus tik dvejiems metams, namai sudegė. Tad dabar tūli komiteto nariai, pritariant daugeliui kitų, pareikalavo nuo klebono grąžinti 180 rub. į draugijos kasą, nes kontraktas tapo neišpildytas. Klebonas griežtai atsisakė atiduoti, nes, sako: "jau jaigu žuvo, tai visų žuvo ir už tai net per teismą neturite tiesos reikalauti". Bet čia dvarininkas Skorka griežtai išnaujo pareikalavo grąžinti piningus, kitaip, sakėsi, važiuosiąs pas vyskupą ir ten rasiąs tiesą. Vienok klebonas nesutiko. Nežinia, kaip viskas gal čia pasibaigti. Bet pagal tiesą, rodos piningai turėtų būti grąžinti, nes neišpildyta sutartas kontraktas. Daugelis sąnarių išsiskirstė neužganėdinti, žadėjo neužsilaikti.

Apšvietimas žmonių ir tautiškas susipratimas pas Joniškiečius, sulyginus su kitais Lietuvos kampais, pakilęs kiek augščiau. Daugelis valstiečių išsirašo, be jokių pašalinių prikalbinėjimų, lietuviškus laikraščius, ir taip vis labiau ir labiau laikraščiai pas Joniškiečius įsigali. Tą liudyja ne tik užsirašinėjimas laikraščių, bet ir didelis skaičius parduodamų laikraščių numerių pas laikraščių pardavinėtojus. Labiausiai išsiplatinusios čionai bus "Rygos Naujienos". Jas ir kitus laikraščius platina. "Rygos Naujienų" agentas Jakaitis. Po "Rygos Naujienų" pirmą vietą užima "Lietuvos Ūkininkas", kaipo geriausias ūkiškas laikraštis, nors kuningėliai ir labai jo neužkenčia. Dagi stačiai iš sakyklos šį laikraštį ir jo skaitytojus keikia, vadindami bedieviais, netikėliais, prirodinėja, jog "prastas" žmogus negal viską skaityti, kas papuola į rankas, bet turi žiūrėti ir klausyti ką "dvasiški vadovai" apie juos sako. O jie pats dykai dalina žmonėms šimtus lapelių "Pirmeivių Žiedų". Vienok dabar jau daugelis pradeda nebetikėti gąsdinantiems kuningėlių žodėliams ir stačiai sako: "kam jau męs turime duotis taip vadžiotis kuningams už nosių, juk ir męs turime galvas ir protus ir męs galime skaityti, ką norime".

Iš kuninginių laikraščių pirmą vietą užima "Vienybė", "Katalikiškos Blaivybės draugijos" organas. Jis labiausiai peršamas blaivininkams. "Šaltinio" pareina nedaug.

Trukumą lietuviško kningyno žada užkišti vienas lietuvis krautuvninkas, Petrauskas. Prie kningyno žada intaisyti ir skaityklą. Jau paduotas gubernatoriui meldimas. Tik nežinia, ar šiais reakcijos laikais biurokratija gali pritarti Joniškiečių tikram apšvietimo skleidimui. Dabar kningos gaunamos tik pas "Rygos Naujienų" agentą Jakaitį. Bet ten kningos brangios ir tos pačios ne kokios. Tikras atsakantis didelis kningynas su skaitykla Joniškyje labai reikalingas, nes jame galėtų doresnieji žmonės susieiti, pasikalbėti apie savo reikalus, pasiskaityti; dabar Joniškyje belieka tik viena užeinama vieta—smuklė ar alinė.

Paskutiniu laiku apsireiškė didelė konkurencija lietuvių su žydais prekyboj. Po naujų metų atidarytos dar dvi naujos lietuvių galanterijos krautuvės: tūlo Žilinskio ir Rudžio. Dabar išviso lietuvių krautuvių Joniškyje bus 10, neskaitant dviejų lietuvių vaistų sankrovų—p. J. Česevyčiaus ir p. Zastarskio. Česevyčiaus didžiausia ir geriausia vedama konkurencija žydeliams būtų nebaisi, kad žmonės lietuviams neužjaustų, bet čia, kaip tyčia, joniškiečiai rodo pritarimą saviemsiems. Ypač puikiai pradėjo sektis "Joniškio Vartotojų Krautuvei": kaip kokią "turgų" dieną išparduodama prėkių už 300—600 rubl. Tik vartotojų krautuvėj yra didelė netvarka. Daug prekių prapuolė ar išvogta, per tai padarius per metus arti 50,000 rubl. apvvartos draugija neturi pelno. Didelis už tad sujudimas dabar pačioje valdyboje visi nori žinoti kas kaltas? Agituojama dabar veiklesniųjų draugijos narių per busiantį metinį susirinkimą išrinkti į valdybą tikrai atsakančius, teisingus žmones, permainyti krautuvės užveizdėtoją, investi geresnę kontrolę. Tas gali pavykti, nes netrūksta čionai veiklių, suprantančių reikalą žmonių.

Prekyba smulkiomis prekėmis, tiesa, lietuviai gali pasidžiaugti, bet per mūges prekybą linų ir javų, matyt, dar vis valdo žydeliai. Jie superka "kartukais", pūrais, apgaudinėdami žmones, daugybę ūkio produktų ir paskui didžiausiais transportais pliantu veža į Mintaują ir į Liepojų. Žinoma, čia žydeliai pasipelno nemažai. Reiktų ir šiton prekybos šakon Joniškiečiams atkreipti akį, ypač, kad ir lietuvių su kapitalais čionai netruksta. Daugumas nemokėdami sutaupytais piningais verstis kitaip, laiko padėtus bankuose už mažus nuošimčius. Vienas turtingas Joniškio lietuvis, Šlapokas, turi apėmęs visus traktus, važioja keliauninkus, krasą, ir atlieka valsčiaus "stoiką". Tam tikslui jisai laiko arti 50 arklių, ir turi nuo gubernatoriaus popierą, "jog su juom konkuruoti uždrausta". Bet žydeliai, matydami pelningą užsiėmimą, nežiūrėjo nieko ir važiodavo keliauninkus slapta. Bet vieną kitą kartą buvo sugriebti ir gavę užmokėti po 50 rub. bausmės, turėjo nustoti. Bet kur piningas ten ir galybė. Žydeliai nenusiminė. Vienas turtingas žydas, Milvidskis, užvedė dalyką per ministeriją ir išgavo leidimą lįuosai važinėti. Dabar prasideda konkurencija tarp lietuvių ir žydų.

V. Krivaitis.

IŠ PANEVĖŽIO.

Anais laikais išparduota p. Lecko žemė, ant kurios apsigyveno Fermos gatvės gyventojai. Fermoje yra ir žydelių, kuriems taip-pat pavyko įsigyti žemės. Nors žydams, sako, žemės pirkti negalima, bet jų prieteliai lietuviai už geras magaryčias savo vardu nupirko jiems žemės, patįs gi sutiko likti amžinais žydų skolininkais. Lietuviai, taip elgdamies, tik save nuskriaudė. Ir kaip gi ne? Štai, koks nors Leiba, likęs žemės savininku, gerokai pralobo: padidino savo trobą, atidengė aludę su gramofonu ar smuklę su svaiginančiais gėrimais. Šitoms gi "įstaigoms" puikiai klojasi, nes šventadieniais ir mūgių dienomis žmonių kimšte prisikimšę. Neįstabu tad, kad nemaža dalis artimųjų sodžių jaunimo ištvirko, tas "instaigas" belankydama. O kiek dar yra slaptų smūklių? Juk beveik kiekvienas žydelis slaptai pardavinėja alų ir degtinę. O vis tai ačiu žmonėms.

Ž. D.

— Viltis —

IŠ TELŠIŲ, Kauno gub.

Vilniaus mokslo apskričio globėjas davė žinią Kauno gub. liaudies mokyklų direkcijai, jog švietimo ministeris nesutiko Varniuose leisti įkurti mokytojų seminariją.

Taip-pat švietimo ministeris nesutiko duoti valdiškų teisių nei Telšių vyrų gimnazijai, nei Narutavičienės privatinei mergaičių progimnazijai, kol vietiniai gyventojai neapsiims kasmet tom dviem įstaigom davinėti po 17,000 rubl. pašalpos.

— Lietuvos žinios —

IŠ VILKAVIŠKIO, Suv. gub.

Seniau juste jutosi čia lietuvių miestelis, beveik centras visos Suvalkijos; o dabar visi miegote miegame. Nei vakarėlio, nei susirinkimėlio bent su lietuvių dainomis, nieko negirdėti. Jaunimo čia nestinga. Ir vyrų, ir moterų gimnazijose nemaža lietuvių-moksleivių; laikiniai pagyvena ir studentai lietuviai. Tečiau visas vilkaviškiečių pasilinksminimas—tai kinematografas, cirkas, kartais lenkų arba rusų teatras. Šiemet atvyko ir žydų artistų kuopa, o pas lietuvius pažymėtinas vien tik bijojimas prikišti prie bent-ko rankas, pasidarbuoti. Liudna ir gėda!

R. Ildeginis.

— Lietuvos žinios —

IŠ EŽERĖNŲ.

Tam tyčia susitvėrusi komisija, pavieto bajorvedžiui pirmininkaujant, išdirbo pavasarį 1909 m. pleną, sulig kurio norima įkurti čia tiek mokyklų, kiek butų reikalinga viso pavieto vaikų pamokymui. Laikatarpis, kuriame ketinama tą pleną įvykdinti, skiriamas iki 1911 m. Per tą laiką ketinama įkurti 143 vienklesių mokyklų; 38—dviklesių; ir 2—triklesės. Be to dar į jau esančias mokyklas ketinama paskirti 46 mokytojai. Kasmet gi bus įkuriama 18 mokyklų, ir prie jau esančiųjų skiriama 5 mokytojai. Iki šiol Ežerėnų pavietas buvo mokyklomis turtingesnis už kitus Kauno gub., o ateityje, kaip matoma, dar labiau paliks užpakalyje kitus. Šiemet jau jis turi 9 dviklesių ir 78 vienklesių mokyklų: cerkvinių—24; žydų—2; ir privatinių—1 "Saulės" mokyklą ir 1 žydų. Mokinių tas mokyklas lankančių buvo 6,200; o vaikų mokslo reikalaujančių visame paviete yra apie 19,000. Mokytojų (be kuningų, kurie tikybą išguldo)—151.

Sulig komisijos sumanymo: 1912 m. turi buti paviete 298 mokyklėlių su 400 mokytojų. Liaudies mokyklų direkcija iki šiol iš valdžios iždo suteikdavo Ežerėnų pav. mokykloms apie 43,000 rubl. Sulig komisijos sumanymo 1921 m. ta pati direkcija turės duoti 104,000 rubl. mokyklų užlaikymui, ir vietiniai gyventojai—dar pridėti 71.000 rubl.

Be to naujoms mokykloms trobas statyti bus reikalaujama iš valdžios per 10 metų—358.000 rubl., o iš vietinių šaltinių—120.000 rubl.

— Lietuvos žinios —

IŠ PAPILIO, Ežerėnų pav.

Papilys šviečias! Nuo Naujų Metų įsteigta 2 nauji mokykli: viena mergaitėms miestelyj—mokytojauja čionykščio reformatų kuningo duktė p. Neimanaitė; antra Smalėčių, abiem lytim vaikų—mokytoja atvažiavo iš Utėnos stačiatikė, visiškai nemokanti lietuviškai. Sunku vaikams suprasti-susikalbėti su tokia mokytoja, o apie mokinimą vaikų lietuviškai nėra nė kalbos. Draudžias valstiečiai įsteigti Kučgalyj ir dar keliose vietose mokyklas; vertėtų prašyti direkciją, kad atsiųstų lietuvį katalikų mokytoją. Lietuviai-katalikai esame čia nuskriausti. Reformatai laimingesni, nes turi Papilio parapijoje net 3 mokytojus reformatus, ko jiems nepavydžiame, bet ir sau to paties trokštame: turėti "savo" mokytojus.

Sausio 9 d. žmonėms bažnyčioje besimeldžiant, 2 latviu sėdo į ūkininko Kazlauskio iš Kučgalio vežimą ir nuvažiavo arti pusantro šimto vertą "šarčiuką" Kvetkų linkon. Greit pasigedo savininkas savo kumelės, leidos su kaimyno Dūdos arkliu vyties ir už Kvetkų, miške, netikt savo kumelę, bet ir vagius suėmė; mat, žmonės iš bažnyčios pradėjo eiti ir nebebuvo kaip išsisukti iš jų rankų. Ne kas kitas kaip tik tuodu pačiu arkliavagiu ir Nem. Radviliškyj Trijuose Karaliuose porą arklių taip-pat nuo bažnyčios nuvažiavo. Vienas nuo Mintaujos, antras nuo Jakobštado, nesenai iš kalėjimo abu paleistu....

Katalikas.

— Viltis —

IŠ VABALNINKŲ, Panev. pav.

Sausio 2 d. čia buvo metinis "Blaivybės" skyriaus susirinkimas. Aptariami buvo paprasti kasmetiniai reikalai. Skyrius turi arbatinę, kuri šiemet apsimokėjo ir dar liko 94 rubl. 13 kap. Paskui buvo tarybos rinkimai. Išrinkti: J. Gvildys, M. Karosas, P. Janulaitis, J. Adamonis ir E. Janauskaitė. Rinkimams pasibaigus, J. Gvildys pasakė, kad senoji valdyba negalėjusi dėlei nuomonių priešingumo nutart, ar reikia "L. Ūkininkas" išrašyti draugijon, ar ne. P. Matuzevičius buvo paklausęs, kame tas nuomonių priešingumas—tečiaus atsakymo nesulaukė. Klausimą apie laikraščius prisiėjo išrišt pačiam visuotinam susirinkimui. Tuojau kun. Kemešius ėmė pasakot, kad "L. Ū." esąs tai toks, tai šioks. Sako, kaip girdi reikia saugotis degtinės nuodų, taip reikia ir "dvasios" nuodų (sup. "L. Ū.") saugotis. Paskui kun. Kemešis griebės tokios priemonės: kas prieš išsirašymą visų laikraščių be kuningo patarimo, tas tegul pakelia ranką.—Na ir nutarėme išsirašyt tiktai tuos laikraščius. kuriuos patars kuningėlis. Patarė gi "Viltį", "Vienybę", "Šaltinį", "Žemdirbį", "Draugiją" ir "Lietuvaitę". Beto išrinktos trįs mergaitės laikraščiams prižiūrėti.

Iš Pakapės Kipšas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ VIEKŠNIŲ.

Vienintėlė čionai kultūriškai-ekonominė įstaiga—vartotojų draugija—gyvuoja jau bene pusantrų metų. Tik šį rudenį ką tik nebuvo ji staiga pasimirusi. Ją ko nepražudė viena iš didžiausiųjų visų Lietuvos varto-

tojų draugijų nelaimių—stoka gerų sankrovos tarnautojų. Kaip darbavosi Viekšnių sankrovos tarnautojai, apie tą geriau nekalbėti, bet jų darbavimos rezultatas buvo toks, kad juos prašalinus, rasta didžiausia betvarkė ir deficitas, kurį vos ne vos pavyko padengti. Tame pačiame kaip-tik laike vienas sankrovos savininkas, žinoma, vikrus prekėjas ir žmogus teisingas, pardavė savo sankrovą, ir draugija pasikvietė jį savąją vesti, kuriai dabar klojasi kaip kokio burtininko rankose: žmonės aplinkiniai, pripratę nuo senai prie to naujo vedėjo ir įtikėdami jam, pradėjo buriais prie vartotojų draugijos rašytis ir dar didesniais buriais pirkinėti. Dabar jau ir aišku, jog nėra ko bijotis už draugijos ateitį.

Vagabunda.

— Lietuvos žinios —

IŠ NAUJAMIESČIO, Pan. pav.

Širvinskio smūklėn užėjo vaikinas M., kurį smūklės savininkas pavaišino alum iš.... atkimštos bonkos. M., išgėręs stiklinę, suprato, kad tai kažkoks nepaprastas gėrimas ir pradėjo kolioti šeimininką už vaišinimą kaž-kokiomis pamazgomis. Pasirodo, kad būta ne alaus, bet.... paprasto žmogaus skystimo. M. apskundė smūklininką valsčiaus teisman, kuriame dalykas visai paaiškėjo. Mat, vieną naktį nakvojęs smūklėje vienas vaikinas ir gėręs alų. Rytą, išeidamas, tarp tuščių bonkų palikęs ir vieną pilną. Šeimininkas, matydamas, jog pakeleivis paliko bonkoje neišgertą alų, pasidėjo tai ant lentynos ir progai pasitaikius, pavaišino svečią.

Teismas pasmerkė Širvinskį užmokėti 30 rubl. pabaudos.

T. Str.

— Viltis —

IŠ VABALNINKŲ, Panev. pav.

Sausio 2 d. iš Dumbliunų sodžiaus ūkininkas Paliokas, kurs gerai degtinę maukia, įtužęs ant vietinio kamendoriaus F. Kemešio už tai, kad tas jam draudė ne sykį girtuokliauti, įėjo į bažnyčią ir sviedė į kunigą akmeniu. Kun. Kemešis buvo kaip tik prie altoriaus, mišparus laikydamas. Akmuo pataikė į altorių, išvertė liktorius, nuskėlė gipsinius altoriaus padabinimus. Žmonės, bažnyčioje beesantieji, kone sudraskė kaltininko; kiti kuningai vos jį išgelbėjo iš įsiutusios minios nagų. Policija, Palioką suėmusi, rado jo kišenėje dar kokių 10 svarų akmenį. Visą šitą žinią paduoda lenkų laikraštis "Gon. Codz.".

— Lietuvos žinios —

IŠ VIEVIŲ.

Vievyj gyvenimas šaunus tiktai palaidūnams: gertuvių daugiaus negu pavietiniuos miestuos, o dievnamio kaip nėra, taip nėra. Žiemos metu retos sveikatos reikia, kad atviram ore išstovėt porą valandų per pamaldas. Vyskupijos valdybai priderėjo neleisti vienu laiku apielinkėj statyt net tris bažnyčias. Nernaviškiai ir gerai galėjo dar palaukti. Vis šis tas ir nuo anos šalies būtų tekę Vievio naudai, kol ten tikrai būtų reikėję.

— Nuo keleto dienų Vievio valstiečiai pradėjo gaut laiškus ne iš krasos, bet iš valsčiaus. Jai kitur su tuo bloga, tai Vievy; dar aiškiau. Pasiėmė kits kito laišką ir fundyk! Kits nemokąs skaityt griebia saują ir eina.

— Viltis —

IŠ LINKUVOS, Panevėžio pav.

Praėjusiais metais męs šiek tiek pasižymėjome: pradžioje kovo mėnesio susitvėrė vartotojų draugija—krautuvei sekasi gerai; pabaigoje liepos mėnesio buvo pirmutinis čia lietuvių vakaras—pasisekė gerai; metų gale susitvarkė kauniškės "Blaivybės" skyrius. Turi jau apie 100 rubl. tiktai reiktų 1911 m. taisyti skaitykla, raganinė lempa. Bet to viso negana—stoka linkuviečiams ir choro ir daug, daug kitų daiktų.

Girdėjęs ir regėjęs.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ NIČIUNŲ, Panevėžio pav.

Stumbriškio valsčius nutarė šiemet skirstytis vienasėdžiais. Sodžius nemažas, susidedąs iš 83 ūkininkų.

— Lietuvos žinios —

IŠ DEBEIKIŲ, Ukmerg. pav.

Sausio 14 d. liaudies namuose Aknystos dvarininkė P. Venclavavičienė surengė šeimyniška vakarėlį Debeikių parapijos vaikams. Kadangi inėjimas į vakarą buvo be mokesčio, tad vaikų iš visur prisirinko pilna salė. Visųpirma vaidinta buvo "Betliejaus stainelė". Paskui vaikai užsiėmė tautiškais žaislais; gana tvarkiai, gražiai deklamavo (tik perdaug balsiai), dainavo ir, kaip kas mokėjo, šoko; žodžiu sakant, visa salė ūžė kaip bičių avilys. Rodos, visi vaikučiai buvo linksmi ir patenkinti žaislais.

Mažylis.

— Viltis —

IŠ PANEVĖŽIO.

Panevėžyje p. Tumašauskas, lietuvis, nuo rudens intaisė prie savo vaistų sankrovos vaisių vynų dirbtuvę. P. Tumašauskio išdirbimo vynas skanus ir nebrangiai atsieina: 40—70 kap. už bonką. Vynų dirbtuvei labai sekasi. Abstinentams, žinoma, vynas nepageidaujamas; bet paprastiems blaivininkams, vieton nešus rublines Kaukazo vynadirbiams, geriau jau savąją pramoniją palaikyti. Gal savas vynas ir ne taip geras, bet užtat jis savas. "Motušės austas milelis už šilką gražesnis", sako priežodis.

Svirno Žvynė.

— Viltis —

IŠ LINKUVOS, Panevėžio pav.

Linkuvoje, miesto gale yra "magazinas"—didelis namas. Jau kelis kartus rinkosi vyrai tartis, ar parduoti tą magaziną, ar ne; bet vis nesusirinkdavo, ir paliko namas neparduotas. Būtų dėlto gerai grudus pardavus, bet namas turėtų palikti—būtų kur susirinkimai daryti, vakarai.

"Blaivybės" valdyba jau išrinkta. Piningų sumesta arti 130 rubl. Reikėtų butinai įsteigti arbatnamis, ne pro šalį būtų ir raganos lempa. Norinčių veikti yra, tik kai-kurios kliutįs neleidžia; klebonas nesistengia sušaukti susirinkimo.

Barzda.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ LATVIJOS.

Latvių laikraštija dabar yra užsiėmusi dviejų klausimų svarstymu: vienas—tai rinkimai į v. dumą; antras—tai rinkimai į Rygos miesto dumą. Pirmieji rinkimai skiriami, kaip žinoma, 1912 m. rudenį; antrieji gi bus 1913 m. pavasarį. Ypač Rygos spauda rūpinasi atstovų į miesto dumą rinkimu. Jau dabar paaiškėjo, jog sutartis, dvieji metai atgal padaryta tarp latvių konservatorių ir vokiečių, prie nieko neprivedė. Latviams vos pasisekė tuomet trečią dalį atstovų gauti, nes negalėjo vokiškai-rusiškos daugumos pergalėti, o vokiečiai dar pasirodė neužganėdinti savo šalininkų-latvių elgimos rinkimuose. Jau tuomet, dveji metai atgal, progresyviška namų savininkų dalis buvo prieš susivienijimą su vokiečiais ir, jai būtų tuomet latviai neišskaldę savo spėkų į dvi dali, būtų galėję, jai ir neapgalėti vokiečių, tai bent laimėti dorišką pasiganėdinimą. Į atcinančius rinkimus ruošiasi dabar ir vokiečiai ir latviai: taip vieni, kaip ir kiti norėtų kuodaugiausia rinkikų turėti, o tuo tikslu kiekvienai šaliai namų savininkų skaičių padauginti. Latviai paskutiniais laikais ėmė daugybę namų statydintis, kuriuo tikslu jie gauna užtektinai piningų iš savo skolinamųjų įstaigų.

Tečiau latvių skolinamosios įstaigos noriai suteikia piningų tik dideliems trobėsiams statydinti, todėlei ir namų savininkų skaičius tarp jų ne taip labai didinasi. Tą matant, daug kas pataria skolinamosioms įstaigoms duoti paskolą ir mažesniesiems trobesiams statyti miesto pakraščiuose. Bent tokiu budu skolindamos, skolinamosios įstaigos prisidėtų prie rinkikų skaičiaus padauginimo ir išpildytų savo tautišką priedermę.

Vokiečių gyventojų dalis veržiasi irgi prie to, kad miesto valdybą pasisektų savo rankose palaikyti. Jie laikosi didelėje vienybėje tarp saves, ir jai latviai rinkikai nesusivienys, tai vėl galės pralaimėti. Reiktų todėl stengtis visas kliutis pergalėti ir išdirbti bendrą finansinę ir ekonominę programą, kuri suvienytų latvius progresistus su latviais konservatoriais. Tik tuomet gali būti kalba apie bent kokius laimėjimus.

J. Galdinas.

— Lietuvos žinios —

IŠ LONDONO.

Lietuviai turi čia ir savo klubą, kurs jau keliolika metų kaip gyvuoja. J. Judkevičiaus įkurtas. Po Jurkevičiaus buvo tą klubą paėmęs K. Šeštokas, o po jo—visa lietuvių bendrovė, kuri ir iki šiai dienai jį užlaiko. Kas priguli prie to klubo, turi nario mokesčio kas mėnuo mokėti po 4 pen.; kas narių mokesčio nemoka, tas už kiekvieną apsilankymą klube turi mokėti po 2 penu. Klube tame yra pardavinėjami ir svaiginantieji gėrimai, yra laikomi parapijos, draugijų ir kiti susirinkimai ir rengiami šokių vakarai. Kiek teko girdėti, klubas šiais laikais duodąs jau pelną ir pajų įnešėjams. Tik klube viskas brangiau kaip paprastose smuklėse. Dabar ir tvarka klube daug geresnė, nekaip kelius metus atgal. Klubo namas bendrovės nuomojamas, nenuosavas.

Kalnavertis.

— Lietuvos žinios —

IŠ GLASGOWO, ŠKOTIJOJ.

Čionykščių lietuvių gyvenime retai kas svarbesnio, įdomaus amerikiečiams atsitinka. Nežinia kas kaltas: ar žmonės, ar marinantis Škotijos klimatas, nes veik ištisus mėnesius per tirštas miglas per 10 pėdų nieko nematyti, miglos marina žmogų, beveik negalima atskirti nakties nuo dienos. Bet visgi ir tose miglose, būtų galima šis tas veikti. Net tokiose geležinėmis replėmis suspaustosė šalyse kaip Maskolija visgi veikiama, arba sumanoma veikti. O čia, nors ir laisvesnė šalis, nieko negirdėti, išskiriant pasigėrusių vaidus, bei peštynes.

Glasgowo kuopos "Šviesos" draugija ir L. S. S. tarė surengti kokį vakarą naujų metų dieną bet visas sumanymas niekus nuėjo. Prieš Naujus Metus, sulaukę apskelbimų, kad Šviesos draugija viena parengia vakarą, nusiraminome. Paskirtame laike, žmonių prisirinko nemažai, visi žingeidavo ką parodys "šviesiečiai". Pradėjus muzikantams griežti anglišką valcą, vienas—kitas pradėjo suktis, ir taip pradėjo visas vakaras. Buvo tokių, kurie tikėjosi pamatyti kokią atmainą nors ant galo, bet veltui. Šokiai traukėsi nuo 6 val. vak. iki 6 ryto, daugumui pabodo.

Gaila, podraug ir gėda šviesiečiams, kad jie nieko daugiau nesumano apart šokių; juk šokių Glasgowe ir be to netrūksta, nes beveik kas šeštadienis tai vienur, tai kitur juos rengia. L. S. S. kuopai galima tarti ačiu, nes jį, nors rengia šokius, bet taip gi kas šventadienis rengia ir koncertus kuriuose išgirsta žmonės kokią dainelę, deklamaciją, kartais kokį monologą; tai vis daugiau, negu nieko!

Girdėt L. S. S. 4 kuopą miestėlyj Mossend rengia 3-jų veiksmų farsą "Audra Giedroje". Veikalas statomas pirmą sykį Škotijoj.

Čia buva, kaip sakyta, tirštos miglos, ir dieną reikia liampos. Dėl miglų negali vaikščioti, kaip reikia traukiniai. Todėl susimažino darbai anglių kasyklose, nes nepristatoma vagonų.

A. Kriaučiunas.

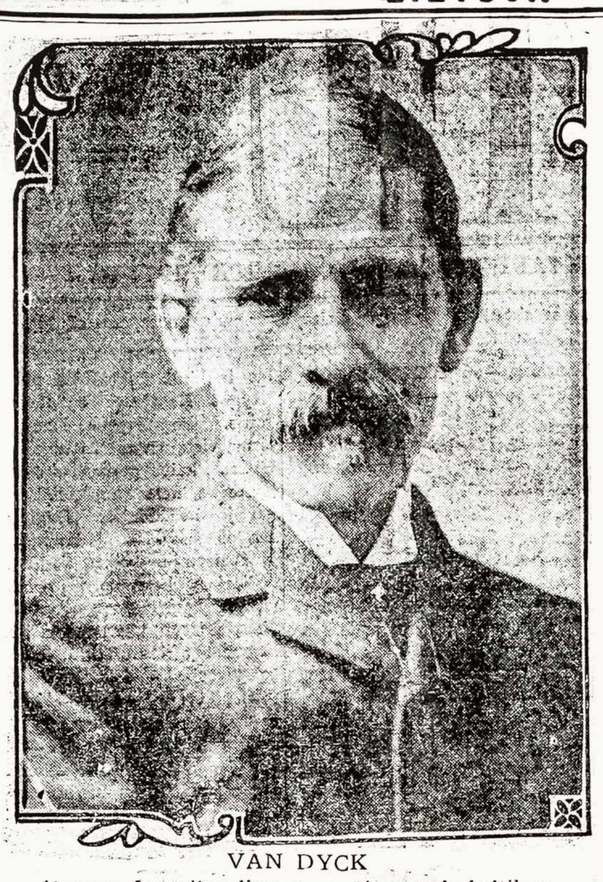

VAN DYCK

įžymus Amerikos literaturos žinovas ir kritikas.

IŠ AMERIKOS.

AFRIKOS ŽVERIS AMERIKAI.

Kadangi Amerikoj labai pakilo mėsos kainos, tai netruksta čia visokių sumanymų turinčių žmonėms pagelbėti. Vienas iš valdininkų apgmenų biuro Washingtone, W. N. Irvin paduoda sumanymą gabenti Amerikon laukinius Afrikos žvėris: upinius arklius, antiliopas, verbliudus, žirafus ir čia tinkamose vietose paleisti tegul sau veistųsi kaipo laukiniai. Sumanymas iš tolo išrodo geras, tik kas-žin, ar Amerikos klimatas tiktų Afrikos žvėrims. Iš laukinių iš Europos atgabentų paukščių, nors klimatas Europoj rodosi mažai kuom skiriasi, prisiveisė tik žvirbliai. Bandyta gabenti lakštingalus, bet visi atgabentiejie išgaišo, nes klimatas jiems netiko. Kitas dalykas yra—kas-žin, ar amerikonai duotų veistiesi iš Afrikos atgabentiems žvėrims, nes kaip iki šiol, jie vien naikino gamtos turtus: naikina girias, naikina ir žvėris. Dar kokia 50 metų atgal vakarinės Amerikos prerijose laikėse bandos po 10,000 bizonų, kurių mėsa mito indijonai, bet kaip tik vakaruose atsirado baltspalyiai, išnyko visai bizonai, liko jų tik parodymui keli šimtai tautiškame parke Yelowstone. Kas vien prie naikinimo priprato, tas veisti nemokės, greičiau ir veisiamus svetimus žvėris naikįs, kaip naikino ir čia buvusius.

TEISDARIŲ KOMISIJA PRIĖMĖ SUMANYMĄ DUOTI MOTERIMS TIESAS.

Springfield, Ill. Illinois valstijos teisdarių rumo komisija priėmė sumanymą pripažinti moterims balsavimo tiesas renkant valdininkus ir pasiulė teisdariams tą sumanymą gerai apsvarstyti. Ar moterims balsavimo tiesos bus pripažintos ar ne, nežinia, bet jos džiaugiasi, kad sumanymas bus valstijos teisdarių bute perkratinėjamas. Senate tasai sumanymas jau du kartu buvo skaitytas ir senatorių priimtas prilankiai, o kaip kovojančios už savo tiesas moterįs užtikrina, ir tarp teisdarių yra 60% sumanymui prilankių.

SU BALSAVIMU MOTERIMS NESISEKA.

Seattle, Wash. Čia, renkant miesto urėdninkus, moterįs turi tiesą balsuoti. Pirmutiniuose rinkimuose jos savo kandidatais pastatė trįs naujus aldermanus, bet jie gavo taip mažai balsų, kad pačios moterįs netikė, kad jų kandidatai pereitų.

CALIFORNIA PROTESTUOJA.

Washington, D. C. Tarp Japonijos ir Amerikos padaryta nauja sutartis, sulig kurios japoniškiejie ateiviai pastatyti ant to paties laipsnio kaip europiečiai; panaikinti japoniečių aprubežiavimai. Prieš tą sutartį kelia protestus Californios valstija, tik abejotina, ar su protestais ką pelnys.

TAUTOS ATSTOVAI SUSIPEŠĖ.

Washington, D. C. 23 vasario dieną kongrese atstovas valstijos Wyoming Mondell, pavadino atstovą Alaskos Wichershama melagiu. Tas, jausdamasi drutesniu, šoko kumščioms ant savo priešo, o Mondell taikėsi mesti kėdę alaskiečiui, bet iš savo vietų pašokę kiti atstovai susipykusius perskyrė pirma, negu jie spėjo susimušti kruvinai.

PRIGAVĖJAS VALDŽIOMS IŠLYGAS STATO.

Hot Springs, Ark. Už prigavimą banko čia likosi suimtas C. H. Everetts. Bet jam pasisekė iš kalėjimo pabėgti. Dabar jis žada valdžiai pasiduoti ir prisipažinti prie kaltės, jeigu jį nepasiųs kalėjiman ilgesniam laikui kaip metams. Everetts užtikrna, kad jis taip gerai yra pasislėpęs, kad valdžia jo nesugaus.

EMMA GOLDMAN BAŽNYČIOJ.

Indianopalis, Ind. Universalistų bažnyčios pastorius Frank D. Adams leido pagarsėjusiai anarchistei Emmai Goldman savo bažnyčioj prakalbą laikyti, nes svetainių savininkai, inbauginti policijos perdėtinio, savo svetainėse jai vietos nedavė. Bažnyčia prisirinko pilna žmonių ir Emma kalbėjo, išgirdama laisvą meilę, ko gal krikščioniškoj bažnyčioj dar nieks nedarė.

NENORI NAUJŲ MADŲ.

Valstijos Naujos Korolinos senatan paduotas reikalavimas, kad būtų išduotos teisės uždraudžiančios tankiai mainyti drabužių madas, kad drabužiai kelis metus būtų vienos mados, nes keičiant jas tankiai, farmeriai iš skolų negali išbristi, turi jie savo moterims kelias drabužių eiles intaisyti.

TURI PAKAKTINAI KRUTĖJIMO.

Germantown, Pa. Vienas čionykštis gyventojas, pačiai nematant, į jos drabužius indėjo laikrodį žingsnius skaitantį ir persitikrino, jog jo moteris, vaikščiodama su savo reikalais, nueina 10—12 mylių kasdieną. D-ras Curtis, tokiu jau būdu persitikrino, jog mokyklų vaikai kas dieną nueina 7—8 mylių; 4 gi metų vaikai kas dieną nužengia 10—11 mylių. Taigi vaikai ir moterįs turi pakaktinai krutėjimo, jiems reikia vien gero oro, kad galėtų but sveiki ir tvirti.

ILGAI POROJ GYVENO.

Florence, Colo. Pasimirė čia 106 metų moteris, Francis Esper nuo apdegimų. Mat jos drabužiai nuo ugnies pečiuje užsidegė. Paliko ji 111 metų vyrą. Laimingai su savo vyru ji išgyveno 91 metus.

RAUPLĖS.

Montreal, Canada. Katalikiškoj seminarijoj Šv. Onos Lachine, Mantrealiaus priemiestyj, tarp mokinių smarkiai siaučia rauplės. Apsirgo jau 275 mokiniai, daugumas jų yra iš Jungtinių valstijų, kiti iš Vakarinės Kanados.

ŠALNOS.

Dallas, Tex. Paskutiniuose laikuose čia buvo šiltas oras, medžiai išsprogo ir žydi. Dabar gi užstojo šaltis ir nušalnojo vaisinių medžių žiedus.

UŽMUŠĖ UŽ ŠUNĮ.

Centralia, Ill. Čia likosi užmuštas ateivys iš Maskolijos, Juozas Darsinski. Atėjo pas jį keturi toki jau ateiviai ir barė jį, kad jis užmušė vieno šunį. Nors Darsinski teisinosi, kad to nepadarė, parmušė jį ant grindų ir tol mušė ir spardė, kol tas pasimirė.

GRĄŽINA MERGŲ PREKEJĄ.

New York. Atkako čia iš Panamos maskoliškas žydas Rosenthal. Ateivių užveizda jį sugrąžino Panamon, bet jos valdžia tokios dovanos priimti nenorėjo, sugrąžino atgal New Yorkan. Reikia jį valdžios lėšoms sugrąžinti Maskolijon, jaigu ji panorės jį priimti. Rosenthaliui užmeta, kad jis yra mergų prekėjas.

NEATIDUOTI LAIŠKAI.

Pereituose metuose pačtas perdavė Washingtonan dėl nesuradimo adresatų 10,395,716 laiškų. Atidarius juos, pusė sugrąžinta siuntėjams, bet 5 milijonai nesugrąžinta. 73,000 laiškų buvo piningų ir markių už 64,303 dol. 36,000 dol. negalima buvo nė siuntėjams sugrąžinti, nes laiškuose jų antrašų nebuvo.

UŽSIDEGĖ KASYKLOS.

Tonopah, Nev. Užsidegė netoli nuo čia esančios Belmont anglių kasyklos. 12 darbininkų ištraukė negyvus, devynis nugabeno ligonbutin, bet yra dar daug darbininkų degančioj oloj; juos tai gelbėtojai stengiasi iš pavojaus išgelbėti, tik ar tas pasiseks, nežinia.

PASIMIRĖ INDIJONŲ VADOVAS.

Lawton, Okla. Pasimirė 23 vasario dieną indijonų Comanche vadovas Ouenah Parker. Savo laike šitie indijonai buvo gana skaitlingi, apgyveno gana didelius žemės plotus, dabar skaitlius jų sumažėjo, sumažėjo ir jiems palikti žemės plotai.

PABĖGĖLIS IŠ SIBERIJOS.

New York. Atkako čia pabėgėlis iš Siberijos, maskoliškasis socialistas Leon Deutsch. Jis turi 55 metus amžiaus; Siberijon buvo patekęs už platinimą socializmo.

NEGERAS GĖRIMAS.

Monticello, N. Y. Netoli nuo čia, miestelyj Horton, nuo medinio alkoliaus pasimirė keturi vyrai ir viena moteris, vienas vyras dar pavojingai serga. Alkoholius buvo pirktas Parksvilley.

"DURNAM DYVAI".

New York. Pasirodžius ant Brooklyno tilto jaunai ir gražiai merginai kelnėse, susirinko tiek žmonių stebėtiesi, kad pereiti nebuvo galima. Minios būtų visai pertraukusios perėjimą, bet mergina ėjo greitai lydima tūkstančių besistebinčių žmonių.

GAISRAI.

Sutton, W. Va. Sudegė čia Hardino namai. Ugnyje pražuvo septyni žmonės, tik vienas išsigelbėjo. Ugnis užgimė naktyj, kada visi miegojo. Išsigelbėjo tik vienas namų savininkas, kurį griuvančios lubos laukan išmetė.

White Plaens, N. Y. Išdegė čia daug namų prie Okavampa gatvės. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300,000 dol.

Evansville, Ind. Sudegė čia cigarų dirbtuvės Golden Cigar Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200,000 dolarių.

Richmond, Va. Sudegė čia tabako krautuvės Williamso & Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300,000 dol.

Easton, Me. Sudegė čia 8 bulvių krautuvės. Sudegė 75,000 bačkų bulvių. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150,000 dol.

Albany, N. Y. Sudegė čia drabužių krautuvės. Kadangi ugnis smarkiai platinosi, tai gyventojai augštutinių gyvenimų nespėjo išsigelbėti. Sudegė keturi italai.

Donaldsenville, La. Išdegė čia visas miesto vidurys. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 750,000 dol.

White Springs, Fla. Su visu išdegė šitas miestelis, neišliko nė viena troba.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Stillwater, Okla. Netoli nuo čia iššoko iš bėgių posažieriais Santa Fe & Topeka geležinkelio traukinys ir susidaužė. Prie to užmušta trįs pasažieriai, du mirtinai apkulta, o daug tapo lengviau apkultų.

Elko, Nev. Netoli Palisade susidaužė pasažieriinis Southern Pacific gelezinkelio traukinys. Prie to užmušta arba sužeista 25 pasažieriai.

EKSPLIOZIJA.

Washington, D. C. Netoli Randolph, Md. eksplioda prekių traukinio lokomotyvos katilas. 3 vyriškiai tapo eksplioziјos mirtinai užgauti, o keli kiti užgauti nors sunkiai, bet ne mirtinai.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Elkhart, Ind. Katilioriai čionykščių varstotų Lake Shore & Michigan Southern geležinkelio atsisakė streikuoti. Jie sutinka dirbti štukoms, nes taip dirbdami uždirba daugiau.

¶ Bloomington, Ill. Sustreikavo 200 angliakasių C. W. & V. Coal Co. Streatore, kadangi kompanija prašalino nuo darbo šešis anglių skaldytojus už tai, kad jie savo darbą per vėlai pradėjo.

¶ Cleveland, Ohio. Katilioriai varstotuose Lake Shore & Michigan geležinkelio tarp Buffalo ir Chicago, iš viso 800 darbininkų, sustreikavo. Darbininkai reikalauja panaikinimo štukų darbo.

¶ Winnipeg, Manitoba. Sustreikavo 600 angliakasių kasyklose Frank Albert ir Michel Britiškoj Kolumbijoj. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

¶ Albany, N. Y. Sustreikavo 388 darbininkai traukinių dirbtuvėse New York Centreal geležinkelio. Jie reikalauja $4.50 už 10 darbo valandų. Unijos viršininkai nutarė laikytis.

23 vasario dieną sudegė Chemical Co. dirbtuvės. Per tai 245 darbininkai neteko darbo.

¶ Dubois, Pa. Darbai eina čia šiuom kartu gerai, dirba kas dieną, bet darbas iš kitur pribūvusiam sunku gauti, nes daug darbininkų iš kitur čia suvažiavo.

IŠ VISUR.

|| Siberijoj, Vladivostoke, kariškojo laivo kapitonas, baronas Raaben tapo suimtas už pasisavinimą 150,000 rublių laivyno piningų. Kijeve valdžia sukonfiskavo turtus generolo Akimovo, vertės milijono dolarių, kadangi reviduojanti senatoriai susekė, jog generolo Akimovo turtai susidėjo iš kyšių nuo produktų pristatytojų intendenturai.

|| Pasimirus garsiam maskoliškam raštininkui, grafui Tolstoi'jui, pasilikusi jo šeimyna nemano prisilaikyti jo mokslo, bet ūkę Jasnaja Polana nori už brangius piningus parduoti. Amerikoniškiejie kapitalistai nori ją pirkti ir inrengti mašinų dirbtuvę. Ir Maskolijos valdžia nori Tolstoi'jaus namus pirkti, bet ji nenori mokėti tiek, kiek siulo amerikonai.

|| Maskolijoj, Pskovo gubernijoj vaikščiojo po kaimus senas elegta su kitu jaunesniu ir visur pasakojo, jog jis esąs garsus raštininkas grafas Tolstoi, o tas jaunesnysis tai esąs jo draugas Čertkov. Kaimiečiai dar užsimi-

nė, jog, kaip jie girdėjo, grafas Tolstoi mirė, bet elgeta mokėjo pertikrinti, jog paskalas apie pasimirimą grafo Tolstoi'jaus tyčia valdžios svietan paleistas. Kadangi elgeta išrodė toks jau, kaip ir Tolstoi ant matytų paveikslų, kaimiečiai visur tikėjo netikram Tolstoi'jui. Ir tas iš numirusių prisikėlęs Tolstoi meldė kaimiečių duoti jam aukų, kiek gali, nes jis ir savo ūkę Jasnaja Poliana tarp kaimiečių išdalino, todėl neturi iš ko gyventi. Ir kaimiečiai davinėjo netikram Tolstoi'jui, ką galėjo, davė ir savo arklius važiuoti, kur panorės. Ir netikrasis Tolstoi vaikščioja dar ir dabar po Maskolijos kaimus ir renka sau geras aukas.

|| Iš Maskvos universiteto, dėl neprotingų ministerių tarybos paliepimų, pasitraukė nuo vietų 21 profesorius ir 69 docentai.

|| Černigovo gubernatorius Maklakov pradėjo vaikyti žydus iš jo valdomos gubernijos. Iš vieno pavieto išvijo 219 šeimynų, tarp išvytų yra dvarų ir fabrikų savininkai. Visus juos kartu su moterimis ir mažais vaikais policijos tarnai varė per gilų sniegą už gubernijos sienos.

|| Kadangi persiškiejie plėšikai užmušė vieną kazoką, o kelis sužcidė, maskoliškiejie kazokai, perėjo Persijos pusėn, išdegino ir išplėšė ten vieną kaimą ir daug žmonių. Ypač daug moterų ir vaikų užmušė. Maskoliškoji valdžia persiškajai už tai išreiškė pasigailėjimą.

|| Caras išsiuntė savo adjutantą į Cariciną, kur, dėl perkėlimo popo Heliodoro į kitą vietą, jo parapijonai sukėlė riaušes. "Juodoji šimtinė", užstodama už popą, jai tarnaujančiuose laikraščiuose smarkiai užsipuola ant valdžios.

|| Netoli Charbino, Mandžurijoj, viename chiniškame kaime išmirė nuo maro visi jo gyventojai; daug žmonių pasimirė lauke ir juos užklojo sniegas. Dabar gi, sniegui tirpstant, visur randa mirusių kūnus.

|| Peterburgan atėjo žinia, buk agentai nukerpa Mandžurijoj nuo maru mirusių chiniečių plaukus ir juos siunčia Europon ir ten moterįs tuos plaukus nešioja ir gali ne tik pačios užsikrėsti maru, bet ligą gali Europoj išplatinti.

|| Maskolijoj, Podoliaus gubernijoj, netoli Žmerinkos laike sniego darganos tapo užpustytas prekių traukinys. Sušalo visai du mašinistai, trįs kondukturiai neteko rankų ir kojų, nes jas reikėjo nupjauti.

|| Varšavos universitetą lanko 1919 studentų, o tame skaitliuje yra 1360 maskolių lankiusių stačiatikiškas seminarijas, kokių kiti universitetai visai nepriima. Ir iš tų 1360 seminaristų, tik 927 baigė seminariją.

|| Pereituose metuose Lenkijoj buvo 4082 gaisrai. Ugnis visuose atsitikimuose pridirbo nuostolių ant 3,384,088 rublių.

|| Paryžiaus laikraštis "Gil Blas" gavo žinią nuo arti popiežiaus stovinčio laikraštininko Consalvi, buk popiežius nori persikelti iš Rymo kur nors kitur. Popiežius nori savo sostinę perkelti į Lourdes, Prancūzijoj. Nors Prancūzijos valdžia priešinga kuningijai, bet ji sutinka atiduoti popiežiui rumą Lourdes'e.

|| Portugalijos vyskupai išleido į katalikus atsišaukimus, kuriuose peikiama valdžia, bet toji uždraudė tuos vyskupų atsišaukimus pablikuoti ir net bažnyčiose perskaityti.

|| Kadangi Prancūzijos parlamente labai mažu balsų skaitliumi pripažintas užsitikėjimas ministerių pirmininkui Briandui, tai jis nusprendė pasitraukti nuo vietos. Socialistai ir radikalai jam išmetinėjo, kad jis per daug palengva kovoja su kuningijos intekme, per bailus. Kas bus Briando vietoj, dar nežinia.

|| Prancūzijos valdžia išvijo iš Prancūzijos amerikoną Vilardištą Wille Hope.

|| Paryžiuj staiga pasimirė Prancūzijos karo ministeris, generolas Brun. Jis paėmė į savo rankas karo ministeriją 1909 m. Gimęs jis 1849 m.

|| Paryžiuj, teatre "Comedie Francaise", perstatant Bernsteino komediją, klerikai sukėlė riaušes, nes jiems nepatiko, kad perstatomas žydo veikalas; Bernstein mat yra žydas. Užgimė muštynės ir klerikalai tapo iš teatro išvyti. Suėmė 18 riaušininkų.

|| Londono daktaras Houston, parodymui, kad neaugintos, vandenyj esančios šiltinių bakterijos sveikiems nekenkia, išgėrė pusę kvortos Tames'os vandens, kur yra milijardai šiltinių bakterijų ir tas vanduo ištikro jam neužkenkė. Daktaras Houston užtikrina, jog neaugintos bakterijos yra silpnos patekusios vandenin, jos numiršta ir per tai kenkti negali. Anglijos valdžia vienok mano, jog daktarai neprivalo tokius mėginimus daryti; jaigu jie nori vodingumą bakterijų išmėginti, gali mėginti ant mirtim pasmerktų užmušėjų.

|| Anglijos žmonių atstovų rumas, 124 balsų daugumu priėmė pirmame skaityme ministerių pirmininko Asquitho apdirbtą sumanymą atimanti nuo lordų rumo tiesą atmetinėti užgyrimus žmonių atstovų. Lordai dar nenori pasiduoti.

|| Londone teisman pateko jaunas vaikinas Williams Luckerstein, sūnus prekėjo iš Kalkuttos, Indijose. Jis Londone pasidavė kaipo sūnus Amerikos milijonieriaus Vanderbillto, ir kaipo toks nuo Europos didžturčių išviliojo nemažai piningų: nuo kuningaikščio Branganze išviliojo 1,625,000 dolarių.

|| Kanados valdžia nusprendė neleisti Kanadoj apsigyventi negrams iš Jungtinių valsčių. Pulką norinčių Kanadoj apsigyventi amerikoniškų negrų valdžios nuo sienos atgal sugrąžino.

|| Dirbamame dabar Panamos kanale antrą kartą nuslinko jau iškasta žemė, 500,000 kubiškų jardų ir užbėrė vieną garinę varimo mašiną, lokomotyvą ir du vagonu su darbininkais.

|| Vokiškas leidžimas Berlyne laikraštis "Wilkorrespondenz" garsina, buk Japonija vidurinėj Amerikoj ieško sau pritarėjų, su kurių pagalba tikisi apvaldyti ir Panamos kanalą. Tą žiną buk Jungtiniai šiaurinės Amerikos valsčiai, todėl jie iešką taipgi padėtojų ir sukelia revoliucijas ispaniškose respublikose, kur tik valdžia japoniečiams prilanki. Su tokiu mieriu kenkti japoniečiams Jungtinių valsčių agentų buk sukelta ir paskutinė revoliucija Meksike prieš valdžią prezidento Diaz. Su revoliucijonierių pagelba Jungtiniai valsčiai buk stengiasi prašalinti nuo vietų japoniečiams prilankius valdininkus. Gal tame ir yra kiek teisybės, nes visose revoliucijose, kokios kila ispaniškose respublikose, visur truksta amerikonų.

|| Pietinėj Amerikoj, respublikoj Chili, netoli amerikoniškos kompanijos vario kasyklų Bradeno, gabenantis darbininkus traukinys, užbėgęs ant tilto, iššoko iš bėgių ir nupuolė į 150 pėdų gilų ravą. Užmušta 18 ir sužeista 50 darbininkų. Tarp sužeistų yra vienas amerikonas.

|| Angliškoj dalyj salos Naujos Guineos, Papuca distrikte, tyrinėtų salos vidurio iškeliavę du anglai valdininkai, 12 čiabuvių juos lydinčių policistų ir 14 nešėjų tapo čiabuvių išskersti; išsigelbėjo iš visos ekspedicijos tik du čiabuviai, kurie ir pranešė apie ekspedicijos išskerdimą.

|| 20 vasario dieną Europinėj Turkijoj, Monostero apskrityj siautė smarkus žemės drebėjimai, kurie išgriovė daug triobų. Pražuvo daug žmonių, bet tikras žmonių skaitlius dar nežinomas. Monoster turi 45.000 gyventojų.

|| 19 vasario dieną Italijoj buvo žemės drebėjimai. Provincijoj Terli sugriuvo daug triobų ir sužeista daug žmonių.

|| Prancūziškoj valdyboj Algier, Šiaurinėj Afrikoj, užbėrė nuo kalno nuslinkusi žemė arabiška kaimą esanti netoli miesto Constatine. Žmonių rodo nepražuvo, nes valdžios inžinieriai, pirm laiko matydami gresiantį kaimui pavojų, gyventojus iškraustė. Užberta 50 čiabuvių namų.

|| Mieste Cap Haitien, ant salos Haiti, valdžios kariumenė, suvaldžiusi revoliucijonierius pati tarp savę susimušė. Mušyj užmušta vienas kareivis, o 10 sunkiai sužeista.

|| Meksiko revoliucijonieriai aplinkinėse Mexicati atsiskyrė nuo kitų, nes jų mieriai nesutinka su mieriais kitų revoliucijonierių. Revoliucijonieriai Mexicat nori nuo Mexiko atskirti prigulinčią Mexikai Californios dalį ir sutverti socialistiškai-komunistišką valstiją, kur nebusią nei piningų, nei kalėjimų, nei kraujo praliejimų.

|| Išeinantis mieste Mexiko laikraštis "El Pais" pranešė, buk pagarsėjęs Mexiko revoliucijonierų vadovas, generolas Drosco, gaudamas dabar valdžios generolo Nararro, po paskutinių nepasisekimų aplinkinėse Juarez, atsišaukė prie Chihuahua gubernatoriaus, išreikšdamas norą su savo kariautojais pasiduoti valdžiai. Jis reikalauja vien atleidimo savo šalininkams. Iš visų vienas revoliucijonierių vadovas, Blanco, nesutiko pasiduoti, jis su savo kariautojais nutraukė į kalnus Sonora valstijoj, nes tikisi ten gyvenančius indijonus prieš valdžią sukelti.

|| Mexiko valdžios tarnai suėmė amerikoną—Harry C. Dell ir atgabeno į Emonadą. Čia jis teismui tapo atiduotas, nes jį apkaltina, buk šnipinėjo kariumenės paslaptis ir jas pranešdavo revoliucijonieriams. Amerikoniškų laikraščių reporteriams, buvusiems mieste Tia Juana prisakyta išsineštinti į savo pusę, kitaip žadėjo juos suimti ir kalėjiman pasodinti. Dabar čia nėra amerikoniškų reporterių.

|| Ant salos Haiti išdegė turintis 25,000 gyventojų miestas Anx Cayes. Nuostolius skaito milijonais dolarių.

|| Ant prigulinčių Jungtiniams valsčiams Havai salų, mieste Honohelia apsireiškė cholera.

|| Netoli Mažosios Azijos pakrančių sudegė turkiškas garlaivys "Harrist" su visais ant jo buvusiais žmonėmis. Jis gabeno maldininkus keliaujančius į Jeruzolimą.

|| Iš nuplaukusių ant ledo į jures Finlandijos pakrantėse 500 finiškų žvejų, 40 žvejų išsigelbėjo; kiti gi, nunešti toli nuo kranto, prigėrė.

|| Kuningaikštis Monaco inrengia Paryžiuj specijališką institutą tirinėjimo žmogaus protiško ir kūniško išsivystymo.

BADAUJANTI ŽMONES.

Šiaurinėje Chinijoj ir Mandžurijoj draug su maru smaugia žmones badas. Dažnai sunku esą pasakyt, kas numiršta nuo maro ar iš bado. Žmonių padėjimas baisus.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

12 vasario dieną T. M. D. 194 kuopa parengė vakarą paminėjimui 10 metinių sukaktuvių nuo pasimirimo garsaus mūsų poeto P. Vaičaičio. Vakaran žmonių prisirinko nemažai. Buvo dainos, deklamacijos, teatrališkas perstatymas ir koncertas. Paskui buvo šokiai. Kudirkos choras labiausiai savo dainomis žmones užganėdino. Žmonės delnų plojimais šaukė chorą atkartoti, bet dainininkai nepasirodė ir dainos, atkartota nebuvo. Buvo paskaita apie gyvenimą Vaičaičio, bet ji žmonių neinteresavo, jie pradėjo šnekučiuoti, kiti nuo vietų pasikėlė ir pradėjo svetainėj vaikščioti.

Labiausiai publikai patiko muzika, dainos ir deklamacijos. Vienas eiles deklamuojant, kadangi eilėse užgaunami buvo tikinčių jausmai, ypač tarp moterų pasirodė neramumas.

Atlošta buvo komedija "Knarkia paliepus". Susirinkę lošimo klausė ramiai, visi nutilo. Paskui buvo šokiai, kaip paprastuose lietuvių baliuose.

T. M. D. labiausiai darbuojasi kultūriškam mūsų tautos pakėlimui, tik gaila, kad mažai pas mus randa pritariančių. Socialistai nenori prigulėt, nes jį tautiška, klerikalai vadina ją bedieviška, kadangi kartais vakaruose kas iseina su deklamacija užgaunančia tikinčių jausmus. Iš 10,000 gyvenančių Philadelphioj lietuvių T. M. D. priguli labai mažai žmonių. Mat Philadelphioj daugiausia yra socialistų, o jie nepritardami lietuvių tautiškiems darbams, per savo nesusipratimą, nepritaria ir draugijoms, kurių mieris kultūriškai tautą pakelti. Rods prie T. M. D. priguli kiek socialistų, bet prigulinčių yra labai mažai ir jie jai, turbūt, nepritaria.

Prieš Kalėdas sustiprinimui T. M. D. kuopos buvo surengtas vakaras, buvo pakviesti kalbėtojai. Bet gaila, kad tie kalbėtojai aiškino visokius vodingumus ir naudingumus, bet jiems mintin neužėjo aiškinti naudingumą mūsų tautai T. M. D.. Neinstabu todėl, jaigu paskui žmonės kalba, žinoma taipgi gerai nesuprasdami, jog T. M. D. rengia vien vakarus praplatinimui socializmo, bet ne pakėlimui mūsų tautos.

Iš prakalbų T. M. D. mažai turi naudos. Po paskutinių prakalbų prisirašė tik du nauji sąnariai. O kur kiti? Juk Philadelphioj yra 10,000 lietuvių!

Jupiteris.

IŠ MILTAD, MASS.

Darbai eina čia pusėtinai. Kas darbą turi, tas dirba ir uždirba neblogiausiai. Guminėse ir kitose dirbtuvėse dirba neblogai. Drapperio dirbtuvėse pradėjo geriau dirbti.

Lietuvių yra čia nedaugiausiai, bet ir tie patįs negali girtiesi savo gražiais, pagyrimo vertais darbais. Gerimai ir kazyros tai svarbiausias jų užsiėmimas. Kokių nors raštų skaityti visai nenori, nes čionykščiai lietuviai mano, kad patįs išmano daugiau negu geriausiejie raštininkai. Nesenai čia tūli vaikinai, paėmę merginas, pasamdė vežimą pasivažinėt, bet užmokėti nenorėjo; todėl vežėjas pasikviesti turėjo gerą dėdę pagelbon. Dėdė, keturis suareštavo ir jie užsimokėjo aštuonis dolarius. Pasitaiko čia ir daugiau panašių atsitikimų.

S. Kašetas.

IŠ BALTIMORE, MD.

12 vasario d. rado čia prigėrusį lietuvį, Baltru Siaurusaitį. Jis išėjo pasivaikščioti, o paskui rado jį prigėrusį. Išeidamas, prie savęs turėjo kelias dešimtis dolarių piningų, o išgriebus iš vandens, jo kišeniuose rado tik 16c. Turbūt plėšikai piningus atėmė, o gal paskui vandenin inmetė.

A. a. Baltrus Siaurusaitis buvo doras vaikinas. Prigulėjo į S. Liet. A. Visi jį pažįstanti jį godojo. Turėjo jis 46 metus, Amerikoj išgyveno 27 metus. Buvo nevedęs. Lietuvoj paliko dvi seseri ir du broliu: Amerikoj liko trįs broliai: Juozas, Jonas ir Vincas.

Kūnas a. a. Baltraus Siaurusaičio palaidotas su didelėms iškilmėms 14 vasario dieną.

Pačėjo jis iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Alvito vals., Patonkiškių kaimo. Kas norėtų daugiau apie velionį žinoti, tesikreipia prie jo brolio Vinco Siaurusaičio, gyvenančio 515 S. Paca st., Baltimore, Md.

V. Žilvis.

IŠ NEW YORKO.

Nors lietuvių čia nemažai gyvena, bet kad jie labai išsiskirstę, tai sunku juos kruvon sutraukti ir jų apšvietimui ką veikti. Tiesa, kelios draugijos, kaip antai S. L. A., T. M. D., L. S. S. dirba, kiek galima tokiose sunkiose sanlygose. Lietuvių politiškasis Klubas veda vakarinę mokyklą, kurią lanko keli desėtkai mokinių. Minėtas Klubas stengiasi suvesti čionykščius lietuvius didesnėn kruvon ir surišti juos didesnėn organizacijon.

19 vasario dieną L. Polit. Klubas parengė prakalbas paminėjimui kruvinojo nedėldienio Peterburge, arba valdžios parengtų ten darbininkų skerdynių ir prikalbinti daugiau žmonių rašytiesi Kluban.

Pirmiausiai kalbėjo Liutkauskas. Jis savo kalboj aiškino organizacijų naudingumą, kalbino lietuvius laikytiesi vienybėj ir santaikoj.

Paskui Jukelienė deklamavo eiles "Kapai", parašytas atminčiai kruvinojo nedėldienio. Nepribuvus kitiems kalbėtojams, kruvinojo nedėldienio atsitikimus paaiškino pirmininkas S. Jankus.

Antru kartu kalbėjo Liutkauskas apie korporacijų naudingumą. Kalbėtojas susirinkusius prašė gerai apsvarstyt korperacijų reikalus, ir susijungus kruvon, pradėti ką veikti kokioj pramonės šakoj. Žadėjo pamokyti korporacijas uždėti ir vesti.

Pakalbinus, prie Liet. Klubo prisirašė 21 naujas narys. Prakalbų klausyti susirinko apie 100 žmonių ir visi su atida prakalbų klausė. Gaila vien, kad kalbėtojų truko. Publika, pasibaigus prakalboms, be noro skirstėsi, vis norėjo dar ką daugiau išgirsti.

Liet. Pol. Klubas gavėnioj mano kelias prelekcijas parengti vakarais. Apie tai bus vėliau duota platesnės žinios. Manoma, kad prelekcijos nebus be naudos mūsų vargstantiems, tamsybėse paskendusiems žmoneliams.

Girdėjau, kad čia yra ir daugiau draugijų, tik apie jų darbus iki šiol nieko negirdėt ir jų matyt nepasitaikė. Girdėjau, buk yra čia Šv. Izidoriaus pagelbinė draugija. Turbut Izidoriaus artojo. Bet iki šiol dar ji aria, o gal ariama dirva ir vėl varpučiu apseta, vėl pudymu virsta. Laikas būtų išarus dirvą, tuojaus sėklą sėti, nes gaila dirvą palikti be naudos; be sėklos juk nei jokia dirva vaisiaus neišduoda, o kas vaisiaus neišduoda, tas vietą pasaulyj be reikalo užima, tas tik blėdį draugijai daro.

J. V. Vitautas.

IŠ ANSONIA, CONN.

Lietuviai čia sutikime gyvena, kaip broliai, bet dėl stokos darbo daugelis išvažinėjo kitur darbo jieškoti. Čia mat daug darbininkų paliuosavo nuo darbo, o kad ant vietos darbą gauti labai sunku, tai ne vienas turėjo kitur važiuoti.

Čia likosi uždėta lietuviška Šv. Antano parapija. Jau nuo senai renkami piningai statymui bažnyčios: kolektuojama, daromi baliai; visi šaukia, kad greičiau pradėtume bažnyčią statyti. Lotai rods dar neišmokėti, bet išmokėjimui nedaug jau reikia. Nesenai buvo pasiųsti pasiuntiniai pas vyskupą prašyti, kad duotų kuningą. Vyskupas žadėjo tuoj duoti kuningą, jaigu lietuviai jam užrašys bažnyčią, o jaigu neužrašys, tai kuningo niekada negaus. Kadangi pasiuntiniai pasakė, jog vyskupui parapija bažnyčios neužrašys, tai nežinia, kas iš to visko išeis. Atsiranda čia vis daugiau tokių, kurie sako: jaigu vyskupas mums neduoda kuningo todėl, kad męs nenorime jam mūsų bažnyčios atiduoti, tai mums nereikia nė kuningo, nė bažnyčios. Geriaus pasistatykime svetainę, tai iš to turėsime pelną, o užlaikymui bažnyčios ir kuningo reiks nemažai piningų sudėti, o mus čia nedaugiausiai yra ir tų pačių eilėse daug taip vadinamų bedievių, kuriems bažnyčios ir kuningo nereikia, ir tokių skaitlius dauginasi.

18 vasario dieną Lietuvių Politiškas Klubas parengė balių. Pelnas eis parapijos naudai. Žmonių prisirinko daug. Buvo pardavinėjami svaiginanti gėralai, kaip paprastai buva baliuose parapijų naudai, nes gėrimai nemažą atgabena pelną. Alučio nemažai sunaudota, todėl reikia manyti, kad iš baliaus pelno nemažai liko, bet apie tą pelną truksta dar tikrų žinių. Daugumas rugoja, kad geros tvarkos nebuvo. Tikietai buvo po 25c., bet jaigu kas išėjo su kokiu reikalu ir vėl grįžo, žinoma, jau kartą tikietą atidavęs, tai nevienam reikėjo antrą sykį mokėti (tai išeinantiems, išeinant, priderėjo pareikalauti kontramarkės. Juk kitaip jokios kontrolės buti negalėtų: grustųsi atidavę sykį tikietus, grustųsi ir visai jų neturėję. Red.). Reikia dar paminėti, kad buvo pardavinėjami tikietai, už kurinos galima buvo gėrimus gauti ir tuli baliaus lankytojai turėjo jų prisipirkę. Kada vienok pritruko alaus, tai kiti už pirktus tikietus reikalavo atgal piningų, bet piningų negrąžino atgal; todėl daugelis metė ant aslos tuos tikietus.

Publika, nors laike baliaus ir šokių geros tvarkos nebuvo, ir netvarka nevieną galėjo suerzinti, užsilaikė gražiai, nieks triukšmo nekėlė.

K. Vailionis.

IŠ PHIDALFPHIA, PA.

18 vasario teatrališkosios beigiedorių draugystės buvo parengtas vakaras su teatrališku perstatymu. Atlošė komediją "Mūsų Gerasis". Šitas veikalas 26 rugsėjo dieną po kitu vardu buvo suloštas L. S. S. 1 kuopos. Turbūt, mūsų draugijos duada teatrališkus perstatymus ne žmonių naudai, jaigu net vardus veikalų gali perkeitinėti. Apgarsinimuose buvo žadėta teatrališkas perstatymas, o nuėję, pamatėmė ne tą, kas buvo žadėta. Nors Philadelphioj yra 2 ar 3 teatrališkos kuopelės, bet jos mažai veikia. Nors perstatymai čia buva tankiai, bet lošia trumpus veikalelius—vieno, draugiausia dviejų aktų; tuos pačius atkartoja per tankiai.

Prieš scenos atidarymą, kaip tai visur buva, užgrojo muzika ir išėjo daug žmonių šokt ir dar po šokių žmonėms nenusiraminus, išėjo teatro vedėjas ir ką ten kalbėjo, bet ką kalbėjo, to negalima buvo suprasti (tas jau, matyt, ne jo kaltė, bet publikos, jai neužsilaikė ramiai. Red.). Prasidėjus lošimui, publika nusiramino, aktorių kalbą galima jau buvo suprasti. Kaip teatras pasisekė, negaliu daug kalbėti, nes aš ne specialistas. Lošėjų vardų nežinau, nes programų nebuvo. Tiek galiu pasakyti, kad šiemet tą pačią komedijėlę lošė kitaip negu pernai. Studento, jam valgant, negalima buvo suprasti, ką jis kalbėjo.

Užleidus uždangą, vėl pasirodė teatro vedėjas; nors publika užsilaikė ramiai, bet jo kalbos vėl arti scenos esanti negalėjo suprasti. Paskui pasirodė dainininkė (matyt ją publikai ir perstatė vakaro vedėjas. Red.). Kokią dainą dainavo, nežinau. Jai pritarta pianu. Daina susirinkusiems patiko. Paskui buvo deklamacija. Deklamavo "Giria ūžia". Deklamuojant, tūlus žodžius du kartu kartojo, o paskui su visu žodžių pritruko. Pas mus deklamuoja nesuaugę, lyg kad dekliamacija ir dagi viešame vakare būtų tik vaikų žaislas!

5 vasario dieną čia buvo, bažnytinėj salėj, parengtas vaikų teatrališkas perstatymas. Atlošė jau spėjusią Amerikoj pagarsėti "Šventą Agnetę". Žmonių buvo daugiau negu augščiau aprašytame perstatyme. Nors ant scenos vaikai kalbėjo lietuviškai, bet dainavo angliškai, nežiūrint kad vakaras buvo lietuviškas ir vien lietuviai susirinko.

Jupiteris.

IŠ CAMBRIDGE, MASS.

Juo labiau kas niekinama ir keikiama, juo labiau nuo ko draudžiama, juo labiau prie to žmonės kimba. Ne viena mūsų organizacijų sutvirtėjo tik todėl, kad jas kai kur iškeikė kuningai. Svietiškiejie mokslai pas mus labiausiai tarp žmonių pradėjo platintiesi todėl, kad smarkiau juos ir jų platintojus pradėjo keikti mūsų kuningai. Mat uždraustas vaisius gardesnis ir labiau garbinamas už visur liuosai gaunamą. Ta tvirtovė menką turi vertę, kuri kiekvienam priešui pasiduoda. Kuningai, nenorėdami, bet gi sutvėrė ir sudrutino ne vieną ir labai jiems nepatinkančią lietuvišką organizaciją.

Kad tas yra teisybė, tą rodo atsitikimai ir mūsų mieste. Nors čia lietuviška kolionija nenauja, bet nedidelė ir apšvietimu girtiesi negalėjo, bet pribuvus kuningui Krasnickui ir pradėjus jam keikti visus kuningams nepatinkančius asmenis, kaip grybai po lietui pradėjo atsirasti socialistai, laisvamaniai ir kitoki nenuoramos ir ant galo 18 vasario d. susitvėrė kuopa L. S. S. iš 15 sąnarių. Jaigu čia nebūtų kuningo ir jaigu nebūtų kam keikti socialistų, gal susitvėrimui kuopos būtų reikėję 10 ar daugiau metų.

J. P. Raulinaitis.

IŠ PORTLAND, ORE.

Vakarinėse valstijose daug yra lietuvių ne tik jaunų, bet ir senelių atėjusių laimės jieškotų. Kol darbai eina, jie gerai uždirba, bet ką uždirba, tą ir prageria; o paskui, užsikabinę geležinkelio traukinio, dykai keliauja iš vienos vietos kiton; tose kelionese nevienas ir gyvastį žudo. Slapta važinėti kartais buva pavojinga; už tokį pasažierių niekas neatsako, todėl ir parankios kelionės nieks neparupina.

Dirbdami giriose, kur raugalo nėra, toki darbininkai ir piningų užsičėdija, bet atkakę į miestus, viską išleidžia.

Pereitą pavasarį atkako čia vienas žmogelis. Jo šeimyna liko Lietuvoj ir jai ilgai jis apie savę žinios nedavė. Dirbdamas giriose susidėjo 150 dol. Čia patiko jis vieną savo draugą, kuris pažinodamas jo paliktos Lietuvoj šeimynos padėjimą, prikalbėjo vyrą pasiųsti pačiai 100 dol. Draugas padėjo jam piningus išsiųsti. Paskui be draugo, vienas nuėjo į karčiamą ir ten likusius piningus pragėrė. Likęs be piningų, nubėgo pas draugą, reikalavo, kad tas padėtų jam pasiųstus pačiai piningus iš pačto atimti, bet tas atsisakė. Bėgo pas advokatą, bet tas dykai padėti taipgi nenorėjo. Žmogelis nubėgo pas karčiamininką pradžiai bylos, kiek piningų pasiskolinti ir linksmas laukė piningų sugrąžinimo. Keletą savaičių besilinksmindamas, išleido 60 dol. ir ant galo sulaukė nuo pačios laišką, kurį dėkavodama už gautus piningus, prašė, jaigu gali ir daugiau atsiųsti. Tai mat linksmybė! Už tą nepasisekimą žmogelis, supykęs, ištraukė į girias dirbti ir nuo to laiko jo Portlande nieks nematė.

G—kas.

4 d. kovo 50 metu nuo baudžiavos panaikinimo.

Kol dar idealais, brol, besigerėsi, siekk prie idealo, tik doro ir augšto! O skubink!

V. Kudirka.

Redakcijos Pastabos.

BAUDŽIAVOS PANAIKINIMO 50 METŲ SUKAKTUVĖS

4 kovo sukanka lygiai 50 metų nuo dienos, kada Rosijoj buvo apskelbtas panaikinantis baudžiavą manifestas. Galūtinis baudžiavos panaikinimas, žinoma, ne nuo tos dienos yra įvykęs. Lietuvoj tai užsitraukė porai metų, iki po maištui. Tačiaus pasijautimas valstiečių liuosai, atsikračiusiais nuo sunkaus jungo gali būt nuo tos dienos skaitomas.

Baudžiavos panaikinimo paminėjimas mums lietuviams itin yra svarbus. Su baudžiavos panaikinimu pasiliuosavo, įgijo galę apsireikšti lyg užmirusia buvus mūsų tauta. Valstiečiuose vien dar teplesteno neaiški jos ugnelė ir, valstiečiams liuosiau atsidusus, ji išgalėjo susikurti į didesnę ugnį. Į penkiasdešimts metų nuo baudžiavos panaikinimo amžiais slėgtosios ir migdintosios mūsų spėkos spėjo parodyti savo galę. Be jokios abejonės ne visą, dar daug jos mumyse, tebemiega, ir apsireiks ilgainiui, tolesnių metų bėgyje.

Paminint baudžiavos panaikinimo sukaktuves, mūsų visuomenei geriausia paminėjimą pažymėti tuo, kas padėtų mūsų spėkoms toliaus besiplėtoti. Jai dėjus mesliavas, tai dėti jas apšvietos reikalams. Jai kur bus įkurta ar paremta kningynėlis, mokykla, ar bus sudėta kiek skatiko mūsų moksleiviams šelpti, vis tai bus darbai verti ir labai tinką tokiam paminėjimui. Besišviesdami ir beauklėdami savo mokslininkus, geriausia tegalėsime savo spėkas vis labjaus ir labjaus tvirtinti ir šviesesnės ateities laukti.

SVEČIUI NEBUVO SMAGU.

Vengrų buvęs apšvietos ministeris grafas Appony atlankė Ameriką su taikos misija. Chicagoje Washingtono gimimo dienos paminėjimo rengėjai buvo jį užkvietę kalbėti visų tautų mitinge. Tik štai užprotestavo slavokai. Laikraščiuose užreiškė, jog grafas Appony negalįs būt jokiu taikos skelbėju, kadangi būdamas ministeriu, kaip įmanydamas, spaudęs slavokus, pasirūpinęs, kad slavokai neturėtų savo prigimtoj kalboj mokiklų ir kitokių mokslo įstaigų ir net susitepęs slavokų kraujų. Kernovoj, kur slavokų buvo aštriau stota savo prigimtos kalbos apgynime, kareiviai šaudė į beginklius slavokus, ir tai buvęs Appony'o darbas.—Chcagos slavokų protestą parėmė kiti slavai. Tautų mitinge Washingtono gimimo dienoje Appony turėjo atsisakyti kalbėt. Atvažiavęs Chicagon kalbėjo kitur, ir ten visgi turėjo nesmagumų. Leidė gandą, būk bijąs, kad jo slavokai neprimuštų. Prieš Amerikos visuomenę teisinos, kad tik augštesnės kultūros reikaluose Vengrijoj jis besirūpinęs vengrų kalbos įsiviešpatavimu. Slavokai, anot jo, tai toks netikęs gaivalas, kad prieš juos nuolat reikia kovot. Vienok Chicagos laikraščiai stojo slavokų pusėje. *Tribune* redakcijiniam straipsnyj pasakė: "joki augštesnė kultūra negali ištesinti žiauraus elgimos" ir stojo slavokų pusėje. *Evening Post* davė teisingą vaizdą, koks yra padėjimas Vengrijoj ir visgi nematė vengrų elgimos teisingu. Dėlkogi sako Austro-Vengrijoj negalėtų tautos sugyventi taip jau taikiai, kaip Šveicarijoj. Tiktai New Yorko laikraštis *Times* kitokią užtraukė giesmę. Nežinodamas, matyt, ar nenorėdamas žinot, kame dalykas, šis laikraštis visą bėdą suvertė ant slavų socialistų. Jie esą tie bjaurybės, kurie visą negerybę sukelia Vengrijoj ir čia nori tą patį daryt, atvažiavus mielam svečiui Appony'ui. Sako, ištikro reikią pasirūpint, kaip čia nuo panašių elementų apgynus savo įžymiuosius svečius.—Be abejo *Times* čia pasitursina prieš Vengrijos valdžią, tame matyt turi savo išrokavimus. Bet visgi Amerikos visuomenė ne *Times'e* išsireiškė. Įžymiam-gi svečiui be abejo užpelnytai buvo nesmagu.

LIETUVIAI ATSIŽYMI.

Waterbury American rašo, kad 19 vasario Waterbury, Conn. lietuvių socialistų surengtose prakalbose, bekalbant K. Šeštokui, kilę suiruties. K. Šeštokas niekinęs bažnyčią ir kitokias institucijas Lietuvoje, brangias klausytojų širdžiai. Dėl to kilęs triukšmas, iš publikos buvę užmetinėjama K. Šeštokui įvairus prasikaltimai. Pradėta mėtyti krėslai. Pašaukta policija. Tačiaus niekas nebuvęs sužeistas ir niekas nebuvęs areštuotas.—Nėr kas sako, visgi lietuvių atsižymima

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Lietuvoje baudžiavos panaikinimo 50 metų sukaktuvių paminėjimui yra manoma toliaus rinkti aukas Tautos Namams. *Lietuvos Žiniose* p. P. Labanauskis bene pirmas prabilo verta esą sukaktuvės paminėti:

> "Nors per 50 metų", sako, "mes ne per daug toli nužengėm, vis dėlto atgal pažiūrėję, rasime daug pradėtų plėšti tokių dirvonų, kurie anuomet amžiais apleisti gulėjo sukerėję—sužėlę. Atrasime dar daug, daug tokių priežasčių dėl kurių baudžiavos panaikinimo sukaktuvės mums turi būti atmintinos ir todėl galvokime, kaip jas mums šventus."

Iš savo pusės p. P. Labanauskas patartų:

> "kiekvienam inteligentui, taip suaugusiam, kaip pokinloi, lygiai ir apsišvietusiems sodiečiams, kad apie tos dienos šventimą pradėtų aiškinti savo pažįstamiems ir kaimynams ir draug intų raginti kiekvieną nors po keletą skatikų dėti Tautos Namas."

* * *

Viltyje baudžiavos paminėjimui p. J. Briedis pataria šiais metais nerūkyti, nekortuoti, negirtuokliauti, nepuotuoti.... Taip nedarant, bus sutaupyta pinigų, kuriuos galima bus paskirti viešiems mūsų reikalams.

* * *

Apie baudžiavos panaikinimą *Lietuvos Ūkininkas* pasiketino netrukus spausdinti "tam tikrą raštą".

* * *

Gavome naują laikraštį *Aidą* iš Waterbury, Conn., ledžiamą K. M. Lukošiaus. Matyt, taip jau pas mus yra, kad pradedant kiekvienus naujus metus vis naujų laikraščių susilaukiam. Pernai, rods, bene devynetą ar daugiaus naujų įsigijom, šiemet jau bene penktą, o dar laukiama kitų naujų. Kaikuriuos gal ir reikalas gimdo, bet didesnę dalį tai tik ar ne grafomanija. Lyg grafomanijos pagimdytu mums išrodo ir naujai išleistasai *Aidas*. Rašyti by tik rašyt, "nes kiekvienas dabar ištartas žodis už šimtmečių sutvers šimtus", toks yra matomai, noras *Aido*. Visas *Aido* numeris sudėtas iš įvairiausių trupinėlių, mažai ką pasakančių, dar mažiaus ką išaiškinančių. Viskas yra tik žodžiavimas ir dar-gi be geresnio sumanumo.

Eilutės sudėtos *Aidan* irgi labai nedidelės vertybės. Daugiausia jų yra prirašęs Elemka (tas pats yra matomai L. M. K., o gal ir K. M. L. ir Leonis, tad būtų beveik vieno viskas surašyta). Šit viena Elemkos "poezijų":

> "Sniegas pusto, šaltas oras
> Vėjas kaukia po stogu:—
> Tai girdėt jo balsas storas,
> Tai vėl staugia štai vilku,
> Tai sniegas prie lango šlama,
> Tai barbena į duris,
> Arba daro ponoramą,
> Pučiant sniegą ir smiltis.
> Liudna! kažkas širdį spaudžia,
> Verkia žiurinti akis,
> Mintįs niukso, tartum snaudžia,
> Bet jas sergsti dar viltis."

Nekalbant jau, kad tai yra vien nevykęs pamėgdžiojimas Puškino eilių (jas truputį geriaus bandė pamėgdžioti ir Margalis), čia nėra nei logiško, nei jausmiško sąryšio. Nei šiam, nei tam įsikiša "ponorama", nei šiam, nei tam "verkia žiūrinti (!) akis". Ritmas šlubuoja ("Tai sniegas prie lango šlama"), rymai nuskurdę (stogu—vilku, duris—smiltis, akis—viltis). Taip jau netikusiai Elemka imituoja Maironį eilėse "Nenustota Viltis". Kaikurias eilutes jis gyvai ištraukia iš Maironio ir jos keistai išrodo "kompanijoj" kitų daugiaus iškraipytų Maironiškių sakinių, šiaip taip surištų viens su kitu. Gerelesnės, ne tiek vergiškai pamėgdžiojančios kitus yra eilės: "Gerai", "Gamtai". Visai tokiu jau styliu, kaip Elemka, rašo kitas eiliarašys Senutis. Iš rašymo būdo sprendžiant, tai yra tas pats Elemka.

Dėlko šitiems rašinėliams prireikė naujas laikraštis leisti, sunku ir beatspėti. Pas mus juk tiek daug yra laikraščių, kurie neturi pakaktinai medžiagos užpildyti sieksniniems savo skiltims ir taip noriai spausdina visokius pradedančių ar dar nespėjusių išsidirbti rašytojų menkniekius. Tarp geresnių raštų padėti tie menkniekiai dar ne kas blogo, bet surinkti vienon kruvon tesudaro apgailėtiną vaizdą. Tikrai gaila leisti pinigus tokių vaizdų pagaminimui.

Baudžiava Lietuvoje.

Baudžiavos pradžia.

Sakoma lietuvius žiloj senovėje nepažinojus baudžiavos. Gyvendami pavienėmis gimirėmis, lietuviai visi buvę liuosi žemdirbiai, turėję savo giminišką surėdymą, o giminės visai ūkei tvarkyti apsirinkdavę vyresnybę. Karvedžius rinkdavę tik karėms sukilus, tam kartui. Kaip ūkės tvarkytojams, taip karvedžiams sunešdavę duoklę, javų, kailių. Tai darydavę ne kaipo vergai, ne iš prievartos, bet kaipo liuosi žemdirbiai pagal savo nutarimo. Feodališkąją tvarką lietuviai pažinę nuo vokiečių, atėjusių Lietuvos kariautų pradžioje tryliktojo metšimčio. Pirmiausia tokią tvarka įvesdavę užkariautuose kraštuose. Vėliaus ir visur tą tvarką atradę parankiu esant įvesti. Tvirtėjant lietuvių monarchijai, turėjo tvirtėt ir feodalizmas. Žinoma pavergtųjų žmonių padėjimas didžiai turėjo skirties nuo liuosųjų. Vergas neturėjo laisvės, buvo paniekoje.

Feodalizmo pagrindas yra toks: karvedys, užkariavęs tūlą kraštą, išdalina jį savo giminaičiams ar vadams, tie nuo jo priklauso, eina jo šaukiami į karą ir moka duoklę, nuo jų vėl priklauso kiti žemesnieji; žemiausiai gi visų yra liaudis. Keturioliktame metšimtyje, Lietuvai esant pačiam tvirtume, Gediminas, užkariavęs daug rusų žemių, padalino jas savo giminaičiams ir vadams, kurie už tai prigulėjo nuo kuningaikščio ir jam mokesčius mokėjo. Įsiviešpatautant tokiai tvarkai, liaudies padėjimas ėjęs vis sunkyn, vis mažiaus likę vietų, kur buvę savystovi žmonės.

Lietuvai susijungus su Lenkija, priklausomybė žemesniųjų ponų nuo kuningaikščio-karaliaus buvo panaikinta. Žemės gautos vadų ir karžygių nuo kuningaikščio paliko savastim nebe kuningaikščio, bet gyvenusių ant jų ponų.

Vienok liaudis, jungvilkiai, kaip sako Daukantas, palikę tokiame jau padėjime. Ilgainiui kuo ponams buvę geriaus, tuo jungvilkiams blogiaus. Blogo padėjimo prislėgti jungvilkiai bėgę nuo ponų; tankiai ponai palikdavę be žmonių žemei apdirbti. Todėl ponų buvo nutarta atimti žmonėms persikraustymo laisvę, žmonės visai pavergti ponams. Ponai paliko kaimiečių valdytojais, įsigijo tiesą juos teisti, parduoti, užmušti. Kaimiečiai pilnai prilygo gyvuliams.

Rods, tarp liaudies lietuviški įstatymai dėjo skirtumus: buvo liuosininkai, dvariškiai, lažininkai, vergai. Tačiaus tarp jų skirtumai, išskirant liuosininkus, nebuvo dideli, o ir liuosininkai, neišmokėję, ponui arendos, galėjo patapti baudžiauninkais. Tiesa, ir baudžiauninkai pasak lietuviškų įstatymų galėdavo prie tūlų aplinkybių palikti liuosais, galėjo išsipirkti. Šitame buvo lietuviškų įstatymų gerumas.

Baudžiavos gyvavimas.

Ne visuomet buvo lygus baudžiavos sunkumas. Kartais ji pasunkėdavo, kartais nors truputėlį palengvėdavo. Taip apie tą laiką, kada Lietuvon pradėjo skverbties reformacija, galima matyti karalius ir ponus suteikiant baudžiauninkams tūlus palengvinimus. Zigmunto Augusto paliepimu, leiskim, buvo sutvarkytas ėjimas į lažas, o tai pirmiaus prigulėjo vien nuo ponų; taip jau buvo išmatuota žemė ir pagal žemės dydžio paskirta mokėti mokesčius arba lažas eiti.

Vėliaus, apie septynioliktojo amžiaus pabaiga, baudžiauninkų padėjimas vėl paliko sunkesnis. ponai įsigijo didelę valią, paniekino seniaus duotus įstatymus, pridėjo baudžiauninkams dar visokių naujų lažų, įvesdino talkas, uždėjo mokesčius, padūmę, pagalvę.

Nuo pusės aštuonioliktojo amžiaus vėl prasideda palengvinimai baudžiauninkams. Lenkijos apšviestesni didžiūnai pradėjo nuomuoniuot, jog baudžiavos sunkybės visai nepadeda plėtoties viešpatijai, aniptol, gali ją vesti prie nupuolimo.

Baudžiavos palengvinimai.

Didėjant Lenkijoje apšviestesnių priešingų baudžiavai žmonių skaičiui, viešpatijos seime buvo galima jau išgauti šiokie-tokie palengvinimai baudžiauninkams. 1768 m. buvo įkurtas tribunalas, kurs turėjo teisti prasikaltusius valstiečius; iš ponų-gi ta tiesa buvo atimta, dvarponiai nebegalėjo patįs skirti valstiečiams mirties savo teismu.

Besiartinant Lenkijos viešpatystės galui, ypatingai daug buvę visokių sumanymų, kaip palengvinus ar panaikinus baudžiavą. Garsi lenkų konstitucija 3 gegužio 1791 m. sulig baudžiavos įvedė daug reformų. Visgi jos baudžiavos nenaikino, tik ją lengvino.

Garsus karžygys lietuvis Tadas Kosciuška. norėdamas, kad kovoje prieš Rosija noriau dalyvautų ir valsčionįs, pagarsino 1794 m. 7 vasario manifestą, duodantį baudžiauninkams liuosybę, nuosavius teisnus ir mokyklas. Tačiaus visam tam nelemta buvo įvykti, kadangi Lenkija draug su Lietuva pateko Rosijai, o ta nieko panašaus dar manyte nemanė.

Baudžiava po Rosijos viešpatavimu.

Paveržusi savo nagan Lietuvą ir Lenkiją, Rosija išpradžių ketinė palikti čia tas pačias tiesas, kokios iš seniaus buvo buvę. Vienok to visai nepildė. Lietuvoj tapo įvesta tokia jau baudžiava, koki ji buvo daug žemiaus už Lietuvą stovėjusioje Rosijoje. Lietuvoj nei pirmiaus nebuvo tokios sunkios baudžiavos, kokia ji dabar paliko, valdant gudui. Baudžiauninkų lažų ėjimas jau tik ponų buvo nuskiriamas, beto ponai turėjo tiesą parduoti lažininkus ir be žemės, ko pirmiaus Lietuvoje nebuvo.

Lietuvos ponai, kadir ne visi, ir po Rosijos valdžia manė apie baudžiavos panaikinimą. Savo projektus apie baudžiavos panaikinimą išdėstė kningutėse bei laikraščiuose. Daugumas jų norėjo paliuosavimo baudžiauninkų be žemės. T. Kosciuška buvo padavęs carui Aleksandrui I sumanymą, kaip panaikinus baudžiavą. Savo testamente Kosciuška skyrė liuosybę savo žmonėms ir pavedė jiems visą savo žemę. Tačiaus caras nedaleido tą testamentą išpildyti, žemę paėmė viešpatijos iždan, žmonės paliko baudžiauninkais.

Lietuvos dvarponiai buvo ir seimelin susirinkę apkalbėti apie baudžiavos panaikinimą. Bet caras paskui uždraudė seimeliuose minėti apie baudžiavą. Uždraudė taip jau leisti kaimiečių vaikus į augštesnės mokyklas, uždarė daug mokyklų, o 1832 m. panaikino Vilniaus universitetą.

Rosijos palengvinimai baudžiavai.

Ką Lietuva draug su Lenkija buvo daug pirmiaus sugalvojusi, Rosija tik po kelių dešimčių metų pradėjo manyti ir bandyti. Rosijos valdžia pirmiausia pradėjo rūpinties karališkais baudžiauninkais. 1839 m. buvo paskirta komisija išmatavimui karališkųjų baudžiauninkų žemės ir perkeitimui lažų ant mokesčių piningais. Vėliaus, 1844 m., buvo paskirta komisijos ir dvarponių baudžiauninkų žemei matuoti, inventoriams surašyti, o pagal žemės dydžio nuskirti dienas lažų atlikimo ir t.t. Lažos buvo padalinta į dvi rūšis: tikrasias ir priedines, toms ir kitoms buvo suskirstyta dienos ir kiti smulkesni nurodymai paskirta. Tie inventoriai pateko neilgai, už metų įvedė kitus, kiek-tiek geresnius. Vėliaus buvo paskirta dar išnaujo viską peržiūrėti ir nuspręsti kokia turėtų būt padaryta su baudžiauninkais tvarka. Tai buvo pavesta padaryti Lietuvos dvarponiams. 1857 m. dvarponiai, susirinkę naujų inventorių sutaisymui, nutarė pranešti carui, kad užvis geriausia būtų panaikinus visai baudžiavą.

Prirengiamieji baudžiavos panaikinimui darbai.

Naujasai caras, Aleksandras II, leido dvarponiams toliaus tyrinėti tą klausimą ir davė prisakymus, kurių jie turėjo prisilaikyt. Kauno, Vilniaus, Gardino gubernijose buvo įkurti tam tikri dvarponių komitetai, kurių nusprendimai ėjo į vyriausią trijų gubernijų komisiją. Panašiai buvo padaryta ir visoj Rosijoj. Peterburge buvo įkurta taip pavadintoji redakcijinė komisija, kuri turėjo sutvarkyt visus vietinių komisijų ištyrinėjimus bei patarimus, ir nuspręsti, kas padaryt.

Lietuvos ponai nusiuntė Peterburgan savo patarimus, kad baudžiavą reikia polengva panaikinti, panaikinant ją, žemės kaimiečiams neduoti, bet įkurti bankai, iš kurių žmonės, norėdami pirkti žemę, galėtų pasiskolinti piningų.

Į Lietuvos ponų patarimus Peterburgo komisija nelabai prielankiai pažiūrėjo. Ji manė kitaip. Baudžiavos visiško panaikinimo nenorėjo, buvo sugalvojus tik visokius palengvinimus, manė duoti žemę ant visados, tik ne savastin.

Vienok caras Aleksandras II ir jo artimesni patarėjai galvojo kitaip. "Caras", anot Žmogaus, (Žur. "Baudžiava Lietuvoje"), "matė, kad žmogų be žemės paleisti, tai vis tiek, ką ant savęs peilį pagaląsti ir paduoti, nes žmonės gali sukilti prieš ponus ir tuo pačiu kirčiu sugriaut ir caro sostą". Jau tąsyk, tiesa, ne vienur buvo bekylą kaimiečių maištai prieš ponus; kurstė dar tuos maištus neiškųs gandai apie baudžiavos panaikinimą. Tad-gi Aleksandras II pasiskubino išleisti manifestą. Manifestas apskelbta 4 kovo (19 vasario) 1861 metų.

Įspudis po manifestui.

Lietuvoje, Kauno mieste, manifestas apskelbta 21 (8) kovo. Įspūdis buvo didelis. Daugelis dvarponių visgi nesitikėjo taip greito baudžiavos panaikinimo, ypač nesitikėjo (kadangi nenorėjo), kad baudžiava būtų panaikinta ūmai, be pereiginio laiko. Valsčionįs už tai labai džiaugėsi pagalios galėsią atsiliuosuoti nuo amžiais juos slėgusio jungo. Daug didesnį įspudį manifestas padarė gilioj Rosijoj, kur rusai bajorai niekad nebuvo nei manę apie baudžiavos panaikinimą. Daugeliui tokių bajorų išrodė, lyg kad žemė iš po jų kojų būtų pradingusi.

Manifesto įvedimas.

Manifestas visgi nebuvo labai geras valsčionims, jis buvo geras greičiaus dvarponiams. Valsčionįs, buvo paliuosuojami nuo baudžiavos, buvo skiriama jiems po sklypelį žemės, kokią jie turėjo, bet už tą žemę reikė jiems išmokėti. Mokestis buvo paskirta baisiai didelė: nuo žemės vartybės valstietis turėjo moket 6% kasmet iki 1913 metų, taigi už 100 rublių į 52 metų turėjo išmokėt 312 rublių! (Išmokėjimas už žemę jau užsibaigė 1906 m., taigi 7 metais ankščiaus, negu buvo paskirta. Tai revoliucijos gavinys).

Manifesto gyveniman įvedimui iš dvarponių luomo buvo paskirti tarpininkai ir jų kandidatai. Visą darbą jie turėjo atlikti neilgiaus kaip į du metu. Šie tarpininkai ištyrime kieno kuri žeme sutiko labai daug keblumų. Darbas užsivilko. O tuo tarpu lenkai su lietuviais sukilo prieš Rosiją. Maište dalyvavo daugelis lietuvių ponų, kunigų, o taip jau ir valstiečių. Tačiaus rusai tikrinosi valstiečiai jiems esą ištikimi ir tą ištikimumą pirkosi. Muravjovas skyrė po penkis rublius valstiečiui už nurodymą maištininko. Patraukimui Lietuvos valstiečių prie savęs caro buvo jiems prižadėta lyg naujos mylistos (tikrai tame nieko valstiečiams (tikrai tame nieko nebebuvo naujo). 1 kovo 1863 išleista ukazas su nurodymais, kaip išnaikinti baudžiavą. Vieton senųjų tarpininkų buvo paskirti nauji—rusai. Perkratinėjimui pirmųjų tarpininkų darbų, suskirtstymui žemės į kategorijas, apskritai, viso dalyko užbaigimui buvo įkurta kiekviename paviete komisija, susidedanti iš tarpinnko ir po vieną valdininką iš ministerijų: vidaus reikalų ir finansų. Atlikdami paskirtą darbą, valdininkai turėjo gerą progą pasipelnyti. Ėmė kyšius ir prilaikė tą pusę, kuri jiems daugiaus duodavo taigi beveik visur liko nuskriausvalstiečiai, kaipo bėdinesni, ti. Iš to vėliaus visoj Lietuvoj kilo valstiečių su dvarponiais bylos—tai už ganyklas, tai už miškus, tai už žemę. Šitose bylose valstiečiai labai retai kur telaimėdavo. Kartais ir ne vienur bandydavo ir spėka neleisti užimti jų skaitomas savomis žemes ar ganyklas, bet ir tai negelbėjo. Prie senųjų dar ir naujos visokios skriaudos buvo nuolat padaromos. Gimė naujos bylos. Tie dalykai taip dabar supainioti, kad norint sunku kasnors juose ištirti. Kada Rosijoj susirinko pirmoji, paskiau antroji dumos, Lietuvos dumoje atstovai kasdien gaudavo iš valstiečių įvairiausius skundus ant dvarponių. Tų skundų prisirinko didelės krūvos. Gal ir iki šiol jos tebesididina. Galima sakyt Lietuvos valstiečiai iki šiai dienai tebegyvena supainioti baudžiavos liekanose. Tik nuo jų galūtiniai atsiliuosavus, galės Lietuva atsistot ant tvirtesnių kojų ekonominiame gyvenime.

Visgi tikrosios baudžiavos, žmonių žiaurios vergijos, nebėra likę. Ir pirmučiausia jos panaikinimo dėlei galėjo atkusti lietuvių tauta. Vos į penkiasdešimts metų po baudžiavos panaikinimui ji auklėja jau antrą ir trečią kartą mokslus einančios jaunuomenės, susilaukė savo mokslininkų, tyrinėtojų, iš kurių jau bent keli suteikė didžią garbę Lietuvai ir net įnešė nemažą brangybių pasaulio žinynan. Paminėdami dabar penkiasdešimties metų baudžiavos panaikinimo sukaktuves, tikrai galime pasidžiaugt tuo, kas į tą laiką jau atsiekta, ir dar su didesnėmis viltimis žiūrėti ateitin.

Padėkite kningas išleisti.

Septintame "Tėvynės" numeryj išdrysau atsiliepti į lietuvių visuomenę, prašydamas jos padėti man išleisti dvi kningeles, vieną d-ro Zellio: "Gyvulių protas", kitą prof. Granto-Alleno: "Dievystės idejos išsivystymas". Tuo patim tikslu, ačiu "Lietuvos" išleistuvės mandagumui, kreipiuosi į maloningus "Lietuvos" skaitytojus.

Abi šitos kningelės turi mokslišką vertę ir savo turiniu yra labai indomios. Viena supažindina skaitytoją su visokių, naminių ir laukinių, gyvulių budais bei papročiais, kuriems autorius savo teisingais ir gabiais pastebėjimais dažnai duoda naują prasmę ir tuomi išveda skaitytoją iš daugelio paklydimų sulig jo pažiūrų į gyvulius; kita neužginamais historijos ir etnografijos faktais nupiešia vaizdą, iš kurio aiškiai matos, kaip tikėjimas pas žmogų atsirado ir kaip jis laipsniškai išsivystė iki dabartinio jo tobulybės laipsnio.

Kad šitos dvi kningelės kiekvieną teisybės ir pažinties ieškantį gyvai užims ir jo pažinties sandėlį žymiai padidins, tai aš nei kiek neabejoju. Žinodamas tą ir žinodamas, kaip nedaug dar mes naudingų kningų turime, norėčiau šitas dvi kningeles butinai išleisti; negalėdamas to padaryti per kitus, sumaniau jas išleisti pats prenumeravimo keliu. Šitų kningelių kaina bus 50c. ir 25c., bet užsisakantiems aš noriu padaryti išimtį, apsiimdamas duoti abi kningeles kiekvienam prisiuntusiam man 50c., jai jis juos prisiųs pirmiau balandžio pirmos. Tą aš daryau tėlto, kad noriu greičiau reikalaujamą piningų sumą surinkti ir kningas išleisti.

Tam tikslui man reikia gauti 600 prenumeratų. Jai tiek iki paskirtam laikui negausiu, tai skaitysiu šitą savo sumanymą nenusisekusiu ir kiekvienam prisiuntusiam man piningus sugrąžinsiu atgal. Todėl prenumeratą prašau siųsti krasos Money Orderiu, kad prireikus piningus grąžinti, mažiau man būtų kibelio ir lėšų. Bet aš tvirtai tikiu, kad iš kelių tūkstančių "Lietuvos" skaitytojų visgi galės atsirasti 600 žmonių, kuriems tikrai apsišvietimas rūpi.

Tuo tikėdamas dar sykį prašau kiekviero, geidžiančio kąnors naujo ir naudingo patirti, viršui minėtas kningeles: "Gyvulių protas" ir "Dievystės idėjos išsivystymas" tuojaus, nieko nelaukus užsisakyti, prisiunčiant man krasos Money Orderiu 50c.

Mano adresas toks: J. Laukis, 2817 Union ave., Chicago, Ill.

Philadelphioj įsikuré rašytojų ratelis.

Philadelphioj keletas lietuvių susispietė kuopon, kurią pavadino "Rašytojų Rateliu". Ketina lavinties literatūros srityje, be to ir skleisti apšvietą. Ratelis būsiąs nepriklausomas nuo kokių nors partijų ar organizacijų. Jam rūpesią tik tai, kad jo narių rašiniai atsakytų nors elementariškiems gero rašymo reikalavimams. Prisiųstuose "Rašytojų Ratelio" įstatuose visgi dvi jo sąnarių pareigų yra slepiama. Kokios tos slaptingosios pareigos ir kam jos yra slaptingos, sunku išaiškint.—Žemiaus dedame prisiųstus mums "Rašytojų Ratelio" įstatus:

"RAŠYTOJŲ RATELIO" ĮSTATAI.
(Priimta susirinkime Vasario 3 dieną 1911 m. Philadelphia, P.).

Tikslas.

1) "R R." nariai lavinsis tarp savęs literatūros srityj. Tam tikslui kiekvienas narys rūpinsis prirengti kas menuo bent po vieną oreginališką veikalėlį viešai "R. R." narių kritikai.

2) Veikalėliai bus skaitomi Ratelio susirinkime, paskirto sąnario, arba paties autoriaus, jai jis to norėtų, ir pastebėtos silpnos veikalėlio pusės, bus patariamos autoriui pataisyti.

3) Rašytojų nuomonės Ratelis nevaržo, raštai gali buti iš visokių mokslo ir dailės šakų parašyti iš visokeriopo atžvilgio. Nuo autoriaus reikalaujama tik, kad jo rašinys atsakytų nors elementariškiems literatūros reikalavimams.

4) Raštus po Ratelio viešai kritikai ir autorius duoda spausdint į tą laikraštį, kuris jam geriaus patinka.

5) "R. R." be augščiaus paminėtų uždavinių, kiek bus galima, stengsis skleisti apšvietą liaudyje. Tam tikslui, matant reikalą ir pagal išgalėjimą, rengs paskaitas, referatus ir viešus ginčus.

"R. R." nariai ir jų priedermės:

1) "R. R." nariai gali buti kiekvienas lietuviškai kalbas asmuo, galįs ir turįs norą dirbti literatūros srityj, taip gi sutinkąs su šio Ratelio uždaviniais.

2) "R. R." nariai po savo raštais gali pasirašytį ir slaptivardį, jai mato reikalą, bet po raštais, kurie nebuvo perkratinėti Ratelio susirinkime, visados, neskaitant parašo, dar prideda dvi raidi: "R. R.": raštams, kurie buvo perkratinėti Ratelio susirinkimė, nėra butino reikalo vartoti Ratelio žymę, jai bent autorius to nori.

(Dar yra dvi priedermės, kurios neskiriama pagarsinimui, jos laikomos "R. R." narių žinioje.).

"R. R." tvarka:

1) Laiko savo susirinkimus sykį į savaitę (rečiau ar tankiau, pagal Ratelio nutarimą).

2) Susirinkimą veda tam kartui išrinktas pirmsėdis; (a) jis atidaro sekantį susirinkimą ir veda tvarką kol išrenka kitą; (b) jis sušaukia nepaprastą susirinkimą, pasirodžius svarbiam reikalui.

3) "R. R." nėra organizacija, tačiaus turi savo raštininką, kuirs sužymi susirinkime neatliktus darbus ir įtraukia į memorandum kartu su Ratelio susirinkimo nutartu tolesnio veikimo programu.

"R. R." įstatų komisija:
Juozas Stasiulevičius.
V. Jakštys.

Laike paskutinio gyventojų suskaitymo Prancūzijoj, ten buvo 6,400,000 moterų, kurios pačios save užlaikė ir maitinose savo darbu. Žemdirbystėj ir girių užveizdose buvo 32% uždarbiaujančių moterų, vaizboj buvo 36%, valdžios instaigose 24%; tarnaičių buvo 80%. Paryžiuj tarp viso skaitliaus uždarbiaujančių moterų yra 55%. Karo ministerijos instaigose dirba 3,000 moterų; išviso visose ministerijose moterų dirba 115,000.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Smuikui. Kad kompanija erzinanti ir sėjanti netvarką yra, apie tai nieks neabejoja, bet keno tai kompanija, tai laikraščio redakcijai nerūpi. Iš viso Tamistos rašto ar protesto negalima suprasti, apie ką Tamistai eina ir kame Tamista randi korespondento. neteisingumą. Jaigu kame su teisybe korespondentas prasilenkė, tą be koliojimų ir pamokinimų reikia parodyti. To Tamista nedarai, bet griebiesi visai ko kito, kas laikraščiui netinka, todėl ir Tamistos raštelio talpinti negalima.

J. Korzeniowski.

Medicinos Daktaras.

Komedija vienoje veikmėje

Lietuvių kalbon išvertė

Vaidevutis.

——o——

PULKININKAS. Turbūt dabar baisiai protingas, kuomet pabaigė universitetą. Kaip pradės tau šnekėti apie filozofiją, tai nežinau, ar jį suprasi?

ONA. Su manimi ponas Karolius nešnekės apie filozofiją. Jis žmogus protingas, ir žino su kuo apie ką kalbėti.

PULKININKAS. Pavyzdžiui su manimi kalbės apie politiką ir apie ūkę; o su panele Ona?

ONA. Su manimi apie literatūrą, apie poeziją.

PULKININKAS *(sėsdamas:)* Apskritai kalba lytės daugiausiai širdies apygardos.

ONA *(stovėdama:)* Labai gali būti. Juk poezija turi šaltinį širdyje. "Turėk širdį ir žiūrėk į širdį", sakydavo didis mūsų poeta.

PULKININKAS. O tu ar leisi ponui Karoliui pažvelgti į savo širdelę?

ONA. O kodėl-gi ne? juk man tėvelis to neužginsi.

PULKININKAS. Aš?—o, anaiptol. Ponas Karolius, man rodos, žmogus doras ir protingas. Bet gal aš klystu.

ONA. O! ne, neklysti tėvelis.

PULKININKAS. Ponas Karolius pabaigė universitetą ir turbūt užtektinai prisirinko visokių žinių, kuriomis galės būti naudingas savo tautiečiams ir meilus draugijoje. Juk teisybė?

ONA. Aš manau, kad teisybė.

PULKININKAS. Ponas Karolius yra sūnus dorų gimdytojų, turinčiųjų gerą išteklių geram užsilaikymui; tatai gali būti ne pro šalį panelei pulkininkaitei. Ar gerai kalbu?

ONA. Man rodos, kad labai gerai, mylimasis tėveli!

PULKININKAS. Du metu atgal, kuomet ponas Karolius vakacijų laike buvo čia, jis kasdieną atjodavo raitas į Paliepius ir visuomet stengdavosi įjoti kieman šuoliais, tada, kuomet panėlę pulkininkaitė stovėdavo prie lango, ir rausdavo jį išvydusi. Ar taip?

ONA. To gerai neatsimenu; bet rasi ir taip.

PULKININKAS. Panelė pulkininkaitė tuomet mėgdavo su ponu Karoliu skaityti poezijas, su juo eiti pasivaikščiotų ir išsivesti su savimi seną ir pažeistą tėvą. Panelė pulkininkaitė visą tą laiką rūpindavosi, kad visuomet būtų su kava puiki grietinė, kad būtų kasdieną švieži cukorėliai ir baronkėlės; apie ką paskiau visai nebemąstydavo, kuomet ponas Karolius vėl išvažiavo į Charkovą. Ar taip?

ONA *(šypsodama:)* Rodos, kad taip, mylimasis tėveli! Bet kokį iš to visko tėvelis padarei išvedimą?

PULKININKAS. O ką-gi? Išvedimą padariau tokį, kad ponas Karolius patiko panelei Onai ir kad, jaigu ir dabar pamatyčiau jį esant tokiu, kokiu buvo pirmiaus, jaigu leiščiau, tai gal panelė Ona eitų už pono Karoliaus. Ant galo nežinau.

ONA *(vyliūgiškai:)* O tėvelis žinai, kad tai viskas labai gali būti.

PULKININKAS. Nužemintai meldžiu, kas to galėtų tikėties?

ONA *(bučiuoja į jo ranką).* Juokus į šalį, mylimasis tėveli. Tuomet man rodėsi, kad ponas Karolius buvo labai manimi užsiėmęs. Nenoriu girties, kad tie dveji metai neikiek jo nepermainė; bet duokime, kad jo širdis ir dabar tebejaučia, ką seniau jautė; ar nesipriešinsi tad, brangus tėve?

PULKININKAS. Jaigu jį matysiu ir dabar esant tokiu, kokiu buvo seniaus, taippat doru, taippat mylinčių triūsą ir mokslą, kas-žin, gal ir sutiksiu?

ONA. O! esu tikra, kad tau dabar dar labjau patiks, Turėjo visai subręsti ir širdimi ir protu.

PULKININKAS. Kad tai aš pro tavo akinius žiūrėčiau į jį, tai gal taipgi būčiau tikras.

ONA. Aš akinių neturiu, mylimasis tėve! žiūriu sveikom akim.

PULKININKAS. Gražiom, tai teisybė, bet nesveikom. Žiūri pro netikriausius sviete akinius, nes pro meilės akinius. Bet daleiskime, kad mūsų nuomonės apie poną Karolių bus vienodos; kągi ant to pasakys maršalkienė, brangiausioji pono Karoliaus tetulė?

ONA. Ką pasakys maršalka, tai žinau iš kalno.

PULKININKAS. Atkartos, lyg aidas, paskutiniuosius savo žmonos žodžius. Bėdinas maršalka! ne apie jį čia eina kalba. Bet ji? bet ponas Hipolitas, kurį būtinai man nori įbrukti?

ONA. O! teapsaugo mane Viešpats! Aš jo nenoriu, už jokius piningus! Ponas Hipolitas bemokslis, neaptašytas kuolas, lošikas, arklininkas, mūgininkas.... Ar-gi tai man vyras?

PULKININKAS. Mama sako. Hipolitą esant dailiu, padoriu, ir būk kunigaikštytė Hortensija apie jį besisukaliojanti. Ir ištikro, vyras kaip ąžuolas, puikius turi ūsus, daigią barzdą ir apūšus. O kas apie lošimą kortomis ir mūges, ar-gi tai galima vadinti yda? Iš dešimties jaunų žmonių kiek-gi turime kitokių?

ONA. Deja.

PULKININKAS. Juk mamytės ir tėveliai šaltai žiūri į tai, laiko ponaičius po gimdytojų sparnais ir leidžia jiems subręsti tinginystėje ir paikybėje.

ONA. Deja!

PULKININKAS. Juk ir už tokių panelės išteka ir einant piršlyboms neklausia, ar tamsta ką moki? ar gali būti naudingu šeimynai ir savo šaliai? ar buvai universitete? kokiame esi luome? kokią turi vietą?

ONA. Deja! Bet ar-gi tai jųjų kaltybė, kad turi eiti ir už tokių, kuomet nėra kitokių?

PULKININKAS. Iš dalies ir jų kaltybė. Jaigu viena, antra, dešimta duotų ponaičiui panašius klausimus ir pasiųstų jį, kur reikia, tuomet tai bajoraitis pasikasytų pakausį ir pagalvotų, kad kortos, pypkė, mūgės ir girtuokliavimai nėra vienatinėmis bajoriškojo ir pylietiškojo gyvenimo atribucijomis.

ONA. Tas teisybė, mano tėve! bet baimė pasilikt sena mergina!

PULKININKAS. Ar-gi negeriau būti senmerge, negu turėti vyrą kvailį, lošiką ir sukčių?

ONA. O! daug geriau! ir žinai tėveli, ką aš išvedu iš tavo žodžių?

PULKININKAS. Pavyzdžiui?

ONA. Šitai tą, kad jaigu dėl kokios priežasties ponas Karolius tau nepatiktų, ko nesitikiu, tai man leisi palikti senmerge? ar neteisybė? *(Glaudžiasi prie tėvo).*

PULKININKAS *(suspaudžia ją).* Gerai, mano vaike! Sėdėsime sykiu ir apgailestausime šalį, kurioje tokia kaip tu mergaitė negalės rasti verto savęs vyro.

(toli girdėti pačtinio skambalo balsas).

ONA. Tylėk, tėveli! man rodos, kad girdžiu pačtinį skambalą.

PULKININKAS. Ar tikrai? Kokias geras turi ausis! Aš nieko negirdžiu.

ONA *(jautriai:)* Bet ištikro, tėveli, girdėti kaž-kur skambinant ir kas-syk arčiau. Tai jis turbūt atvažiuoja. Ak, mylimasis tėveli! Visa drebu!

IV REGINYS.

PULKININKAS, ONA, VAIVADIENĖ; paskiau STEPONAS.

VAIVADIENĖ *(įeina greitai).* Ar man taip tik išrodė, kad girdėti kažin-kur skambėjimas? *(Abidvi eina pas langą).* A! taip yra—ir kas-syk balsiau. Gal tai jis?

PULKININKAS. Dabar ir aš girdžiu. Bet gal tai antstolis?

ONA. O, kur ten, tėveli!

VAIVADIENĖ. Ot, tai būtų netikėta laimė!

STEPONAS *(įbėga).* Ponaitis atvažiavo. Kaip tik jį pamačiau, tai tuoj dasiprotėjau, kad tai jis.

VAIVADIENĖ *(prie lango).* Mano sūnus! mano sūnus! *(Bėga pas duris).* Karoliau!

V. REGINYS.

TIE PATĮS be STEPONO ir KAROLIUS.

KAROLIUS *(įlekia ir puola prie motinos kojų).* Mano motina!

VAIVADIENĖ *(pakelia jį).* Eik-gi čia, mano vaike! O, kaip esu laiminga, kad tave pagalios matau! *(Spaudžia jį).* Bet žiūrėk-gi, Karoliau, kokių męs turime svečių.

KAROLIUS. Ponas pulkininkas! *(Paduoda jam ranką).* O! ištikro du sykiu esu laimingesnis, kad tamstas regiu.

PULKININKAS. Sveikiname tamstą, pone Karoliau! sveikiname širdingai.

KAROLIUS *(į Oną).* O panelė? ar sveika? ar nepamiršai manęs?

ONA *(paduoda jam ranką).* Širdingai džiaugiuosiu, kad tamsta jau namie.

PULKININKAS *(į Oną:)* Ir vėl aš turėsiu šviežių baronkėlių ir sausainėlių?

ONA *(į tėvą:)* Fe! tėveli.

VAIVADIENĖ. Bet kaip gi sutvirtėjai, mano Karoliau! kaip surimtėjai!

KAROLIUS. Pasenėjau, brangioji mama!

PULKININKAS. O kaip-gi męs išrodome po dviejų nesimatymo metų?

KAROLIUS. Ponas pulkininkas truputį pražilai.

PULKININKAS. O mano duktė?

KAROLIUS. Panelė Ona? *(Ima jos ranką).* O, linksmas būčiau, kad tie dveji metai nepadarytų jokios atmainos.

ONA *(tyliai į Karolių:)* Tų dviejų metų nebuvo, pone Karoliau! *(Prasišalina pas langą).*

VAIVADIENĖ. Sugėdinai ją, pulkininke! Na, įsivėšėk-gi, mylimasis Karoliau! Gal nori arbatos arba kavos po kelionei?

KAROLIUS. Nieko, nieko, brangioji motina! Leiskite man pasidžiaugti savo laime ir tają mintimi, kad esu tėvų pastogėje, ir regiu tuos visus, kuriuos savo gyvenime kuodaugiausiai myliu. Graži tai šalis, kur tiek metų prabuvau; turtingi jos laukai, puikųs beržynėliai, žalios ir neišmatuotos pievos ir laukelės; o vienok, kuomet pamačiau savo šalį, savo šalies laukus, išgirdau mūsų ąžuolų ošimą, kuomet pamačiau gėlėse paskendusiuosius mūsų kaimus ir kaimelus, dėkojau dangui, kad jau pabaigiau savo novicijato laiką, kad paliksiu čia, tarp savųjų, kur tu, geroji motina, kur tu, padorus drauge mano tėvo, ir kur....

PULKININKAS. Ir kur kas dar? Tyli? na, tai aš už tave baigsiu. *(Jautriai į dukterį:)* Ir kur tu, brangioji panelė Ona!

ONA. Ak, tėveli! ar-gi reikia taip mane gėdinti? *(Slepia veidą ant tėvo krūtinės, o ranką paduoda Karoliui).*

KAROLIUS *(bučiuoja jos ranką).* Dabar jau viską turiu, ką tiktai žemė gali žmogui duoti. *(Įeina Steponas).*

VI. REGINYS.

TIE PATĮS ir STEPONAS.

STEPONAS. Ant pylimo karieta ir keturi širvi arkliai.

VAIVADIENĖ. Ak, tai mano sesuo.

PULKININKAS *(į save:)* Šia tau—turėsime pirmsėdienę ir kuningaikštį Augustiną ir Hipolitą.

STEPONAS. Aš tuoj dasiprotėjau, kad tai ponia maršalkienė veža poną maršalką, kaip pamačiau jos karietą ir arklius.

KAROLIUS. O ar visados-gi taip gerai dasiprotėji, mano Stepone?

STEPONAS. Oho! aš tuoj visko dasiprotėju. Kaip iškraustinėjau ten ponaičio daigtus ir pamačiau negyvo žmogaus makaulę ir kitokius kaulus, o dėžutėje, kuri atsidarė, pamačiau visokius instrumentus, tai tuoj dasiprotėjau, kad mūsų ponaitis—geometras.

KAROLIUS *(į šalį:)* O kad tave, plepale! išsiduos mano daktarystė. *(Balsiai:)* Gerai dasiprotėjai, mano Stepone! Aš geometriją labai mėgiu. Bet ar neišmėtei ten man nieko?

STEPONAS. Gink Dieve! Viskas čiela.

VAIVADIENĖ. Na, kam-gi tu, Karoliau, vežioji su savimi lavono galvą ir kaulus?

KAROLIUS *(sumišęs).* Aš, mama? Matai mama, pamėgau anatomiją ir tobulinuosiu tame moksle.

(Tolinus bus.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams.

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

Kad išėjusieji Aigiptan po Gedalijo užmušimui judėjai iš didesnės dalies pražuvo ten terp stabmeldijos, tai tas tiek pat neabejojama, kaip ir, kad ištremtieji Babilionan perėmė ten daugelį iš stabmeldiško gamtinio kulto. Šitas gana yra parodoma Jezekielio kova prieš killulim, — stulpus, su kurių pagalbą svetimoje šalyj stengiasi padaryti Jehovos artumą. Jez. VI, 4, 6.

Prie šito visko, daugumas ištremtųjų izraėlitų norėjo liktis Jehovos garbintojais, bet jie drauge su tuo stovėjo akyvaizdoje to neužginamo fakto, kad patsai Jehova savo tautą atstumė nuo savo veido ir apleido savo buklę ant Siono, kuomi atkeitė ir seną savo sądorą su savo žmonėmis; nes Jehova priderančiai galėjo buti garbinamas tik šventoje žemėje. Kas buvo daroma už jos rubežių, tai jau pats iš savęs buvo nevalyvu.

Per pirmą dešimtmetį, 597 — 586, ištremtiniai turėjo tvirtą viltį, kuria veltui niekino kaip Jezekielis Babilione, teip Jeremijas Palestinoje, kad paskutinėje valandoje Jehova išeis Jeruzolimos apgynėju, numes chaldėjus, o juos pačius sugrąžins Judėjon. Šitoje viltyje jie ankštai rišosi į kruvą ir, dvasioje nesiliaudami gyventi savo šventame garde, su kuriuo laikė bruzdžius susinešimus, išdirbo sau tulo budo naują organzaciją, kurioje po savo gimininių vadovų, arba galvų vada, stengėsi, kiek galėdami, palaikyti savo tautišką ir tikėjimišką pobudį. Po Jeruzolimos išgriovimui šita viltis nužudė po savim atspirtį, bet priprotis laikyti save svetur atskira korporacija buvo teip stiprus, kad jis atstovėjo, be to gi judajiškas atskirumas apturėjo didelę spirtį nuo priepludžio daugybės naujų ištremtinių.

Šitas atskirumas terp kitko išsireiškė paviršutiniu budu ypatingai dviejuose papročiuose: užlaikyme šabo ir apipiaustyme. Vienas ir kitas nuo seno buvo pas Izraėlių, bet jiems nebuvo duodama ypatingai didelė tikėjimiška svarba; dabar jie stojosi reiškiais ženklais priklausomybės prie Izraėliaus, apturėdami vidurinio saryšio ir išlaukinio skirtumo svarbą (Wellhausen). Prigimta šito pasekme buvo šventas pobudis, kurį jie įgijo vėlesnėje judajybėje.

Antra vertus, dėl visiško oficiališko kulto apsistojimo pamaldoje įvyko svarbios permainos. Vietoje pamaldos šventnamyje buvo rengiama šventadieniais sykis nuo sykio šventi susirinkimai, kuriuose maldos ir pamokslai užėmė aukojimo vietą. Kadangi šitas daryta visur ir todėl šitie susirinkimai atsakė butinam reikalui, tai jie po Sinagogos vardu nesilioyė buvę ir po jeruzolimino šventnamio atnaujinimui, greta su pamalda šventnamyje ir stojosi vienu iš svarbiausių budų kaip palaikymui, teip ir platinimui judajiškų gyvenimo formų. Sename Įstatyme apie sinagogą visgi prisimena psalmoje 74, 8.

Bet didelė nelaisvės svarba yra netiek šitame ir kituose tolygiuose privatiniuose apsireiškimuose, kiek padarytame jos radikališkame atplėšime dabarties nuo pereities. Jehovybė buvo nuplėšta nuo jos prigimtos dirvos ir per tai tapo ne tik butinu, bet ir galimu pastatyti ją ant naujų pamtų.

Kaip ir visuose ankstyvesniuose vystymosi faziuose, teip ir dabar, didžiausią svarbą turėjo dievapažinybės forma. Ikišiolai ant pirmos vietos stovėjo Dievo bendrumas su žmonėmis; dabar, per nelaisvę, jis pasikeitė nutolimo sąmone. Jehovos šventybė, su tokia tvirtybe Isajo skelbiama, tapo žinoma visame savo baisiame aštrume ir Dievo atsinešimas prie žmonių reiškėsi tik rustybės pavidale. Toksai suoprotis turėjo įvairias pasekmes ir visų pirma atsiliepė į patį

Pav. 72. Judajiškos belaisvės (nuo assyrų paminklo).

suoprotį apie Dievą. Pas Jezekielį pirmu kartu randame, kad terp Dievo ir pranašo, kaipo tarpininkas yra angelas. Vietoje to, idant panašiai pirmesniems pranašams vadinti save vardu, Jezekielis vadina save "žmogaus sunumi", lyg kad norėdamas aiškiau parodyti tolumą, esantį terp jo ir Dievo. Prietam savotiškas yra aprašymas cherubiniško sosto, arba ratų, kuriuose jis matė Jehovą, važiuojant iš švento gardo. Jehovos vaizdas ugningas kaip liepsna; jis nešasi ant cherubinų sparnų; nė vienas žmogus negali išlaikyti jo pažiūrėjimo. Tokiu budu nuo Jezekielio prasideda tas procesas, kuris sekė jau iš Isajo pamokslų pasekmių, bet tik nelaisvės laike įėjo į tautišką sąmonę ir kuris, laipsniškai veikdamas prasmėje pilno atidalinimo dangaus nuo žemės ir Dievo nuo žmogaus, privedė ant pabaigos prie vėlesnės judajiškos tejybės. Iš Senojo Įstatymo knygų ant šito paskutinio taško atžvalgos stovi knyga Ekkleziastas (Kogelet), padaranti priežtą priešingumą pranašiškiems raštams. Žinoma, nuo Jezekielio iki jo dar didelis tolis.

Šitąja pačia linkme, prasidėjusia nuo Jezekielio, eina ir kuniginis kodeksas. Kuomet senesnėse penkiaknygio dalyse tankiai šnekama apie dievybės apsireiškimus, tai kuniginis kodeksas rupestingai stengiasi apie juos neminėti; teip pat jame nėra randama išsireiškimų, suteikiančių dievybei žmogaus paveikslą arba žmogaus jausmus. Be "Žodžio", vienintėlė forma, kurioje apsireiškia Jehova, yra Kabod (viešpatiška garbė) parodoma ir podraug užslepiama debesiu.

Bet ant kiek sekančiuose po nelaisvei amžiuose, sužinybė tolio terp Dievo ir Izraėliaus darėsi stipresne, ant tiek pat pasistengimas užpildyti šitą tolį vis augančia dau-

(Tolinus bus.)

Photograph by Matzene, Chicago.

MARY GARDEN.

Garsi Amerikos operinė dainininkė.

Atsakymas p-ui ėsąs.

Kada tik rašau kokia korespendencija į laikraštį, visada apmąstau, kad neužgaučiau ypatų, kaltinamojo vietoje parstatau save, niekados nesutepiau savo rašto melagystėms, neužėmiau skaitytojų atidės tuščioms polemikoms.

Lietuvių priežodis sako: "kas nori šunį mušt, randa ir lazdą". Taip gi p. Esąs, turbūt, neperskaitė "Lietuvos" No. 6-me korespondencijos, kad tik turėtų skaitė, tas užsinervavęs jai naujus rubus prikirpo prie mano korespondencijos, kad tik turėtu progą užmest saują purvų—melagysčių ant manęs ir mano korespondencijos. P-as Esąs sako, buk "Lietuvos" No. 6-me aš sakęs, jog "Liaudies Mokykla" pakėlė triukšmą. Meldžiu tuos nukaltus žodžius atsiimt atgal.

Jaigu mano korespondencijoj sakyta, kad "L. M." daugiausiai darbuojasi p. J. O. Širvydas, tai yra faktas. Kieno "V. L." kiekienam numeryj aprašoma paskaitos, lapeliai dalinami, raginama žmonės paskaitas lankyti? Nors buvo garsinta lapeliuose ir "V. L.", kad "Velnio Historiją" I-mą ir II-rą skaitys p. P. Norkus iš Passaic ir p. K. Vidikas. "Tėvynės" redaktorius iš Etnografijos, bet minėti prilegentai neskaitė, skaitė p. J. O. Širvydas už tat ir garbė pripuola jam, o ne p-ui Esąs, nes p. Širvydas daugiausiai darbuojas.

Kiekviename "V. L." numeryj garsinama paskaitos, ofiso languose, smuklėse ir krautuvėse lapelių pundai, kiekviename susirinkime publika lapeliais apdovanota, krutanti pavaikslai rodomi, chorai dainuoja, bet gaila, kad iš daugelio tūkstančių žmonių jaigu kokį vakarą ateina kokią 15, tegul dusyk ar trissyk tiek, tai toli gražu nepakanka.

Kas link "Progreso Ratelio" susirinkime atsitikusios "kiaulaliogijos ir veršeliogijos" nieko negaliu pasakyti. Kas link Sinkaus kompanijos, aš tiek pasakau, teisingai priežodis sako: toks tokio ieško ir tokį remia.

Ten buvęs.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. Laukis, 2817 Union av., Chicago, Ill.

TREČIOJI TĖV. MYL. D. APYSKAITA.

Inplaukimai.

Batavia, Ill., 90 kp. per J. Judidikauską $5.00
Batavia, Ill., Už parduotas kningas 2.50
Union City, Conn 2 kp. per J. A. Šumskį 7.20
Roslyn, Wash., 62 kp. per A. Ilguną ..... .60
Coalgate, Okla., T. M. D. ženklelis, J. Bulota. 1.00
Cambridge, Mass. T. M. D. ženkl. A. Velelka. 1.00
Stamford, Conn., pav. F. Naikelis .60
Stamford Conn., už ženklelį .. 1.00
Stamford, Conn., auka T. M. D. .40
Racine, Wis., 121 kp. per V. Bubolį ..... .60
Racine, Wis., auka T. M. D. .... .40
New Haven, Conn., 14 kp. per A. Raižį 29.40
Wilburton, Okla., 86 kp. per Grigaliuną 6.00
Duquesne, Pa., 108 kp. per K. Savicką 11.60
New Philadelphia, Pa., 122 kp. per. J. Bendriką 12.50
St. Charles, Ill. S. Kiela pav. ir auką T. M. D. 40c. 1.00
Brooklyn, N. Y. 3 kp. per K. Čiuberkį 4.60
Bangor, Me., ženklelis, A. Zubkus. 1.00
Bangor, Me. Prisirašimas prie T. M. D. A. Zubkus 1.00
Bangor, Me. Už Kudirkos raštus 2.50
Plymouth, Pa. 32 kp. per V. Seilių 10.40
Menessen, Pa. ženklelis A. Jucaitis 1.00
Amsterdam, N. Y. pav. J. Karužas. ..... .60
Amsterdam, N. Y. už ženklelį 1.00
Amsterdam, N. Y. pav. P. Jausėris. ..... .60
Hamilton Ont. Canada, F. Syrus .60
Waterbury Conn. 5 kp. ženklelis 1.00
Clinton, Ind. 53 kp. per Skinderį 8.20
Clinton, Ind. už ženklelius .. 2.00
Long Island, N. Y. ženklelis, Norveliuc 1.00
Grand Rapids, Mich. 58 k. Beline 6.00
Oakland, Cal. pav. P. Palšis .... .60
Meriden, Conn. 45 kp. per K. Liutkų 4.20
Chicago, Ill. 22 kp. per A. Šliakį 9.00
Waterbury, Conn. 5 kp. ženklelis 1.00
Union City, Conn. ženklelio, D. Eimaitis. 1.00
St. Charles, Ill. pav. M. Tarabilda ..... .60
Brooklyn, N. Y. ženklelis K. J. Miliauskas 1.00
Fribourg, Šveicarija, 123 kp. 4.57
Racine, Wis. ženklelis, Ign. Mačiulis, ... 1.00
Racine, Wis. naujas pav. K. Sabalauskas 1.00
Racine, Wis. už ženklelį 1.00
So. Manchester, Conn. 103 kp. per A. Galvosą 1.60
Hudson, Mass. pav. už 1910 ir 1911 m. R. Vaitiekunas 1.20
Collinsville, Ill. 94 kp. per J. Steponavičių 4.80
Lewiston, Me. 34 kp. per V. Petronį 25.20
Kenosha, Wis. 119 kp. per K. Brazavičių 4.20
Philadelphia, Pa. 102 kp. per Kupčiuną 6.00
Pittston, Pa. 24 kp. per J. Kazakevičių 12.60
Minesville, Pa. ženklelis J. Česną 1.00
Detroit, Mich. ženklelis, J. Šeškauskas 1.00
Danbury, Conn. pav. nauja K. Verbylienė 1.00
Bristol, Conn. už ženklelį, J. Marčiulionienė 1.00
Tilden, Ill. ženklelis, J. Pakutinskas 1.00
Troy, N. Y. 60 kp. per F. Kudrauską, ... 3.60
Benld, Ill. 76 kp. per T. Daulevičę 12.60
Benld, Ill. ženklelis T. Danilevičė 1.00
Walsen, Colo. pav. už 1910 ir 1911 m. M. Daniunas 1.20
Baltimore, Md. 11 kp. per St. Urlakį 10.80
Yonkers, N. Y. 71 kp. per K. Jasiulevičių 7.20
Grand Rapids, Mich. 58 kp. per A. Latvėną 9.00
Grand Rapids, Mich. du ženklelliai per A. Latvėną 2.00
Philadelphia, Pa. 106 kp. per A. Kupčiuną 1.20
Chicago, Ill. už parduotas kningas TMD. per A. Olševskį .. 11.75
So. Manchester, Conn. 103 kp. per St. Galvosą 2.00
Cleveland, Ohio. 47 kp. per J. Brazaitį 25.90
Norwood, Mass. 36 kp. per J. Ruskį 7.20
Grand Rapids, Mich. 58 kp. per A. Latvėną 5.40
Chicago, Ill. 114 kp. per J. Jakštį 2.40

Shenandoah, Pa. 25 kp. per J. A. Bylą	17.00
Hammond, Ind. 112 kp. per Z. A. Jucevičių	6.00
Pawnee, Ill. pav. D. Dutkus	.60
New Britain, Conn. 23 kp. per Čeponį	21.60
Gardner, Mass. pav. J. Kavaliauskas	.60
Gardner, Mass. pav. J. Tamuliunas	.60
Gardner, Mass. pav. T. J. Kučinskas	.60
Baldwisville, Mas. pav. Pr. Vainauskis	.60
Baldwisville, Mass. pav. J. Slitskis	.65
Carnegie, Pa. pav. A. Jankauskas	.60
Carnegie, Pa. pav. P. Liepas	.60
Carnegie, Pa. pav. A. Švaištis	.60
Roslyn, Wash. 62 kp. per A. Ilgaudą	2.40
Racine, Wis. 121 kp. per A. Stalmoką	9.60
Indianapolis, Ind. 126 kp. per J. Norvaišą	10.30
Worchester, Mass. 50 kp. per P. Tumošą	34.20
Nashua, N. H. 79 kp. per V. Miraza	9.60
Brockton, Mass. 85 kp. per V. Šarkus	13.80
So. Boston, Mass. pav. S. Vasiliauskas	.60
So. Boston, Mass. 6 kp. per J. Stropą	9.00
Hoboken, N. J. 101 kp. per J. Kačergini	9.00
Mt. Carmel, Pa. už ženklelį V. B. Arčikauskas	1.00
Brooklyn, N. Y. 2 ženkleliai A. Ramanauskas	2.00
St. Bonaventure, N. Y. pav. J. J. Statkus	.60
Wakefield, Mass. pav. M. Stakėnas	.60
Hudson, Pa pav. P. Sungaila	.60
Pittsburg, Pa. pav. J. Virbickas	.60
Brooklyn, N. Y. 3 kp. per K. Čiuberkį	11.20
Shenandoah, Pa. už parduotas kningas J. Kanapkis	.75
Detroit, Mich. už parduotas kningas J. Šalaševičius	1.00
Bellevue, Ky. už parduotas kningas N. C. Krukonis	.75
Hudson, Mass. už parduotas kningas R. Vaitkunas	.75
Carnegie, Pa. už parduotas kningas P. J. Liepas	.75
Broad Brook, Conn. už parduotas kningas K. Kairiukštis	.75
Philadelphia, Pa. už parduotas kningas C. J. Mekšras	.75
De Kalb, Ill. už parduotas kningas R. Kisielius	1.00
Hudson, Pa už parduotas kningas P. Sungaila	.75
Pittsburg, Pa. už parduotas kningas J. Virbickas	.80
Viso pribuvo kason nuo 19 d. gruodžio iki 15 d. vasario, 1911 metuose	$484.32
Pirmiaus buvo kasoje (žr. "Liet." nr. 2)	413.26
Viso labo	897.58

Išleidimai.

(Nuo 19 d. gruod. iki 15 d. vas.).

Už antrąjį šimtą T. M. D. ženklelių	70.00
Otto v. Mauderodei už spaud. Kud. raštų	300.00
J. Simanavičiui, nuoma kambario T. M. D. kningoms	15.00
J. Dagiui už ekspediciją Kud. raštų (samdymas vežimo, expresas, popiera, šniurai, klijai, lentos skrynelėms, skrynelės; kningų išskirstymas ir sudėjimas ir kiti išleidimai. Kvitos randasi pas kasininką).	61.58
Viso išmokėta nuo 19 d. gr. iki 15 d. vas.	446.58
Kasoje buvo (žr. augščiaus)	897.58
Išleista T.M.D. reikaluose	446.58
Pasilieka kasoje T.M.D. iki 15 d. vasario	451.00

T. M. D. Kasininkas,

A. J. Povilaika.

Prierašas. P-s K. B. Balutis anuo kartu reikalavo organe, kad parodyčiau nors didesnius jo išleidimus) mat antrojoj atskaitoj—"Lietuvos" 2 numeryj pažymėjau tik abelną sumą jo išleidimų). Bet kad reikėtų surašyti visur išleidimus, kur ir kiek išmokėta, užimtų laikraštyj nemaža vietos, tiek kiek ir visa apyskaita, už taigi smulkmeniškai ir nenurodau. Bilos peržiūrėta c. raštininko ir pirmirinko kurie paiiepė išmokėti. Visas bilas peržiūrės seimo paskirti ingaliotiniai, taigi, manau, pakaks to ir užmėtinėjimų nebus.

A. J. Povilaika.

NAUJI SĄNARIAI.

Susitvėrė nauja kuopa, Indianopolis, Ind. (126 kuopa). Jomantas K., Zemeckis K., Bernotas A., Jonikis J., Meškauskis A., Tamošiūnas P., Petraitis K., Norvaiša J., Keserauskas J., Samoška A.

Prie 62 kp. Roslyn, Wash. Venckus J.

Prie 121 Racine, Wis. Sinkevičius J., Monciutė K., Vaitiekūnas P., Pareigiutė B., Stalmokas K., Margevičius J.

Prie 85 kp. Brockton, Mass. Juškaitis P., Kiela V.

Prie 3 kp. Brooklyn, N. Y. Jankevičius K.

119 kp. Kenosha, Wis. Gudžinas B.

Prie 81 So. Boston, Mass. Jurgeliunaitė I., Fedaravičius Vl., Klimavičius J., Kudrevičius J., Čeponis V., Joniunas J., Starinskas A., Šukys J., Baronas A., Navickas Br., Slipkauskas J., Kedienė P.

Prie 52 kp. Rochester, N. Y. Baltuška P., Počkus P., Kalpavičus S., Jokšas D., Navikas A., Gudinienė O., Jonaitis M., Anuškevičius J., Daugirda J., Skiliutė Ant., Jureniutė D., Natkus Ad., Dagelis J.

Prie 28 kp. Chicago, Ill. Šiškus J., Šiškus K., Kažanauskas B., Janulis K., Jasionis J.

Prie 113 kp. Kensington, Ill. Grybas Pr., Vasiliauskas Ant., Aleksejunas L., Mažeika J.

Prie 74 kp. Philadelphia, Pa. Dambrauskas J., Abraitis A., Grisiunas J., Mikšris K., Simonaitis J., Tomkevičius L.

Primenu visiems gerb. kuopų viršininkams, kad pagal konstitucijos įstatymus, kiekvienas naujas įstojantis sąnarys užsimokėtų įstojimo 40c. apart metinės sąnarinės mokesties (60c.).

J. Dagis.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

25 d. vasario, "Aušros" svet. buvo draugiškas vakaras, surengtas ponių M. Olševskienės ir M. Jurgelionienės, moksleivių dr-jos "Paramos" naudai.

Padainavo p-lė Horodeckaitė Schuberto "Serenade" ir "Gipsy song"; paskambino ant piano A. Olševskutis ir p-lė Dunduliutė, ir ant smuikos solo pagriežė p-as Sarpalius.

P-as Jurgelionis svečius labai prijuokino savo puikiais nudavimais svetimtautiškų garsių kalbėtojų ir tūlų chicagiečių lietuvių. Jis taipgi paskaitė monologą iš lietuviško turgaus vaizdo.

Be to buvo lietuviški šokiai, žaislės ir užkandžiai. Vakaras buvo gana linksmai praleistas.

---

26 d. vasario, So. Chicagoje T. M. D. 33 kp. ir Giedorių Dram. Dr-ja surengė vakarą saliuno svetainėje pas Aršanskį. Buvo lošta Gužučio "Gudri Našlė". Lošėjais buvo: 2. Jakutė lošė Mencienę, S. Šluotukė—Karusę, A Juškevičia—Bėrsukovą, M. Garmus—Bitę, S. Kvietkauskas—Miliauskas.

Rodosi šis perstatymas buvo pirmu surengtų vietinių lietuvių So Chicagoje. Jaigu iki šiol čia nebuvo gana suprantančių naudos lietuvišku perstatymu, tai lengva suprasti, jog čia apgyventa tamsesnių lietuvių. Čia, sulyginant su Chicaga, dar viskas žalia; žmonės nepripratę prie vakarų, nepavyzdingai užsilaiko ir nesusirenka tiek, kad vakaras galėtų apsimokėti, nors čia lietuvių yra nemažai. Šį kartą, tačiaus, prisirinko pilna svetainėlė žmonių. Lošėjai, išskiriant Z Jakiutę, buvo silpni, darė stambias klaidas nudavimuose ir judėjimuose. Suprantama, ko geresnio ir negalima buvo tikėtis: sulyginant, perstatymas geriaus nusidavė, negu išaugšto galima buvo laukti.

G. D. D. choras "padainavo" tris p. Petrausko dainas: Saulelė Raudona, Ant kalno karklai ir Buvo dėdė Vilniuj. Choras, teisingai sakant, yra dar tik žaliutėlė medžiaga—dar daug turi pridėti darbo ir jiegų, kol prieis prie tobulumo. Žinoma, jam truksta energiško mokytojo. Reikia neužmiršti, jog p. Petrauskas nedaug kuo gabesnį savo pradžioje "Birutės" chorą trumpu laiku išlavino ant tiek, jog jis savo dainomis negadino "muzikališkas ausis". Apie So. Chicagos chorą taip atsiliepti negalima, nors tas ir nebūtų malonu. Giesmėse nuolatai davėsi girdėtis diskordai ir atskiri neteisingi balsai. Geriausiai sudainuota "Buvo dėdė Vilniuj".

Kalbėtojais buvo: K. Gugis, Ald. Rutkauskaitė ir P. Butkus. Gugio kalba buvo labai užimanti ir naudinga čionykščiams lietuviams. Jis teisingai ir stačiai nurodė So.-chicagiečių tamsumą, nerūpestingumą ir nesidarbavimą tautiškuose darbuose. Nurodė to priežastis, butent, perdideli "rugimą" gėrimuose ir platinimą saliunų. Paskui labai užimančiai apsakė apie fabrikų darbininkų padėjimą, kaip jie, visai darbininkams to nežinant, juos taip kontroliuoja, kaip Maskolijoje. Toliaus apie girtuokliavimo bjaurumą ir kitokius dalykus.

P-lė Rutkauskaitė skaitė referatą apie "Birutės" Dr-jos prasidėjimą ir gyvavimą. Paskaita buvo gera, svarbi, bet svarbi tik chronologijos atžvilgyje; susirinkusiems žmonelėms vargu bau ji ką nors suteikė, nes jie iki tokių "nežavinančių" dalykų dar nedaaugę.

P-as Butkus kalbėjo apie lietuvių pakilimą supratime scenos vertės, apie išmokimą priderančiai užsilaikyti ir linksmintis į porą metų laiko.

Deklamavo A. Puišiutė ir A. Šinušiutė.

Kensington'e, Ill. šv. Vincento à Paulo draugija nedėlioj 26 vasario J. Stančiko salėje buvo surengus balių su vaidinimu ir dainomis. Vaidinta Petliuko farsas "Neatmezgamas Mazgas". Artistai labai gerai atliko savo roles. Ypač gerai buvo atlošta rolės Kanapinskio, Burokienės, Margelio; kitų irgi ne blogai. Tai ypač pažymėtina, kad kuone visi lošėjai vos pirmu syk pasirodė scenoje. Po lošimui bernačiai ir mergaitės dekiamavo eiles; dainavo p. Pociaus vedamas vyrų ir maišytas choras. Labai žmonėms patiko tautiškos dainelės paties p. Pociaus harmonizacijos. Gražiai padainavo dvejatą dainelių p-lė Klimaičiutė ir už tai gavo rožių glėbį.—Žmonių buvo grūstinai pilna salė. Po sceniškai vakaro daliai jie grūdėsi ir ūžė prie baro. Čia pasidrąsinę ėjo šoktų, pašokę vėl gryžo alučio sriaubtų. Tikrai keisti tie žmonių "papročiai".—

Aušros kningynas—skaitykla atranda sau užnojautą ir pamažu auga. Išskyrus vieną Amerikos laikraščininkų, kiti visi sutiko šitai skaityklai duoti savų laikraščių ir kningų agenturą, kai kurios gi išleistuvės, kaip va: "Vienybės Liet." ir "Keleivio", teikėsi padovanoti skaityklai savo kningas, kurių jai truko. P. Gegužis prie kningų dovanos pridėjo dar ir dovaną du dol. piningais.

Dabar per Aušros skaityklą galima užsisakyti šituos laikraščius "Vienybę Liet.", "Laisvąją Mintį", "Lietuvą", "Kovą" "Kataliką", "Keleivį" ir "Dagį". Taip pat šita skaitykla parsiusdo ir visas tųjų laikraščių išleistuvių išleistas kningas. Trumpu laiku laukiama gauti visų Europos lietuvių laikraščių agentura. Liekasi tik geisti, kad plačioji visuomenė šitą Aušros darbą paremtų, užsisakydama pas ją augščiau minėtas kningas ir laikraščius. Užsisakantiems minėtus laikraščius ir kningas vis viena, kur jie juos užsisakytų, bet jai užsisakys per Aušros skaityklą, tai jie tuomi padarys naudą visuomenei, nes pelnas eis Aušros naudai. Siuskite tad užsisakymus šituo adresu: Aušra, 3149 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Aušros prelekcijos 5 kovo 1911 m. 3 val. po pietų atsibus:

1) Ant Bridgeporto Aušros svetainėj, 3149 So. Halsted st. **Extra prelekcija** temoj "Baudžiava Lietuvoj" skaitys Kl. Jurgelionis, (4 kovo sueina ligiai 50 metų nuo dienos panaikinimo baudžiavos).

2) Ant Town of Lake Davis Square svetainėj, 45-ta gatvė ir Marshfield ave., skaitys J. Hertmanavičia temoj "Žmonijos skolos".

3) 4 kovo subatoj, Cicero Grand Works), Ill., Beliausko svetainėje, 1410 — 49 ave. 8 val. vak., Kl. Jurgelionis skaitys referatą J. Varkalos temoj "Stock Yards".

---

19 vasario, delegatai 14 Chicagos lietuviškų organizacijų J. Ridiko svetainėje, 3251 Illinois ct., laikė pirmutinį susirinkimą, svarstymui reikalų pirkimo neprigulmingų kapinių. Nutarta sekančiai:

1. Reikalą įsigyti neprigulmingas kapines delegatai vienbalsiai pripažino neatidėtinu.

2. Sumanyta tam nupirkti nemažiau 20-ties akrų žemės Chicagos apielinkėje.

3. Vardą kapinėms duoti: "Lietuviškos tautiškos kapinės".

4. Išgavimui čarterio kiekviena priklausanti organizacija privalo paskirti po vieną atstovą pasirašymui ant aplikacijos.

5. Organizacijos, prisidedančios prie to, turi inmokėti po 5 dol. kiekviena bėgantiems reikalams; piningai turi buti prisiųsti per delegatus sekantin susirinkiman, kuris bus laikytas 26 d. kovo apie 2 val. po pietų, toj pačioj svetainėje.

Du Chicagos lietuviu, K. Gugis ir V. Mišeika, pasiėmė supažindinti lietuvių visuomenę su Chicagos lietuvių gyvenimo sąlygoms, jų užimamu kultūriškų padėjimu, **išleidžiant kokių 700,** ar 1000 pusl. kningą "Lietuviai Chicagos ir apielinkių". Šitoje kningoje bus dedama visų lietuvių verteivių biografijos, jas paduodančių lėšomis; biografijos visų žymesnių visuomenės veikėjų; parapijų ir draugijų historijos; lietuvių pramonija, vaizba amatai, medžiaginis padėjimas, draugijinis stovis ir viša, kas kitas lietuvių gyvenimą liečiąs; žinios apie pabrikus, dirbtuves ir kitokios įvairiausios žinios, be kurių lietuvių gyvenimo negalima pažinti.

Nors šitos kningos leidėjai yra pasirengę uždavinį iš savo pusės atlikti kuosąžiningiausiai, bet gi jų surinktų žinių teisingumas nemažoj dalyj priklausys nuo to, ant kiek tų žinių padavėjai laikysis teisybės. Svarba šitokios kningos lietuvių gyvenime yra didelė. Viena, šita kninga bus svarbi kaipo medžiaga mūsų historijai; antra, ji duos mums supratimą apie tikrą Chicagos lietuvių padėjimą, kas žinotina kiekvienam turinčiam ar norinčiam turėti su lietuviais reikalus.

Šituo žvilgsniu rengiamoji kninga yra butina turėti kiekvienam mūsų verteiviui. Tuo tarpu, kol dar mūsų vaizba stovi ant labai žemo laipsnio, tiesa, mūsų verteiviai be tokio žinių šaltinio apsieina, bet jie be jo negalėtų apsieiti, mūsų vaizbai augščiau pakilus.

Kitos tautos panašias kningas turi jau senai. Šitai italai ir graikai, ačiu tokiai kningai taip sugebė susijungti, kad vaisių ir daržovių pardavinėjimą aprėpė patįs vieni visuose Jungtiniuose valsčiuose ir kitų tautų žmonių prie šitos vaizbos šakos visai neprileidžia. Galėtų ir mūsų verteiviai vieną ar kitą vaizbos šaką į savo rankas paimti, jai jie žinotų, savo tikrą padėjimą.

Tą galėtų jiems duoti tik panašus žinių šaltiniai, kokiu žada buti pp. Gugio ir Mišeikos rengiamoji išleisti kninga.

Apvogė našlę. 24 vasario, dienos laiku buvo apvogta p. Mišeikienė, gyvenanti 4734 Hermitage ave. P-ia Mišeikienė yra našlė ir vargingai gyveno su savo trimis dukterimis. 24 vasario ji buvo išvažiavus miestan nusipirktų reikalingų daigtų; sugryžus iš miesto, namie rado viską išversta, pavogta 35 dolariai jos piningų ir dviejų bordingierių: Augusto Damanausko $6.50 ir laikrodėlis vertės $15 antro Leono Misevičiaus $9.00.

Žmona liko sielvarte.

AUKOS.

COMBRIDGE, MASS.

Krikštynose pas dr. J. Plokštį paaukuota Chicagos streikininkams, po 50 aukavo šie: W. Danelius, A. Atkočaitis ir P. Sundukas, po 25c. J. Plokštis, St. Plokštis, J. Kairaitis, J. Blažis, A. Boniki, P. Puraukienė ir C. Kovolius, viso turi buti $3.25, bet aukų rinkėjai C. Kovolius ir V. Danelius man pridavė tik 3 dalirus; kur 25c. dingo, jie sako nežino, taigi aš už kvoderi neatsakau piningus pasiunčiu "Lietuvos" redakcijai, kuri malones perduoti streikininkų komitetui, bet jaigu streikas pasibaigė tai aukos skiriamos *kankiniams.*

Juozas Plokštis.

$3.00 gauta. Red.

Paskiausiai Gautos Žinios.

Chicagoj prirengiamuose majoro rinkimuose išrinkti kandidatais: nuo respublikonų partijos Ch. E. Merriam, nuo demokratų—C. H. Harrison. Lenkas J. Smulski gavo 24.167 balsų; iš visų respublikonų kandidatų sulig daugumo gautų balsų užėmė trečią vietą.

Chicagoj 1 kovo sustreikavo zecerlai. Daugelis laikraščių 2 kovo išėjo vos 8 puslapių.

---

1 kovo dieną mirė "Kataliko" leidėjo J. Tananevičiaus tėvas Mykolas Tananevičius. Buvo turėjęs jau apie 70 metų amžiaus.

APGARSINIMAI.

PERSIDIRBĘS.

Besistengdami patapti finansiškai nepriklausomais, męs dažnai užmirštame, kad mūsų jiegų stiprumas ir patekimas yra aprubežiuotas. Kai tik męs peržengiame tuos rubežius, mes pastebime, kad mūsų jiegos nupuola, kad męs esame persidirbę. Greita pagelba tąsyk būtinai reikalinga. Laimė, kad to visgi galima atsiekti. Pasilsis, tyras oras, geras penas ir Trinerio American Elixiras iš kartaus vyno atnaujins sveikatą ir spėką Vaistas čia rekomenduojamas yra labai geras. Jis pirmiausia prašalins iš kuno nereikalingus dalykus, išvalys kraują ir suregulluos jo cirkulaciją. Kunas vėl galės naudotis valgiu ir suvirins jį, raumenįs ir smegenįs įgys nauja spėką ir žmogus vėl galės dirbti. Šis vaistas yra geras apetito ir spėkų sudrūtinimui. Vaistų sankrovose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland st. Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

PRANEŠIMAS.

Šiomi pranešame garbiamiems Lietuviams jog draugystė Šv. Kaz. Kar. savo metiniame susirinkime nutarė atleisti instojimą naujai instojantiems sąnariams. Kiekvienas vyras sveikas kūniškai ir protiškai nuo 18 metų iki 45 metų amžiaus bus priimtas į mūsų brangią organaciją už $1.00 instojima. Taip bus tik per tris mėnesius sekančiai: vasario 26 d., kovos 26 d., balandžio 30 d. Mitingai laikomi kas paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio po sumai Šv. Stanislavo bažnytinėj mokslainėje, West Superior, Wis.

Sek. *A. Dombrova.*

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas: J. V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-pirmininkas: Pr. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: J. Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Kasininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Kningininkas: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3153 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 2817 Union ave., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Martyno Kalvaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės vals., Gurklu sodos. Septini metai kaip Amerikoj, pirmiaus gyveno Collinsville, Ill. ir tenais dirbo mainose, potam girdėjau, kad išvažiavęs į Rundup, Mont. ir tenais dirbęs maioose. Paskutinė žinią man atėjo kad buk mirtį sutikęs, sudėgęs kokiam tenais kempe, 1911 metais, 11 vasario, prašau labai širdingai tų žmoniu, kurie apie jį gerai žino, teikites man duoti žinią; man didžiai yra reikalinga dažinoti apie mano brolio nelaimę. Siųsdami žinią, siųskit šiuo adresu:

Andrius Kalvaitis,
1311 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerį **Antaną Jakutį,** paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Gaigžių parap., Mačietų-Metsedžių sodž., išvažiavo iš Lietuvos į Argentina, laiškus rašydavo adresu: Respublica Argentina, Senor Yose Steffan, Paso de Julio, N984, pora Antanas Jakutis, Buenos Ayres; du metai, kaip negaunu žinios. Jo meteris su mažais vaikais gyvenanti Lietuvoje. Meldžiu duoti žinią jis pats ar kas kitas šiuo adresu:

Antanas Petkus,
611 Liberty st., Chicago, Ill.

Aš Jonas Susnis pajieškau savo švogerio Petro Kaziuno, paeina iš Kauno gubern, Ežerėnų pav., Papilio parap., Vaidaginiu kaimo. Meldžiu pranešti šiuo adresu:

Jonas Susnis,
318 — 116th st., Kensington, Ill

Pajieškau Simono Abramavičiaus; kokia 18 metų kaip mudu nesimatėm prašau atsišaukti šiuo adresu:

Pijusas Burauskas,
205 N. Chesnut st., Pana, Ill.

Pajieškau savo dėdės Povilo Baranausko, rašosi Poul Basinopy, 22 m. kaip Amerikoj apie 4 metai atgal gyveno Renkin, Pa. Dirbo vario dirbtuvėj, paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Vestiolku sodž.; turiu svarbu reikalą, meldžiu duoti žinią adresu:

Vlodislavas Bruze,
P. O. Box 359, McDonald, Pa.

Pajieškau Izidoriaus Giedraičio, (jis yra Antano sūnus) ir Onos Gedraičiutės turiu labai svarbų reikalą su Izidoriu dalykuose brolio Antano apie kurį buvo Lietuvos laikraščiuose pagarsinta, kad mirė. Giedraitis paeina iš Raseinių pav., Ežvilko vals., Paškinų kaimo. Girdėjau, kad yra Philadelphia, Ua., dirba cukrinėje:

Ona Vaitiekunienė,
8143 Vincennes rd., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerio Petro Kaziulio, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės vals., Gurklu sodos. Septini metai kaip Amerikoj, pirmiaus gyveno Collinsville, Ill. ir tenais dirbo mainose, potam girdėjau, kad išvažiavęs į Rundup, Mont. ir tenais dirbęs maioose. Paskutinė žinią man atėjo kad buk mirtį sutikęs, sudėgęs kokiam tenais kempe, 1911 metais, 11 vasario, prašau labai širdingai tų žmoniu, kurie apie jį gerai žino, teikites man duoti žinią; man didžiai yra reikalinga dažinoti apie mano brolio nelaimę. Siųsdami žinią, siųskit šiuo adresu:

Andrius Kalvaitis,
1311 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerį **Antaną Jakutį,** paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Gaigžių parap., Mačietų-Metsedžių sodž., išvažiavo iš Lietuvos į Argentina, laiškus rašydavo adresu: Respublica Argentina, Senor Yose Steffan, Paso de Julio, N984, pora Antanas Jakutis, Buenos Ayres; du metai, kaip negaunu žinios. Jo meteris su mažais vaikais gyvenanti Lietuvoje. Meldžiu duoti žinią jis pats ar kas kitas šiuo adresu:

Antanas Petkus,
611 Liberty st., Chicago, Ill.

Aš Jonas Susnis pajieškau savo švogerio Petro Kaziuno, paeina iš Kauno gubern, Ežerėnų pav., Papilio parap., Vaidaginiu kaimo. Meldžiu pranešti šiuo adresu:

Jonas Susnis,
318 — 116th st., Kensington, Ill

Pajieškau Simono Abramavičiaus; kokia 18 metų kaip mudu nesimatėm prašau atsišaukti šiuo adresu:

Pijusas Burauskas,
205 N. Chesnut st., Pana, Ill.

Pajieškau savo dėdės Povilo Baranausko, rašosi Poul Basinopy, 22 m. kaip Amerikoj apie 4 metai atgal gyveno Renkin, Pa. Dirbo vario dirbtuvėj, paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Vestiolku sodž.; turiu svarbu reikalą, meldžiu duoti žinią adresu:

Vlodislavas Bruze,
P. O. Box 359, McDonald, Pa.

Pajieškau Izidoriaus Giedraičio, (jis yra Antano sūnus) ir Onos Gedraičiutės turiu labai svarbų reikalą su Izidoriu dalykuose brolio Antano apie kurį buvo Lietuvos laikraščiuose pagarsinta, kad mirė. Giedraitis paeina iš Raseinių pav., Ežvilko vals., Paškinų kaimo. Girdėjau, kad yra Philadelphia, Ua., dirba cukrinėje:

Ona Vaitiekunienė,
8143 Vincennes rd., Chicago, Ill.

—Taylor in Los Angeles Times.

Atžagarumas senobinės ir naujoviškos mados.

JURGIS "DURNIUS SU DURIMIS."

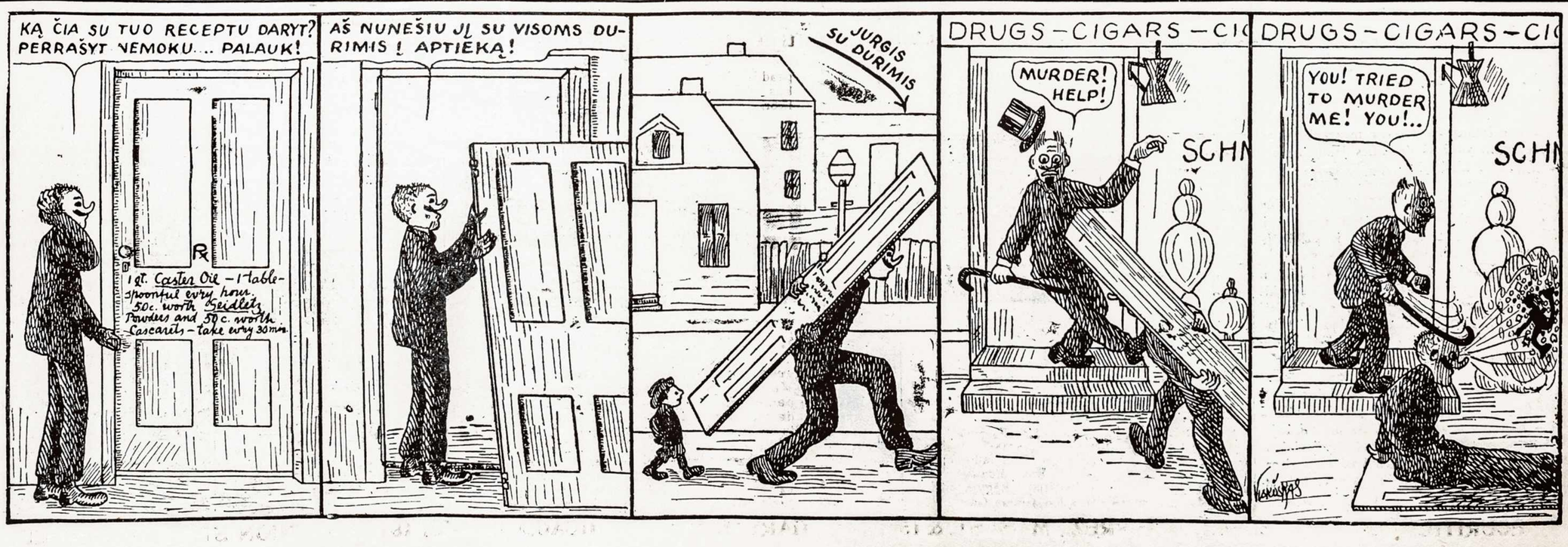

nereikalingus da-
kraują ir sureguiciją. Kunas vėl
valgiu ir suvi-
is ir smegenis įgys
žmogus vėl ga-
vaistas yra geras
ėkų sudrūtinimui.
vose. Jos Triner,
Ashland st. Chi-

ų Reikalai.

NEŠIMAS.

re garbiamiems Lie-
ugystė Šv. Kaz. Kar.
susirinkime nuta-
jimą naujai instojan-
Kiekvienas vyras
i ir protiškai nuo
metų amžiaus bus
ų brangią organiza-
tojima. Taip bus tik
is sekančiai: vasario
d., balandžio 30 d.
i kas paskutinį ne-
io mėnesio po sumai
bažnytinėj mokslai-
rior, Wis.
Sek. *A. Dombrova.*

LETOJŲ DRAUGIJOS
DYBOS ADRESAI.
I. V. Liutkauskas,
st., Brooklyn, N. Y.
: Pr. Butkus,
isted st., Chicago, Ill.
Dagis,
isted st., Chicago, Ill.
J. Povilaika,
t., Waterbury, Conn.
I. Simanavičius,
st., Plymouth, Pa.
omitetas: J. Gabrys,
erard Paris, France.
as, 3153 Wallace st.,
. Laukis, 2817 Union
Ill.

kojimai.

ro brolio Martyno
gub., Raseinių pav.,
Gurklų sodos. Sep-
Amerikoj, pirmiaus
le, Ill. ir tenais dir-
ım girdėjau, kad iš-
up, Mont. ir tenais
Paskutinė žinią man
irtį sutikęs, sudėges
mpe, 1911 metais, 11
labai širdingai tų
ie ji gerai žino, telk-
inią; man didžiai yra
ti apie mano brolio
ni žinią, siųskit šiuo

Kalvaitis,
st., Chicago, Ill.

švogerį Antaną
Kauno gub., Telšių
parap., Mačietų-Met-
važiavę iš Lietuvos
kus rašydavo adresu:
entina, Senor Yose
e Julio, N984, pora
, Buenos Ayres; du
aunu žinios. Jo me-
s vaikais gyvenanti
lžiu duoti žinią jis
as šiuo adresu:
as Petkus,
., Chicago, Ill.

isnis pajieškau savo
Kaziuno, paeina iš
Ežerėnų pav., Papilio
niu kaimo. Meldžiu
dresu:
s Susnis,
st., Kensington, Ill

nono Abramavičiaus;
kaip mudu nesimatėm
ti šiuo adresu:
Buraukas,
st., Pana, Ill.

o dėdės Povilo Ba-
i Poul Easinopy, 22
oj apie 4 metai atgal
Pa. Dirbo vario
ıa iš Vilniaus gub.,
estiolku sodž.; turiu
meldžiu duoti žinią

avas Briuze,
McDonald, Pa.

oriaus Giedraičio, (jis
ıus) ir Onos Gedrai-
ıai svarbų reikalą su
ıse brolio Antano apie
ıvos laikraščiuose pa-
mirė. Giedraitis pa-
ų pav., Ežvilko vals.,
. Girdėjau, kad yra
a., dirba cukrinėje:
aitiekunienė,
rd., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerio Jono Sekreckio, Kauno gub., Raseinių pav., Šilelio parap. 3 metai atgal jis gyveno Wisconsine. Jis pats ar kas kitas teiksities duoti žinią šiuo adresu.
Anton Našlienas,
844 E 88 Pl., Chicago, Ill.

Aš Steponas Subotenas pajieškau savo gero draugo Napolejono Jonuškos, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Čipėnų vals. ir sodžiaus, Vabalninku parap. Du metai atgal jis gyveno Massachussets aplinkėj Bostono, dabar aš norėčiau su juo susirašyti. Aš nesenai pribuvau iš Lietuvos; prašau duoti žinią šiuo adresu:
Steponas Subatėnas,
P. O. Box 21, Mallenauer, Pa.

Pajieškau savo draugų Jurgio ir Jono Ligmalių, Suvalkų gub., metai atgal gyveno Anglijoj, netoli nuo Londono, pajieškau ir Vincento Mylinio, Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės miest., pirma gyveno Chicago. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:
Mr. J. S.,
4646 Waveland ave., Chicago, Ill.
Telephone Irving Park 5312.

Pajieškau Wilimo Kačiauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Gaures parap., Kovirčių sodž.; metai atgal gyveno Chicago, ir antro draugo Jono Žukauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Nemakčių parap., Iliu kaimo; keli metai atgal jisai gyveno Šauliuos. Mano adresas toksai:
Jonas Ličas,
P. O. Box 149, Riverton, Ill.

Pajieškau savo pažystamų Kazimiero Kalvaičio, Jurgio Boso ir Jono Nausiedo, visi Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko vals., Kažemekių kaimo. Pajieškau ir Antano Šimkaus, Jurbargo vals., Kalnenų kaimo. Prašau duoti žinią šiuo adresu:
Jos Thomas,
R. D. No. 10, County Home,
Washington, Pa.

Pajieškau savo dviejų draugų, brolių Juozo ir Kazimiero Česnauskių, Kauno gub., Telšių pav., Alsėdžių parap. Abudu jie atvažiavę iš Argentinos, Kazimieras 3 metai atgal gyveno Scranton, Pa., o Juozas 8 mėnesiai kaip atvažiavo iš Argentinos. Meldžiu duoti žinią mano adresu:
Frank Mažonis,
8239 Illinois Court, Chicago, Ill

Pajieškau savo brolio Tamošiaus Arcimo, paeina iš Navardenų sodos, Varnių prap., Kauno gub. Pirm metų laiko buvo Tilžeje sulaikytas gyditis akims, nuo to laiko negirdėt kas, su juom atsitiko, iš Lietuvos rašo, kad jis nesugryžęs atgal, o čian ir nėra atvažėvęs. Kas apie ji žinote meldžiu duoti žinią šiuo adresu:
Motiejus Arcimas,
1414 — 49 Crt., Cicero, Wis.

Pajieškau savo švogerio Antano Simanausko, paeina iš Suvalkų gub., Starapolės pav., Gudelių gm., Gudelių kaimo, 7 metai kaip Amerikoj atgal, 2 metai gyveno Brooklyne, o dabar nežinau kur. Turiu svarbų reikalą meldžiu suteikti žinią šiuo adresu:
Mr. A. Luckus.
P. O. Box 15, Carney, Iowa.

Pajieškau savo brolių Simano ir Kliamenco čikų, paeina iš Suvalkų gub., Kidulių gm., Sudargo parap., Sviginiu kaimo. Prašau duoti žinią adresu:
Frank Chicks,
Saskatchewan Landin Sask, Canada.

Aš Jonas Paulukevičius pajieškau Jono Petrausko, Suvalkų gub., Vilkaviškio gm., Alvito parap., Kiseniškių dvaro; jau keturi metai kaip Amerikoj, nežinau kur jis yra. Meldžiu jo paties, arba kas kitas kas jį žinotų, tedaodle žinią man šiuo adresu:
Jonas Paulukevičius,
P. O. Box 291, Suffield, Conn.

Reikalavimai.

Reikalingos merginos prie vyriškų drabužių siuvimo, kilpoms siuti, rankovėms siulėti, kalnieriams išbaigti, rankovėms darytі ir siuti ant mašinos. Kreipkites adresu: Ederheimer Stein & Co., 22 str. and Kedzie ave., 2 lubos.

Reikalingas gabus ir padorus vyras užimti agento, pardavėjo ir atstovo vietą dideliame Kentycky Liquor House ir priimti užsakus nuo savo bendrataučių ant whiskey išsiuntimui per pačtą. Patyrimo nereikalaujama. Bus mokama gera alga arba komisas ir išlaidos padengiamos. Retai pasitaikanti proga geram vyrui įsigyti tvirtą vietą ir gerus pinigus. Turi mokėt susirašyt su mumis angliškai. Adresas:
Major Fitchen,
P. O. Box 588., Louisville, Ky.

Reikalauju penkių gerų kriaučių prie moteriškų drabužių siuvimo, vieną kirpėją, vieną pardavėją ofise. Gera mokestis nuolatinis darbas, atsišaukkit adresu: J. A. Sorilow, 1765 Ogden ave., Chicago, Ill.

Reikalingas siuvėjas. Meldžiu kreipties laišku šiuo adresu: J. N. Wallace, 4904 Laclede ave., St. Louis, Mo.

Reikia jauno lietuvio vyro į valgomųjų daigtų krautuvę už pardavėją; turi būt padorus, tvarkus ir turi mokėt angliškai. Atelti po 6:30 vakare. Reikia paliudyjimo: E. J. Ryan, 2458 Lowe ave.

Reikalingas zeceris vyras ar mergaitė darbas ant visados ir mokestis geras, atsišaukit tuojaus: Stefan Szimkus, 4543 So. Ashland ave., Tel. Yards 1752, Chicago, Ill.

Reikalauju gerų kriaučių (vyrų) prie moteriškų drabužių siuvimo, taipgi vieno ar dviejų prosytojų. Laišku ar ypatiškai kreipkities tuojaus: Paul Leases, 117 W. 37th st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas Bridgeporto dalyj, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoje, priešais lietuviškos bažnyčios. Vieta sena, biznis gerai eina. Parduodama labai pigiai, kadangi savininkas važiuoja Lietuvon. Kreipties 943 W. 33 st., Chicago, Ill.

Parsiduoda dviejų gyvenimų su rūsim muriniai namai ir dviejų gyvenimų mediniai su 16 kambarių ir didele rūsim, geri kampininkų laikymui. Savininkas gyvena 1404 So. Union gatv. Ateikite paklausty iki 11 ryto arba nuo 7 vakare.

Parsiduoda saliunas geroje lietuvių apgyventoje vietoje, prie didelės gatvės ant kampo. Pasinaudokite gera proga, nes bus parduotas pigiai iš priežasties, kad savininkas negali gerti svaiginančių gerimų yra priverstas parduoti, kadangi sveikata yra už viskan brangesnė. Kurs pirmiau atsišauks, tas pigiaus pirks. Norinti pirkti tai kreipiasi adresu: 3328 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parsiduoda naujoviški 2 flatų namai, tvirtas pamatas, 5 ir 6 kambariai, vertė $3.200, savininkas paims tik $2.650, jaigu parduos į 5 dienas. Arendos $372. į metus. Kokius $500. iškalno, o kas liks, išmokėsite kaipo arendą: Chandler Hildreth & Co., N. W. kampas 12 gatv. ir 48 ave.

NAMINIAI PIETUS.
Pranešu savo tautiečiams, jog aš pigiai parenduoju mažus su lova ir patalais kambarius; pagaminu taippat valgį už kiek kas nori; nuo 5c. ir augščiau. Valgis yra padarytas taip, kaip Lietuvoje dėlto praminėm Naminiai Pietus.
Joe Palionis,
2468 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Milijonas Doleriu Lietuviams

Jog lietuviai paliks savininkais dalies miesto Chicagos, vadinamos Bridgeporto, matome iš to, kad svetimtaučiai, matydami kaip lietuviai su kožnais metais stumia juos šalin, išpirkdami namus ir lotus, pavedė mūsų bankui išparduoti visokių namų ir lotų ant visų gatvių ant Bridgeporto, vertės, $1.000.000. Daugumą iš tų properčių mes surašėme į knlngute, ir kiekvienas lietuvis norintis pirkt namą ar lotą turi dabar proga gauti didžiausį surašą nuosavybių, iš kurio gali pasiskirt sau kas jam geriausią patiks.

Kainos namų ir lotų ant Bridgeporto žymiai pakilo nuo pereitų metų, bet dar yra tūlos nuosavybės kurias galima pirkti pigiai. Todėl, kas nori pirkti namą ar lotą ant Bridgeporto, tegul pasinaudoją iš to didžiausio išpardavimo namų ir lotų, kokį dabar pradedame.

Mūsų kningutė su aprašymų nuosavybių yra parašyta angliškoj kalboj, bet taip prieinamai, jog kiekvienas galės suprast. Bet kas norėtu artimesnių žinių, tegul kreipiasi ypatiškai, o mes maloniai suteiksime visas informacijas ir parodysime propertes.

Kas neturi gana pinigų užmokėjimui už propertes iškalno, tam suteiksime paskola.

Atminkite, jog trumpame laike kainos visų nuosavybių ant Bridgeporto žymiai pakils, ir todėl nelaukkite ilgai, bet bukite pirmi pasiskirt sau tinkamiausį namą ar lotą.—Kreipkites į:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Vasario 17 diena 1911 m., Waterbury, Conn., pabaigė savo gyvenimą ant šio pasaulio mūsų brangus brolis Selvestras Jeneliunas. Tapo palaidotas su iškilme ir dalivaujant draugijoms. Velionis paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Jaganiškėlio parapijos, Pušalotų vals., Valdeikių kaim. Paliko savo metrį ir dukterį. Giminės ir broliai kreipkites žemiau padėtu adresu—dažinosite mirties priežastį. Žemelė lai suteikia jam amžiną pasilsį.
St. Jeneliunas,
46 No. Leonard st., Waterbury, Conn.

19 vasario patiko mirtis Juozą Daučenskį. Likosi užmuštas. Paeina iš Kauno gub. Pirmiau gyveno Spring Wale, Ill., ten turėjo savo dėdę girdėjau kad jo dėdė gyvena Kivone, Ill. Nabašninkas ilgą laiką gyveno Johnston City, Ill., ir ten turėjo draugų ir prigulėjo pirma prie draugystės. 4 metus gyveno Centralia, Ill. Kas nori žinot apie jo mirti, meldžiu kreipties adresu:
Mike Merkavičia,
P. O. Box 215, Centralia, Ill.

DOVANOS!

Kningelė "Kaip Rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose", kurią mes duodame dovanų "Lietuvos" skaitytojams, užsimokantiems $3.00 prenumeratos, atvedė "Lietuvai" apie 5000 naujų skaitytojų. Norėdami gauti da 5000 daugiau naujų skaitytojų, mes nuo 1 dienos vasario, 1911 metų duosime naujai užsirašantiems "Lietuvą" sekančias dovanas:

1. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusės metų ir užsimokės $1.00 prenumeratos, gaus už 25c. kningų dovanų.

2. Kas užsirašys "Lietuvą" ant vienų metų ir užsimokės $2.00 prenumeratos, gaus už 50c. kningų dovanų.

3. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusantrų metų ir užsimokės $3.00 prenumeratos, gaus už 75c. kningų dovanų.

4. Arba, kas norės, tai už $3.00 gaus per vieną metą du laikraščiu: "Lietuvą", mėnesinį laikraštį "Laisvąją Minti.

Kningas dovanoms užsimokėję prenumeratą galės sau pasirinkti iš mūsų kataliogo kas kokias norės ir mes jas prisiųsime.

Šios dovanos bus duodamos tiktai laike šių dviejų mėnesių, vasario ir kovo, 1911 metų ir tiktai tiems, kurie laike šių dviejų mėnesių užsirašys "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą, o taipgi tiems kurie laike šių dviejų mėnesių atnaujins savo prenumeratą tolesniam laikui.

Todėl naudokitėsi visi iš šios progos.

Skaitlius "Lietuvos" skaitytojų kasmet vis auga didyn ir didyn, "Lietuva" talpina tiktai teisingiausias žinias ir geriausiai painformuojančius straipsnius, vedančius žmones prie susipratimo, gerovės ir kultūriško pasikėlimo, už tai žmonės "Lietuvą" daugiausiai ir skaito.

Jai dar neesi "Lietuvos" skaitytojas, tai tuojaus prisiųsk prenumeratą, o mes siųsime ir tau "Lietuvą" ir prisiųsime viršminėtas dovanas.

Lietuvos prenumeratos kainos yra sekančios:

Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: metams $2.00, pusei metų $1.00, Kanadoje ir Mexikoje: metams $2.50, pusei metų $1.25.

Anglijoj, Rosijoj, Afrikoj, Pietinėj Amerikoj ir visose kitose užrubežinėse vietose: metams $3.00, pusei metų $1.50.

Prenumeratą reikia siųsti per Money Orderį, arba piningais registruotame laiške, ant "Lietuvos" išleistojo adresuojant šitaip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ŽMONES UŽSILAIKYKIT ČYSTAI.

Daug žmonių turi visokias odos ir kraujo ligas, tik per savo nešvarumą jas įgauna, — taip kad visas kūnas bei veidas lyg paltyą aptrauktas ir oda išberta spuogais, spuogučiais net šašais, kaip gruodas. Žinoma, nors toksai žmogus iš prigimimo drūtas, bet vienok visas kaip cimentu aplipintas ir vėliau greičiau, apart kraujo nečystumo ir odos ligos kitos ligos greitai limpa; tokį žmogų liga labai greitai pakerta ir atima pajėgas, kad liekasi netikes, net sau maisto negali uždirbti. Esant taip nusilpusiam žmogui, tampa ir nervai pagadinti, o kad žmogaus nervai nesveiki, tai besikydydamas, gali gerti vaistus nuo ko kito, bet viskas eis be naudos, kaip į klaurą statinę. Todėl reikia pirmiau išsigydyti nervus, bet reikia ir visą savo kūną užlaikyti čystai, tai yra reikia maudytis.

Užlaikymas čystai kūno, kad būti sveiku, veik taip lygiai reikalingas, kaip ir maistas užlaikymui gyvasties.

Anąsyk atėjo pas mus žmogus, kalp viršui sakyti, sūlipes, suniurės, oda ir veidas spuogais ir spuogučiais apipiltas. Paklausus, kaip tankiai jisai maudosi, — atsakė, kad į du metų sykį maudėsi, — ant Kalėdų, o kitą metą ant Velykų ir trečią sykį, kaip girtas buvo tai netyčia į upę įkrito su drapanomis — tai viskas.

Žinoma, kad tas žmogus sirgo, tik iš nešvarumo. Vienok davus vaistų ir pamokinus, kad būtinai, kas savaitė išsimaudytų, nupraustų visą kūną. Suvartojęs vaistus ir prisilaikė pamokinimų, — tai po nekuriam laiku atėjęs į ofisą širdingai dėkavojo, nes sveikas kaip žuvis, jau jam nereikėjo daugiau jokių valstų ir visai kaip kitas gražus ir puikus vyras išrodė.

Todėl kiekvienam vyrui ar moterei reikia tankiai maudytis ir užsilaikyti čystai, o nuo daug ligų apsigins ir nereikalaus gydytis. Ypatangai vyrai, kurie dirba dulkinose dirbtuvėse turi maudytis—mazgoti visą kūną ir po maudynei apsivilkti čystas apatinęs drapanas, — tokiu būdu ne tik bus sveiki, bet ir amžių pailgis mažiausia ant 20 metų. Maudytis galima kaip šaltam, taip ir šiltam vandenyje apsiurausti, o kaip priprasti tai traukte traukis ir nebus jokio sunkumo.

Mes širdingai linkime, kad visi žmonės užlaikytų save švariai.
Philadelphia Medical Clinic,
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart Seredos. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 10 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Prof Julius S. kviečia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Šokiai ir balius kas seredos vakarą, atsibus Freiheit Turner svetainėj, 3417 So. Halsted st. Pradžia 8-tą val. vak. ir trauksis iki 1-mai val. ryto. Inžanga valkinams 25c. Merginoms dykai.

"LIETUVOS" KELIAUJANTIEJI AGENTAI.
Simanas Kvietkauskas.
M. K. Wilkevicze,

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svlete ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Du-kart nedėlinis laikraštis

SAULĖ
THE SUN.

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS ISZEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.
Išeina kas utarninkas ir pėtnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:
AMERIKOJ { metams $2.50, pusei met. $1.25
EUROPOJ { Rosijoj ir Lietuvoj $3.50, Anglijoj ir Škotijoj 15 š., Prusuose 15 markių.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co
520-522 W. South All.,
Mahanoy City, Pa.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.
Lietuvys advokatas, gaiges tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visnose teismuose (sudiuose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Telefonas Yards 1532
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

Mačio-Kékšto Eilė daugiausia dedamuosius cijos, pilnas rinkinys eilių vienio iš garsiausių mūsų poetų. Kaina 50c. Yra tai No 4 ir 5 "Žmonių Knygyno". Gaunama visuose knygynuose. Leidėjų adresas:
BALTRUŠAITIS BROTHERS,
2400 Fifth ave. Pittsburg, Pa.

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persėdimo Linija tarp Rosijos ir Amerikos. Nauji dvišriubiniai garlaiviai "Kursk", "Russia", "Birma" "Lituania" reguliariškai kas dvi sevaiti važinėja tarp Rosijos ir Amerikos. Tai yra vienatinė linija, kuri veža tiesiai Rosijon be persėdimo kokiame nors uoste. Pasažieriai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauna pripraštą jos valgį. Kaip patogu yra vašiuoti be persėdimų, gali paliudyt kiekvienas kuris tik važiavo.

Rusiškieji pačtiniai garlaiviai išplaukia šiuo laiku:

Laivai	Iš New York	
BIRMA	Kovo 11tą	1911
LITHUANIA	Kovo 25tą	1911
RUSSIA	Baland. 8tą	1911
KURSK	Baland. 22tą	1911

Smulkesnių žinių klauskit pas svarbiausius Linijos atstovus.

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

Aprašymus Išsiunčiu Dykai!

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikus plaukus, sulaiko slinkimą plaukų ir galvos laisvą trumpame laike. Vieta jo sėmų atauga naujų, gražių plaukai. Visokius informacijų DYKAI. Jeigu apsergėte liga, tai ateikite pas savo mi s o daktarą. Rašykit į as:
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

Banka A. Olszewskio
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.
Skolina pinigus pirkimui namų ir liotų mieste Chicagos.
Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.
Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.
Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.
Perka ir parduoda namus ir liotus.
Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.
Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.
Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.
Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St Chicago, Ill.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitų pas mus ir pamėgintų musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tavo išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreipti prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežuvio, slinkimas plaukų, skausmas kauluose, sunariuose, plėmos ant kuno, jausius tekanti skaudulial. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualiuimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuliuimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kautrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulial, pageltonavus ir išbluškus oda, pajuodavę paakial. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišauklaut pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Guzuotos ir Susiuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

State Medical Dispensary

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Im. 23 AKMENU.

Gelžkelio Laikrodis.
Galvute užsukamas ir nustatomas Vyrų ar Moterių dydėlio.
20 metų auksuotas, dvigubuose uždaromuose lukštuose, ingreveruotas. Tikrai geras laiko rodytojas gelžkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.
Gvarantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį vietoms C. O. D. už $5.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, Nemokėkite nei centą. ATMINKIT, kitur užmokėsite už tokį laikrodį į 35 dol. Auksuotos ketežėlis ir leketas Dykai su kožnu laikrodžiu
EXCELSIOR WATCH CO. 200 Atheneum Bldg. CHICAGO

Naminė Mokykla
Gramatika angliško kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.
P. Mikolainis,
Box 62. New York City

Dabar pats laikas ir gera proga pirkti sau lotą arba namą naujai prasidedančiam pramoningam mieste GARY, INDIANA.

Lotai po $225 ir augščiau. Kas negali visų pinigų užmokėti, mes parduodame ant lengvų išmokesčių: 50. dolarių įmokėti, likusius po $10 ant mėnesio. Mieste Gary bus dvidešimčiai tūkstančių darbininkų darbo trumpame leike. Du Fabrikus baigia statyti, pradės dirbti nuo ateinančio Mojaus mėnesio. Dabar darbai pradeda eiti gerai; plieno liejinėse priima darbininkus kas dieną prie darbų. Taippat pradeda daugelį naujų fabrikų statyti ant ateinančios vasaros. Prie jų taippat reikalaus daugelio darbininkų.

Šitas paveikslas parodo Indiana Steel Co. didžiausią plieno leijimo fabriką, koks tik yra visame pasaulyj,

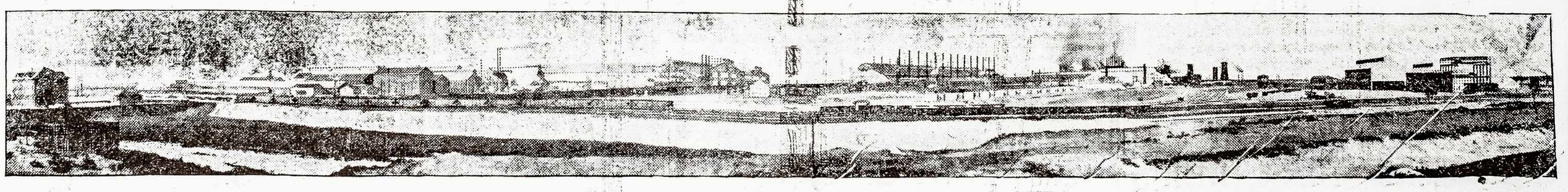

jo įrengimas arba pastatymas kaštuoja šimta milijonų dolarių. Fabrikas jau yra pastatytas. Tas fabrikas užima 500 akrų žemės plotą. Jame dirba dabar apie 15,000 darbininkų. Kai jame intaisys visas mašinerijas, tąsyk dirbs apie 30,000 darbininkų.

Mieste Gary budavoja didžiausius pasaulyje fabrikus. Tie fabrikai suteiks darbus dideliam skaitliui darbininkų su geru užmokesniu. Fabrikai yra statomi sekanti:

1. Indiana Stell Co. dirbs darbininkų 30,000
2. National Tube Co. dirbs darbininkų 15,000
3. American Locomotive Works 15,000
4. American Car & Foundry Co. 12,000
5. American Tin Plate Co. Tą fabrika baigia statyti, pradės dirbti nuo mojaus mėnesio jame dirbs darbininkų apie 10,000
6. American Steel & Wire Co. dirbs 8,000
7. American Bridge Co. Baigia statyti, pradės dirbti nuo mojaus mėnesio. Dirbs 5,000
8. Nut & Bolt Works. Dirbs darbininku apie .. 5,000
9. Car Couplet Works 1,000

Viename pastatytame jau dirbą apie 3,000

Antrą budavoja už 250,000. Taippat ir daugiau mažesnių fabrikų rengia ūmų laiku. Mieste Gary bus daugiausiai fabrikų. Bus didžiausias ir gražiausias miestas Indianos valstijoj. Bėgyje kelių metų praviršys miestą Pittsburga. Miestas Gary yra statomas labai puikioj vietoj visur yra lygumos ir prie didelio vandenio Lake Michigan. Laivais įgabena ir išgabena tavorus. Traukiniai prieina iš visų dalių Amerikos. Plieną ir geležį daug pigiau padirba Gary, ne kaip Pittsburge. Visokie mokesčiai yra pigesni. Pertai daugel fabrikų parkeliama iš kitų miestų į miesta Gary. Šis miestas dar tik penkti metai kaip statomas. O tam trumpame laike jau yra apie 30,000 gyventojų. Dar bėgyje kelių metų apsigyvens apie 500,000. Mieste Gary yra įstatyta daug brangių namų pagal naujausio būdo. Yra įstatytos didžiausios mokslainės. Stato namus kas dieną, bet jų vis nėra užtektinai. Pereitais metais pastatė 5,000 namų, ant šios vasaros reikalinga 10,000 namų žmonėms pragyventi. Randas moka brangias. Lietuvių jau yra geras burelis apsigyvenęs, ir dauginas kas dieną daugiau. Jau yra susitvėrusi lietuvišką draugystė vardų Švento Mykolo Arkanjolo. Atidavėme lotus bažnyčiai. Taigi dabar yra gera proga pirkti lotus aplinkinėj bažnyčios, kuriuos parduodame visai pigiai. Pasiskubinkite dabartiniu laiku pirkti, nes kaina lotų kyla brangyn. Nuo ateinančio mojaus mėnesio bus 25 procentas brangiau ant visų lotų. Kurie atvažiuosite šį mėnesį, jai pirksite lotą, gausite pusę keliones atgrąžinta.

Betgi duodam pasarga—kiekviename reikale kreipkites prie žemės savininku ypatiškai, arba laiškų žemiau parodytu adresu, gausite pilną rodą:

GARY SECURITIES CO. M. ROZENSKI, VICE-PREZ., MAIN ST. & 15th AVE., GARY, IND. CHICAGO OFFICE, 1817 SO. UNION ST., CHICAGO, ILL.

GERIASIA KNYGELĖ IŠSIMOKINIMUI

Angliškos Kalbos.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Jī mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lietuvišką laišką ir mato kaip tą patį laišką angliškai rašyti. Rašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodį su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvedis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimtai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų angliską kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus mūsų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parūpins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rūpinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti mūsų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mūs virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime mūsų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

J. Vanagaiczio Istaiga

Tilžėje

dėl visokių reikalų lietuvių

Vokiečiu gatve (Deutche Strasse) Nr. 55

rupinsis

Didžiosios Lietuvos, Amerikos, Anglijos ir kitose šalyse gyvenančių lietuvių visokiais reikalais.

Ji duoda patarimus reikalaujantiems kaslink keliavimo į Ameriką, Angliją ir kitas šalis.

Iš Amerikos grįžtantiems Tėvynę, kaip ir kokiu budu geriausiai pasiekti savo gimtinės kraštą.

Prekybos dalykuose Tilžėn atvykusiems apreiškia, kas užlaiko geriausius tavorus ir parduod už pigiausias kainas. Žodžiu, kiekviename reikale duodamas sąžiniškas patarimas, ant kiek jis nereikalauja ypatiškų išlaidų, veltui (dykai).

Tautiečiai! Naudokities kiekviename reikale šita mano Įstaiga. Adresą reikia dėti tokį:

J. Vanagaitis, Tilzeje (Tilsit)

Vokiečių gatvė (Deutsche Strasse) Nr. 55.

PS. Norint gauti kokį nors raštišką patarimą, reikia butinai pridėti dėl atliepimo krasos ženklelį (markę) Prusuose 10 pfg. Didž Lietuvoj 10 kap., Amerikoj 5 cent.

Skaitykit visi "Lietuvą."

Šiomis dienomis tapo atidaryta lietuvių banka vardu

New City Savings Bank

4601-03 So. Ashland Ave.

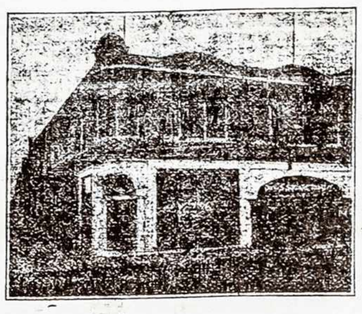

Su "Checking Account" dėl visų biznierių. Už sudėtus pinigus į musų Banką duodame Chekių knygutę, iš kurios galima rašyti Chekius, kurie yra tinkanti visur.

Priimame pinigus ant užčėdijimo ir mokame 3% nuo 1 d. Sausio ir nuo 1 d. Liepos.

Taipgi turime "Safety Depesit Vaults" (skryneles dėl sudėjimo visokių brangenybių) po $2.50 ir aukščiaus metams. Darome tikrą bankinį biznį. Skoliname pinigus ant visokių išlygų: ant mortgage, notų ir tt. General Fire Insurance Agency. Kožname pareikalavime išrašome Policy su paaiškinimu apie kaštus. Visiems yra gera proga atlikinėti savo reikalus musų Bankoje.

New City Savings Bank.

Savininkai namo ir Bankos viršininkai

G. L. UKSO, Pres., S. MARCINKIEWICZ, Vice-pres.
A. J. BIERZYNSKI, Cashier.

4601-03 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telephone Yards 76

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis,"
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

Naujausias Importuotas Fonografas dykai!

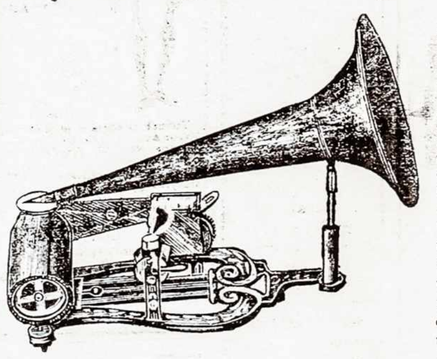

Bus duotas kiekvienam, kas nupirks pas mus Rusiško Tabako už $6.00

Nieko nuo jusų daugiaus nereikalaujame tik kad patartumete savo draugams pirkti iš musų firmos tabaką. Šitas Importuotas Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelę nikelinę trubą ir labai gerai skamba

Turedami musų Fonografą galite surengti namie pu kų muzikos koncertą

Užsuksite tik mašinėlę, uždėsite voliuką ir galėsite išgirsti visokias dainas, maršus ir kitokius daiktus. Klausant tai viską bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažįstamiems ir kaimynams. Musų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Mes duodame jums ta Fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markėmis ir mes atsiųsime jum geriausio Rusiško Tabako už $6.00 ir ta Fonografa drauge su voleliais ir nurodymais, kaip reikia apsieiti. Apturėję tai per Expresą, užmokėsite likusius $5.50.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatysite, kad busite užganėdinti.

PASARGA: Prašome nesulyginti musų firmą su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.

111-115 E. 7-TH ST. Dept. 7. NEW YORK, N. Y.

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be pelio ar SKAUSMŲ.

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, strikturą, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunėšlėjimą, pažlugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugian daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuo rai tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos
išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. Aplapuminės gaištys.

Plaučių Ligos.
Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausin budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad bufum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.
Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsedintos ir nervišku ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas
ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežiulys, hermohiodai, sustiprinimo gyslų, naikinasti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. Chicago.
(tarpe Randolph ir Lake)

Valandos: Nuo 8 ryte iki 6 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryte iki 4 po piet.

DOVANU

duosime kiekvienam naujausią importuotą žaidžiamąją mašiną (fonografą). - - -

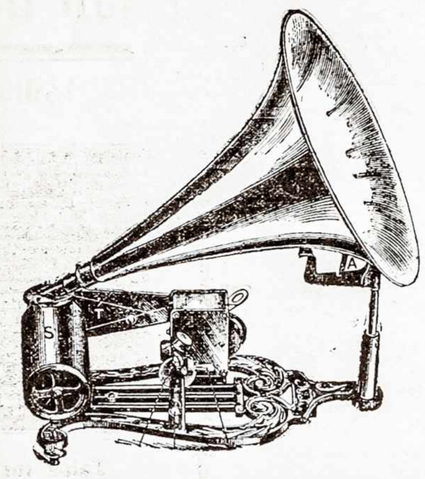

Duosime kiekvienam, kas užsirašys pas mus už $6.00 geriausio rusiško tabako, už tai, kad prie progos savo pažystamiems patartų rukyti musų tabaką ir išdalintų musų cirkuliorius.

Musų Fonografas yra geriausias iš visų šiandien žinomų. Už tokį Fonografą by kokioj sankrovoj reiktų užmokėt mažiausiai $12.00. Šis Fonografas padarydintas iš geriausio metolo, turi didelę triubą ir puikius tyrus tonus išduoda. Turėdami musų Fonografą, kiekvienu laiku galite įsirengt namie puikų koncertą, klausyt žaidžiant visokias dainas, valsus, maršus ir kitokius muzikos dalykus.

Atsiųskite mums 50 centų pačtos markėmis, o mes jums išsiųsime geriausio rusiško tabako vertės už $6.00 ir Fonografą draug su rekordais ir nurodymais kaip vartoti. Expresui damokėsite likusius $5.50. Namie galite išbandyti musų tabaką ir Fonografą ir persitikrint, kaip jie yra geri, o jaigu jums nepatiktų, tai galite sugrąžinti mums tavorą, o mes jums atiduosime pinigus.

Kad jusų piningai neprażius, užtikriname kaucija $2.000.00, sudėta Amerikos valdžiai.

Russian Tobacco Co.
343 East 9th St., New York, N. Y.

DOVANOS! DOVANOS!

Kukuojantis laikr.
padirbdintas iš užrubežinio ačiuolo, muša valandas ir pusvalandžius ir sykiu pasirodo gegutė ir kukuoja. Toks laikrodis papuošia namą.

Importuota Koncertinė Armonika.
Ant 110 balsų, grynai plieniniai liežiuvėliai, kurie išduoda gražu balsą. Tos armonikos yra geriausio išdarbio tos rušies.

Muzikališkas Albumas.
Atidarę tą albumą išgirsit muziką, kurios balsas išeina iš vidaus paslėpto instrumento. Tame albume galit patalpint visokias fotografijas, o kam tiktai parodysit tą albumą, tas nusistebės išgirdęs muziką, nematydamas instrumento, o podraug yra geras išvaizdos daiktas kiekvienam žmogui.

Spausdinimui mašina.
Ant musų mašinos galite spausdinti visokios ryšies laiškus prie draugų, visokias skaitlines ir t. t. Turėdami musų mašiną apsisaugosit padarydami daugybės klaidų laiškuose.

Magiškų paveikslų mašina
yra geriausia to išdarbio kurią kožnas gali operuoti. Turėdami tą mašiną kožnam laike galit parengti perstatyma magiškų paveikslų, prie ko galit praleisti linksmai laiką. Sykiu su mašina prisiunčiam paveikslus ir pamokinimą kaip su ja apsieiti.

KIEKVIENAM DUOSIME VIENA IŠ PAMINĖTU DOVANU

jaigu padėsite mums išplatinti musų puikų tabaką. Nurodynėkit savo pažystamiems kur gauti gerą tabaką, duokit jiems musų adresą. Tokiu budu susigrąžinsite savo 6 dolerius, o vieną iš paminėtų dovanų bus jusų be jokio mokesčio. Išsirinkit vieną iš dovanų, prisiųskit mums 50c markėmis ir parašykit, kurios dovanos norite; mes pasiųsim jums už 6 dol. tabako (40 skrynučių po 25, 23 ir 22 kap.), o taipgi ir dovaną. Likusius $5.50 užmokėsite expresui, gavę tavorą. Jaigu nepatiks, galite grąžint, gausite atgal pinigus. PASTABA. Kas negali gaut markių, gali pasiųsti $1 paprastu laišku, tad gaudamas tavorą primokės tik $5.

EUROPE IMPORTING TOBACCO COMPANY
32 Union Square East, New York.

Laikrodelis.
Ant 17 akmenų, pauksuotas 18 karato auksu, gvarantuotas ant 20 metų. Moteriškas arba vyriškas.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mikroszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus iszrodinetojas atsakinės visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Byvaikmas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Daktaras E. G. Scholer
Room 1020 Masonic Temple
State and Randolph Sts.,
CHICAGO.

Garsus Vokietijos kroniškų ligų gydytojas. Su užsendintoms ligoms, atsiųk ar rašyk
Lietuviškai ar Vokiškai.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 kataliogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 didelį puslapį. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekuoja ir kur jas gauti. Paveikslai prokės yvairių kvepančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išdarbinių, Monų, Pasinų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčeyonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai kataliogą. John I. Bagdziunas, Propr.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
4330-2536 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas.....
Adresas.....
Miestas..... Valstija.....

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta praatais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, ę negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jum, kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejime tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš norlečjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

Geradejyste Visiems sergantiems ir nesveikiems ŽMONEMS!

Nuo senei uždėtas geradėjingą žmonių **Philadelphijos Medikal Klinikas** įgydymui visokioms ligoms sergančius.

Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinikę, apturėjo sveikatą—išsigydė: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaikiu; kurie apsima o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbsti kurie čion tik kreipėsi.

Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestę tokį garsu geradėjinga Kliniką, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsima, tai kiekvieną serganti išgydo; todėl, kad čion:

Tik parinkti geriausi daktarai specjalistai darbuojasi.

PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas **Philadelphijos Medical Klinikas,** yra paties Pennsylvanijos Gubernatoriaus užtvirtytas—legalizuotas.

IDANT IR LIETUVIAI ŽINOTŲ,

kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphijos, Pa., telp iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikraštį, kad pributu ar atsišauktu, o visi kurie trokšta apturės sveikatą ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulu, sąnariu, strenu, krutinės, pečiu, ranku ir koju. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvepavimo, nervu, slaptu užsikrečiamu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligu. **Telp-pat moterų,** skausmingas menesinęs, gumbo ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniu. Gydome kaip gyviežes teip ir užsenejusias ligas. **Tu ar tavo pažystamas,** nepaisek kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jai dar galutinai mirties neapimtas. **Kam mokėti** apgavikams daug kartu po dešimts dolerlu už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphijos Medikal Klinikę suteiks teisingas grynas gyduoles naujausio sutaisymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.

KAM SIRGTI, kad gali buti IŠGIDYTAS.

Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
PHILADELPHIA, PA.

PRIEMIMO ADINOS: nuo 10 iš ryto iki 4 vakare. Utarninkais ir Pėtnyčiom nuo 1mos iki 9niu vakare. Šventadieniais nuo 1mos iki 4tai po piet.

Vietoje mokėti už didelius apgarsinimus, kurie negydo sergančiu; tad Philadelphijos Medikal Klinikas, moka už chemikalus gyduolėms, kurios išgydo sergančius. DR. ALEKSANDRA BROWNE, Supretend.

Visi krikščionys, ne žydai.